

INTERNE ORGANISATIE 2010	3
Organisatiestructuur	4
Interne structuur	5
 PROJECTEN	 8
 TRANSVERSALE ACCENTEN	 9
 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	 12
Strategische doelstelling 1	13
Projecten	19
Achterstelling wegwerken in Lummen	20
Warm Hart - Houthalen-Helchteren	23
Achterstelling in Leopoldsburg	25
Onder Ons in Sint-Truiden	28
Achterstelling in Maasmechelen	32
SOMA vzw - Maasmechelen	35
Ondersteuning Dynamo Limburg	39
De Brug - Hasselt	42
De Draaischijf - Beringen	44
 Strategische doelstelling 2	49
Projecten	52
Buurtwerk Steenveld – Beringen	53
De Posthoorn – Beringen	55
Buurtwerk Tuinwijk – Beringen	58
Leefbaarheid Houthalen-Oost – Houthalen-Helchteren	60
Wijkontwikkeling De Standaard – Houthalen-Helchteren	63
In Schoonbeek aan de slag – Bilzen	67
Veeweide in Dilsen-Stokkem	70
Hoefkamp in Dilsen-Stokkem	73
Versterking dorpskernen Zuid-Limburg	76
Wijkontwikkeling in Peer	78
Wijerdijk – Beringen	81
Wonen op het Look – Neerpelt	83
Buurt- en opbouwwerk Meulenberg – Houthalen-Helchteren	87
Buurtwerk Winterslag	91
Buurtwerk Waterschei	94
Buurtwerk Kolderbos en D'Ierd	97
Buurtwerk Termien	100

Strategische doelstelling 3	102
Projecten	107
Logementbewoners in Genk	108
Private Huurmarkt – Zuid-Limburg	112
Participatie in de sociale huisvesting – Bewonersbetrokkenheid Cordium	115
Participatie in de sociale huisvesting – Bewonersbetrokkenheid Kempisch Tehuis	118
Woonwagenwerk in Limburg	122
Strategische doelstelling 4	126
DE WIJZE VAN EVALUATIE VAN RESULTATEN VAN PROJECTEN	129
PERSONEEL	131

INTERNE ORGANISATIE 2010

ORGANISATIESTRUCTUUR

RIMO Limburg functioneert onder het juridisch statuut van een vzw met als bestuursorganen de algemene vergadering, de raad van bestuur en het dagelijks bestuur. Het ondernemingsnummer is 431 005 840.

De laatste statuten zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 08/04/09 (statuutwijziging) en 04/06/09 (ontslag en benoeming beheerders).

ALGEMENE VERGADERING

De algemene vergadering heeft de exclusieve bevoegdheid over:

- de wijziging van de statuten.
- de benoeming en afzetting van de bestuurders.
- de benoeming en afzetting van de commissaris en het bepalen van diens bezoldiging.
- de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen.
- de goedkeuring van de begroting en de rekening.
- de ontbinding van de vereniging.
- de uitsluiting van een lid.
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk.
- de goedkeuring van het meerjarenplan, het jaarplan en het jaarverslag.

De algemene vergadering komt minstens twee maal per jaar samen (in oktober voor de goedkeuring van de begroting en het jaarplan en in april voor de goedkeuring van het jaarverslag en de afrekening).

De algemene vergadering van april 2010 zal tevens de bijsturing van het meerjarenplan bespreken en goedkeuren.

RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur bespreekt vooral de grote beleidslijnen. Regelmatig worden personeelsleden uitgenodigd om een onderwerp waarbij ze nauw betrokken zijn, te komen toelichten of de bespreking mee te maken. De raad van bestuur komt minstens 4 maal per jaar samen.

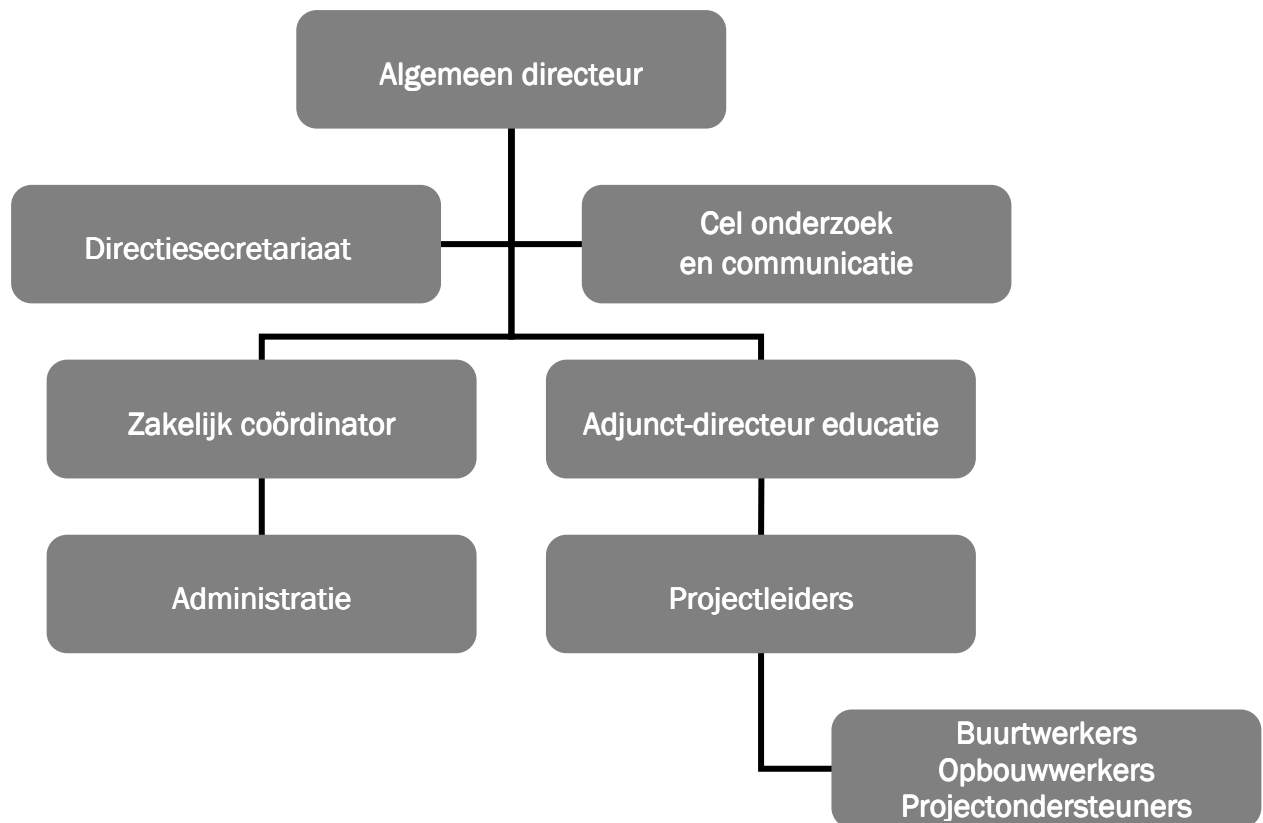
DAGELIJKS BESTUUR

Het dagelijks bestuur spitst zich vooral toe op de financiële toestand en de personeelssituatie van RIMO Limburg. Daarnaast is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering en de opvolging van de beslissingen van de raad van bestuur. Het dagelijks bestuur volgt tevens de dagelijkse werking op.

In de loop van 2010 zullen de beleidsorganen geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden. Indien nodig passen we de statuten aan.

INTERNE STRUCTUUR

Organigram



OVERLEG VOORZITTER – ALGEMEEN DIRECTEUR

Minstens om de 14 dagen vindt er een overleg plaats tussen de voorzitter en de algemeen directeur. Het doorgeven van informatie is de voornaamste bedoeling.

Ook bezoeken de voorzitter en de algemeen directeur een aantal projecten van RIMO Limburg ter plaatse.

DIRECTIETEAM

Het directieteam is samengesteld uit de algemeen directeur en de adjunct-directeur. De zakelijk coördinator is aanwezig voor specifieke agendapunten. Het verslag van de samenkomst wordt door één van de secretariaatskrachten gemaakt.

Het directieteam kan op ad hoc basis personeelsleden uitnodigen.

EDUCATIEF TEAM

Onder leiding van de adjunct-directeur komen de projectleiders (PL) maandelijks samen. Op de agenda staan voornamelijk gemeenschappelijke educatieve aangelegenheden.

TEAMS

Binnen RIMO Limburg zijn verschillende teams actief. Deze teams zijn samengesteld uit opbouwwerkers en buurtwerkers. De samenstelling is gebeurd op geografische of categoriale basis. De teams variëren betreffende werking.

Minimaal is het de bedoeling om de uitwisseling onder elkaar te bevorderen. Verschillende vormen van intervisie komen dan aan bod. Maximaal streeft men naar een meer intensieve samenwerking en ondersteuning.

De projectleiders sturen de onderscheiden groepen aan. Het verslag wordt aan de adjunct-directeur bezorgd.

PLOEGVERGADERING

De ploegvergadering groepeerde alle opbouwwerkers en buurtwerkers van RIMO Limburg. De onderwerpen worden op ad hoc basis vastgelegd.

PERSONEELVERGADERING

De personeelsvergadering van RIMO Limburg bestaat uit alle personeelsleden die met het instituut een arbeidscontract hebben. Indien de noodzaak zich voordoet wordt de vergadering samengebracht. De algemeen directeur van RIMO Limburg is verantwoordelijk voor deze samenkomsten.

WERKGROEP FONDSEN

De werkgroep fondsen probeert het overzicht te bewaren van alle (financiële) projectaanvragen die binnen RIMO Limburg gebeuren. Opbouwwerkers en buurtwerkers die een project indienen en uitschrijven kunnen ondersteuning krijgen. Regelmatig worden er vanuit de werkgroep zelf projectaanvragen geformuleerd en ingediend.

De werkgroep bestaat uit de algemeen directeur, enkele opbouwwerkers en een beheerder. Eén van de opbouwwerkers leidt de werkgroep.

REDACTIERAAD

De redactieraad bestaat uit de algemeen directeur, de stafmedewerker communicatie, één projectleider en enkele personeelsleden. Het verslag wordt gemaakt door één van de secretariaatskrachten.

De redactieraad vergadert vier maal per jaar en is o.a. verantwoordelijk voor de publicatie van het tijdschrift RIMO en de website.

SECRETARIAATVERGADERING

Maandelijks komen alle secretariaatskrachten samen onder leiding van hun zakelijk coördinator. De algemeen directeur is op deze vergadering aanwezig. De werking van het secretariaat en praktische aangelegenheden behoren tot de bevoegdheid.

WERKGROEP ECOLOGIE

De werkgroep doet voorstellen om het duurzaam karakter van de organisatie te bestendigen en te verbeteren. De werkgroep wordt voorgezeten door de algemeen directeur.

WERKGROEP COMMUNICATIE

De werkgroep zal ook in 2010 het extern communicatiebeleid van de organisatie ondersteunen en begeleiden. De stafmedewerker communicatie leidt de vergaderingen.

WERKGROEP BIJSTURING MEERJARENPLAN

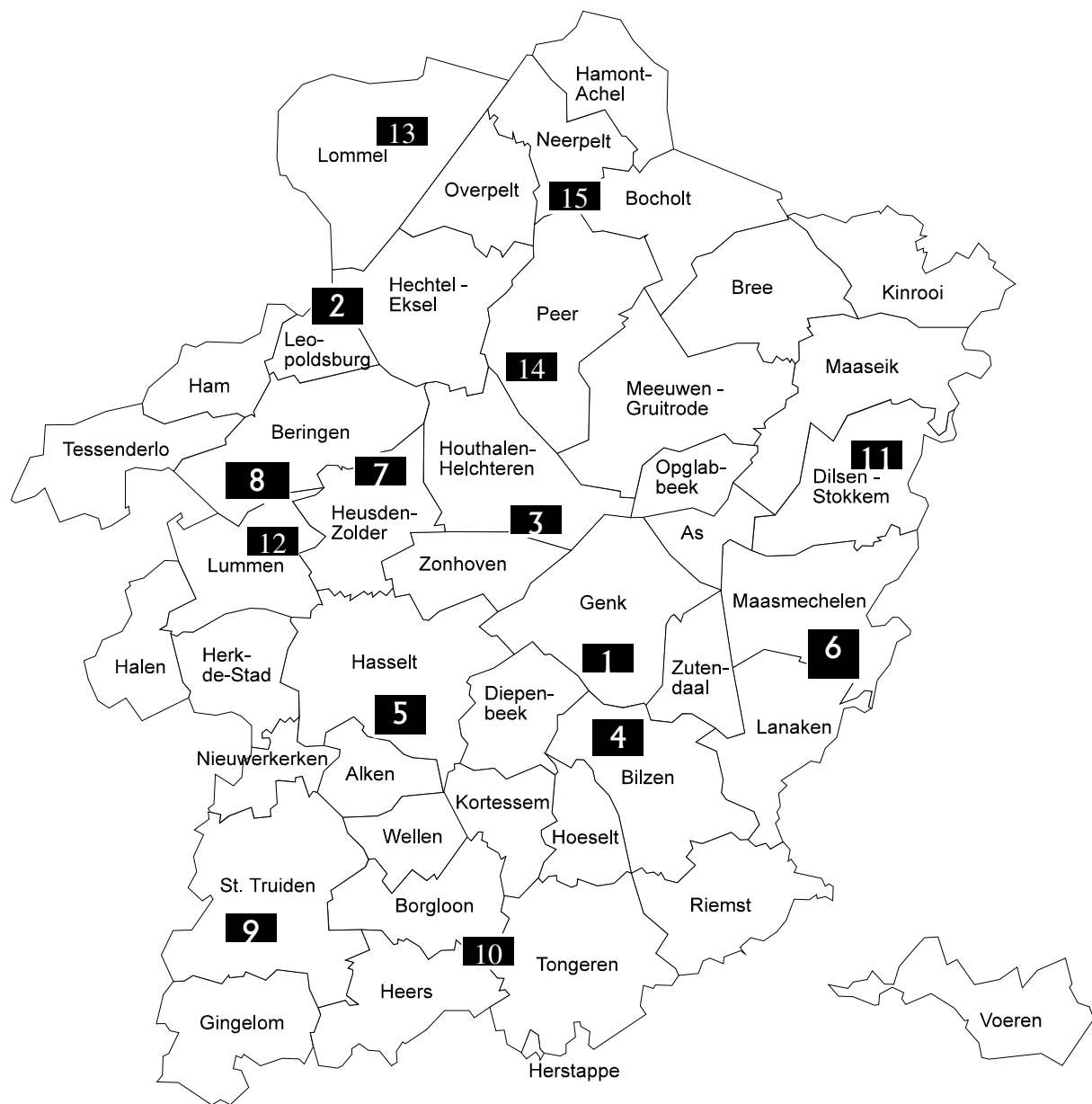
De werkgroep staat onder leiding van de algemeen directeur en bestaat verder uit de adjunct-directeur en de projectleiders.

De werkgroep heeft als opdracht om in het voorjaar 2010 de bijsturing van het meerjarenplan voor te bereiden en voor te leggen aan de bestuursorganen.

STUURGROEP PROJECTEN

Vanaf 2009 begon RIMO Limburg stelselmatig opnieuw te werken met een stuurgroep rond ieder project. Bedoeling is lokale verantwoordelijken, deskundigen en partners samen te brengen rond de opbouwwerker/buurtwerker. Ondersteunen, samenwerken, meedenken en uitwisselen zijn de opdrachten.

PROJECTEN



1. Genk

- Buurtwerk Waterschei
- Buurtwerk Termien
- Logementbewoners in Genk
- Buurtwerk Winterslag
- Buurtwerk Kolderbos

2. Leopoldsburg

- Achterstelling in Leopoldsburg

3. Houth.-Hecht.

- Leefbaarheid Houthalen-Oost
- Wijkontwikkeling De Standaard
- Buurt- en opbouwwerk Meulenberg
- Warm Hart

4. Bilzen

- Vanuit Schoonbeek aan de slag

5. Hasselt

- De Brug

6. Maasmechelen

- SOMA vzw
- Achterstelling in Maasmechelen

7. Heusden-Zolder

- Ondersteuning Dynamo Limburg
- Private huurmarkt in Zuid-Limburg
- Participatie in de sociale huisvesting - Bewonersbetrokkenheid Cordium

8. Beringen

- Participatie in de sociale huisvesting - Bewonersparticipatie Kempisch Tehuis
- Woonwagenwerk Limburg
- De Draaischijf
- Buurtwerk Tuinwijk
- Buurtwerk Steenveld
- De Posthoorn
- Wijerdijk
- Onder Ons

9. Sint-Truiden

10. Borgloon

11. Dilsen-Stokkem

- Versterking dorpskernen Zuid-Limburg
- Veeweide
- Hoefkamp

12. Lummen

13. Lommel

14. Peer

15. Neerpelt

- Achterstelling wegwerken in Lummen
- Participatie in de sociale huisvesting
- Wijkontwikkeling in Peer
- Wonen op Het Look

TRANSVERSALE ACCENTEN

Transversale accenten zijn voor RIMO Limburg permanente aandachtspunten die heel de werking moeten doordringen.

De eerste twee transversale acties zien we ook als onze kerntaken.

WE WERKEN AAN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE VAN ACHTERGESTELDEN

Onze agogische kernopdracht bestaat erin groepen van maatschappelijk achtergestelden te ondersteunen en te versterken om hun rol te spelen en verantwoordelijkheid op te nemen in het verwerven en het gebruiken van hun basisrechten.

Het gaat om het werken aan empowerment, emancipatie en burgerschap.

In iedere projectomschrijving wordt aangegeven hoe met deze agogische opdracht wordt omgesprongen.

WE WERKEN AAN BELEIDSPARTICIPATIE VAN ACHTERGESTELDEN OM TE KOMEN TOT EEN SOCIAAL EN PARTICIPATIEF GECORRIGEERD BELEID

We willen structurele maatregelen, oplossingen en veranderingen uitwerken die de maatschappelijke positie en situatie van maatschappelijk achtergestelden ten goede komen. We willen met andere woorden beleid maken en beleidsmakers ertoe aanzetten het bestaande beleid aan te passen en/of een nieuw beleid te creëren. Zowel de inhoud van het beleid als de wijze waarop het tot stand komt, moeten gecorrigeerd worden. We spreken van een sociaal gecorrigeerd beleid wanneer de voorgestelde maatregelen rekening houden met de positie en situatie van maatschappelijk achtergestelden. We spreken van een sociaal en participatief gecorrigeerd beleid wanneer maatschappelijk achtergestelden op hun manier kunnen participeren aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van deze maatregelen.

In iedere projectomschrijving zal aangegeven worden hoe met deze politieke kernopdracht wordt omgesprongen. Het lokaal sociaal beleid van steden en gemeenten is een belangrijk instrument voor RIMO Limburg om dit waar te maken.

In iedere projectomschrijving wordt aangegeven hoe met deze agogische opdracht wordt omgesprongen.

WE WERKEN STRUCTUREEL SAMEN MET DERDEN

De ervaring leert ons dat alleen een maximale samenwerking blijvende resultaten geeft. Op de verschillende niveaus wil RIMO Limburg de volgende jaren expliciete inspanningen doen om de samenwerking te versterken.

Op het projectniveau wordt er voor ieder project via de jaarplanning afzonderlijk aangegeven welke samenwerking er is.

Op de tweede lijn zullen de samenwerkingsverbanden verstevigd worden. Met een aantal courante partners willen we concrete afspraken inzake samenwerking maken. Dergelijke afspraken kunnen uitmonden in een schriftelijke overeenkomst.

Zo zal er in 2010 regelmatig overleg zijn met de provinciale integratiedienst en de centra algemeen welzijnswerk. In het kader van de actualisatie van het meerjarenplan zullen we één gemeenschappelijke doelstelling met de caw's uitschrijven en uitvoeren.

We willen er tevens over waken dat een aantal van deze partners opgenomen zijn in de beleidsorganen van RIMO Limburg.

RIMO Limburg wenst actief te participeren aan het Lokaal Sociaal beleid van lokale besturen. We profileren ons uitdrukkelijk als partner in het Lokaal Sociaal Beleid.

Een belangrijke focus ligt ook in de samenwerking tussen de verenigingen waar armen het woord nemen en de gemeenten. In 2010 zal het nieuwe decreet van toepassing zijn op de "Verenigingen waar armen het woord nemen". Deze grondige inhoudelijke en territoriale hervorming zal wellicht grote veranderingen te weeg brengen in Limburg. RIMO Limburg zal zich moeten positioneren ten opzichten van deze gewijzigde situatie.

Feso is voor RIMO Limburg het geëigende orgaan om op Vlaams niveau de gebundelde ervaringen op tafel te leggen.

Dit betekent ook dat RIMO Limburg actief zal participeren aan de werking en de besluitvorming binnen Feso. Vertrekpunt daarbij zijn de strategische doelstellingen van RIMO Limburg. RIMO Limburg zal in 2010 participeren aan het samenwerkingsverband wonen.

RIMO Limburg wil ook de komende jaren een venster op Europa en de wereld openhouden. De contacten die in en buiten Europa werden opgebouwd zullen onderhouden worden.

Ervaringsuitwisseling met nieuwe partners in andere landen behoort tot de mogelijkheden

WE VERSTEVIGEN HET SAMENLEVEN VAN AUTOCHTONEN EN ALLOCHTONEN

De ervaring van het voorbije meerjarenplan leert ons dat het samenleven tussen groeperingen steeds moeilijker wordt. Het samenleven tussen autochtonen en allochtonen is daar een belangrijke exponent van met zeer specifieke kenmerken.

Daarbij moeten we er nog rekening mee houden dat zowel studies als ervaringen aantonen dat armoede steeds meer gekleurd is.

Voor ieder project binnen iedere strategische doelstelling willen we nagaan hoe het samenleven tussen beide groeperingen kan bevorderd worden.

In 2009 heeft RIMO Limburg in het kader van de projectsubsidie 'Managers voor diversiteit' een nieuwe aanvraag 'Wijkdromen' ingediend. In drie wijken (Beringen, Houthalen-Helchteren en Genk) willen we de methodiek Oral Hystory uitproberen en toepassen. Als de projectaanvraag wordt goedgekeurd willen we daarmee voor drie jaren van start gaan.

RIMO Limburg zal de integratiesector uitnodigen tot permanent overleg en samenwerking.

WE DOEN AAN METHODIEKONTWIKKELING

Innoverend werken betekent het zoeken naar nieuwe werkvormen en methodieken in de ruimste zin van het woord.

Binnen alle gekozen strategische doelstellingen willen we de nodige ruimte voorzien om te experimenteren.

In 2010 willen we de methodiek die we ontwikkeld hebben in het project in Haren-Bommershoven naar buiten brengen en aanbieden aan lokale besturen.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1

De maatschappelijk situatie en positie van meervoudig achtergestelden in Limburg is verbeterd op het vlak van essentiële grondrechten.

ACTIES OP DE TWEDE LIJN

Er is regelmatig intern overleg binnen RIMO Limburg over meervoudige achterstelling in Limburg (OD1-OD2- OD3-OD4).

TOELICHTING

De opbouwwerkers actief in de projecten omtrent meervoudige achterstelling maken deel uit van een team. Er bestaan op dat vlak binnen RIMO Limburg twee teams: het team achterstelling en het team Dynamo.

Het team Dynamo bestaat uit de ondersteuners actief binnen de ondersteuningsstructuur rond Dynamo. Het team achterstelling bestaat uit de opbouwwerkers die werkzaam zijn op andere terreinen van meervoudige achterstelling dan de verenigingen waar armen het woord nemen.

De teams vergaderen elk gemiddeld 10 keer per jaar.

FASERING

De teamvergaderingen hebben een permanent en doorlopend karakter.

Er is regelmatig vorming voor personeelsleden en doelgroepleden.

We ontwikkelen een basispakket voor startende groepen (OD1).

We organiseren een mediatraining voor groepen van meervoudig achtergestelden (OD2 – OD4).

TOELICHTING

Personeelsleden worden in het kader van het vormingsbeleid van de organisatie gestimuleerd tot het volgen van vorming. Deze vorming is afgestemd op de behoefte van de werknemer en sluit bij voorkeur aan bij het thema 'meervoudige achterstelling' voor de personeelsleden die werkzaam zijn rond het thema.

Voor doelgroepleden is er een apart vormingsaanbod voorhanden, gebaseerd op hun noden. Er is in dat kader een format voor een basispakket ontwikkeld door Dynamo. Specifieke thema's rond het technisch en inhoudelijk werken binnen een vereniging worden erin gebundeld. Deze vormingsmodules richten zich zowel op de erkende als op de niet erkende en startende verenigingen.

FASERING

Personeel: doorlopend, afhankelijk van het aanbod en de behoefte.

Doelgroep: 2 vormingsmodules per jaar.

RIMO Limburg spoort actief nieuwe groepen meervoudig achtergestelden op (OD1).

TOELICHTING

Bij de keuze van nieuwe projecten is er in de voorafgaandelijke verkenning bijzondere aandacht voor groepen meervoudig achtergestelden. Het nieuwe projectmodel binnen de organisatie maakt hier melding van.

FASERING

2010

Bij de projectverkenning, die gepland is binnen de organisatie, is er voldoende aandacht voor groepen meervoudig achtergestelden.

Er is een halfjaarlijks overleg tussen de groepen op bovenlokaal vlak ondersteund door RIMO Limburg (OD1).

TOELICHTING

Inhoudelijk brengt RIMO Limburg de groepen samen op bovenlokaal vlak via Dynamo. Zo zijn er diverse inhoudelijke werkgroepen.

Daarnaast is er eveneens overleg over de onderlinge samenwerking tussen RIMO Limburg, Dynamo en de verenigingen, waarbij de evaluatie en bijsturing van de samenwerking centraal staat.

FASERING

2010

De werkgroepen wonen en energie, gezondheid en werkgroep 17 oktober vergaderen maandelijks. De werkgroep LSO-Dynamo vindt 4 keer per jaar plaats.

Voorafgaandelijk zullen alle betrokkenen onderling overleggen.

We ontwikkelen samen met derden een ondersteuningsstructuur voor de verenigingen waar armen het woord nemen (OD 1 – OD4).

TOELICHTING

Sinds januari 2008 is er een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de verenigingen waar armen het woord nemen in het leven geroepen. Dit team Dynamo kwam tot stand door een nauwe samenwerking tussen de verenigingen, Dynamo Limburg, RIMO Limburg en de provincie Limburg.

Het team is ontstaan door het samenvoegen van de verschillende personeelsleden uit de deelnemende organisaties.

Jaarlijks wordt de samenwerking geëvalueerd en bijgestuurd, indien nodig. Naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen het vernieuwde armoededecreet moet de werking van de ondersteuningsstructuur mogelijks hertekend worden op basis van vernieuwde onderlinge afspraken.

FASERING

2010

Blijvende investering van RIMO Limburg in de ondersteuningsstructuur na een positieve evaluatie en vernieuwde onderlinge afspraken (naar aanleiding van het vernieuwde armoededecreet).

Optimalisering van de onderlinge samenwerkingsrelaties tussen RIMO Limburg en Dynamo Limburg.

2010-2014

Vederzetting van de deelname van RIMO Limburg aan de ondersteuningsstructuur, mits een positieve evaluatie.

We trachten - via overleg met de sector etnische en culturele minderheden – allochtonen meervoudige achtergestelden te bereiken en te betrekken (OD1).

TOELICHTING

Er is een gestructureerd overleg tussen RIMO Limburg en de Provinciale Integratiedienst, afdeling Sociale Cohesie. RIMO Limburg zetelt eveneens in de Limburgse Integratieraad.

Op beide overlegorganen zal RIMO Limburg het thema 'gekleurde armoede' op de agenda plaatsen met het oog op het verzamelen van aangepaste werkvormen.

FASERING

2010

Opvolgen van het thema 'gekleurde armoede' en onderlinge afspraken na agendering op de twee overlegplatforms.

Er is een afsprakennota tussen RIMO Limburg en iedere "vereniging waar armen het woord nemen" (OD1).

TOELICHTING

Er is een overeenkomst tussen RIMO Limburg en de verenigingen die een ondersteuner via RIMO Limburg in dienst nemen. Deze overeenkomst wordt jaarlijks vernieuwd en omvat afspraken rond personeelstechnische en inhoudelijke punten. Deze overeenkomst zal vanaf 2010 ook de gedeelde visie op het vlak van ondersteuning omvatten.

FASERING

De overeenkomsten worden jaarlijks geëvalueerd en vernieuwd.

RIMO Limburg volgt de ontwikkeling binnen de armoedesector op (OD1).

TOELICHTING

De teamverantwoordelijk, actief rond meervoudige achterstelling, volgt de ontwikkelingen binnen de armoedesector op via contacten met de Limburgse vertegenwoordigers in de bestuursorganen van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

FASERING

De opvolging van de ontwikkelingen binnen de armoedesector is een permanent gebeuren.

We organiseren in de periode 2009-2015 minstens twee inleefweekends voor politici (OD2).

TOELICHTING

Door de organisatie van inleefweekends trachten we de politici te laten kennismaken met de reële leefwereld van mensen in armoede. Doel is dat ze bij de beleidsvoering achteraf beleidsinitiatieven ontwikkelen die meer zijn afgestemd op deze leefwereld.

In het kader van dit meerjarenplan organiseren we in 2010 een eerste inleefweekend voor politici, naar aanleiding van het Europees jaar rond armoedebestrijding.

FASERING

2010

De organisatie van een inleefverblijf voor OCMW-beleidsmakers.

We organiseren een steungroep in Limburg voor de "verenigingen waar armen het woord nemen" (OD2 – OD3).

TOELICHTING

Om armoede op de beleidsagenda te krijgen, is er meer nodig dan alleen een werking van mensen in armoede. Steun van partnerorganisaties, die rechtstreeks of onrechtstreeks in aanraking komen met mensen in armoede, kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren. Samen beweging maken rond het armoedethema, de maatschappelijke dialoog aanwakkeren, standpunten innemen, elkaars werking kracht bijzetten staat op de agenda van de nieuw op te richten Steungroep Armoede. Daarin stemmen partnerorganisaties op elkaar afstemmen in functie van de genoemde doelstellingen. Dit alles zal gebeuren in nauwe samenwerking met de provincie Limburg.

De onzekerheden omtrent het vernieuwde armoededecreet heeft de plannen omtrent de oprichting van de steungroep sterk vervaagd.

FASERING

2010

Vorbereiding tot oprichting van de steungroep via individuele gesprekken met de verschillende partnerorganisaties.

De steungroep komt minimaal 1 keer samen in 2010.

Vanaf 2011

De werking van de steungroep wordt geëvalueerd en mogelijk bijgestuurd. De steungroep vergadert minimaal 2 keer per jaar.

In het RIMO Magazine is er regelmatig aandacht voor meervoudige achterstelling (OD2).

TOELICHTING

Het magazine van RIMO Limburg verschijnt 4 keer per jaar. De redactieraad waakt over een evenwichtige samenstelling van de inhoud, waarbij er voldoende aandacht gaat naar alle strategische doelstellingen van de organisatie. Hierbij verschijnen er regelmatig artikels rond het thema meervoudige achterstelling.

De teamverantwoordelijke actief rond meervoudige achterstelling, zetelt in de redactieraad.

FASERING

Het thema 'meervoudige achterstelling' vormt een doorlopend aandachtspunt binnen het RIMO Magazine.

RIMO Limburg signaleert regelmatig meervoudige achterstelling (OD2).

TOELICHTING

RIMO Limburg signaleert meervoudige achterstelling op twee niveaus, aan het brede publiek en de beleidsverantwoordelijken.

Signalen rond meervoudige achterstelling bereiken het brede publiek via persartikels en het RIMO Magazine.

RIMO Limburg signaleert meervoudige achterstelling verder via het driemaandelijks overleg met de provincie Limburg directie Welzijn, waarbij zowel de administratie als het kabinet van de betreffende gedeputeerde aanwezig zijn.

FASERING

2010

Het tijdschrift RIMO verschijnt 4 keer per jaar.

Driemaandelijks overleg met de Provincie Limburg, directie Welzijn.

We volgen de publicaties en vormingsmomenten op het gebied van meervoudige achterstelling op (OD2).

TOELICHTING

Nieuwe inzichten opdoen is belangrijk om goed in het werkveld te kunnen staan. Vorming en publicaties leveren hiertoe een grote bijdrage.

Specifieke vormingsinitiatieven op het vlak van meervoudige achterstelling maken we gericht bekend via onder meer de werkbegeleidingen en de teamvergaderingen. Nieuwe publicaties krijgen een plaats in de bibliotheek en worden in de kijker geplaatst op extranet.

FASERING

Doorlopend.

We werken ieder jaar mee aan de werelddag van verzet tegen extreme armoede (OD3).

TOELICHTING

Dynamo Limburg is initiatiefnemer om in Limburg de werelddag van verzet tegen extreme armoede te organiseren. Al sinds de start, 10 jaar geleden, is RIMO Limburg hierbij een partner die ondersteuning biedt door het ter beschikking stellen van personeelsleden.

FASERING

Ondersteunen van de maandelijkse werkgroep en van het jaarlijkse manifestatie.

We ondersteunen het overleg tussen Dynamo en de gemeenschappelijke werking van de OCMW's in Limburg (OD3).

TOELICHTING

RIMO Limburg biedt een ondersteuner aan Dynamo, die het overleg LSO-Dynamo vorm geeft in nauwe samenspraak met de inhoudelijke werkgroepen van Dynamo. De werkgroep LSO-Dynamo vergadert gemiddeld 4 keer per jaar. Dynamo levert agendapunten aan onder impuls van de ondersteuner.

FASERING

4 keer per jaar

We volgen - vooral daar waar groepen armen zich manifesteren - het lokaal sociaal beleid op (OD3).

TOELICHTING

Om een zicht te krijgen op de samenwerking tussen de groepen en het beleid in het kader van het Lokaal Sociaal Beleidsplan, ondernam RIMO Limburg reeds verschillende stappen: de opvraging van de LSB-plannen, diepte-interviews met de erkende verenigingen en de betrokken lokale besturen, bevraging van de niet-erkende verenigingen, opmaak van een rapport en trefdag.

De resultaten uit het onderzoeksrapport vormen het uitgangspunt voor het uitwerken van een vormingsmodule voor de verenigingen waar armen het woord nemen. De uitwerking gebeurt in tandem met het team Dynamo.

FASERING

2010

Regio Maasland krijgt gidsjes 'Wegwijzer'.

2011-2012

Andere regio's krijgen achtereenvolgende gidsjes 'Wegwijzer'.

RIMO Limburg is bereid een ervaringsdeskundige tewerk te stellen indien de Vlaamse Gemeenschap daartoe de nodige middelen voorziet.

TOELICHTING

RIMO Limburg is overtuigd van de unieke mogelijkheden van de tewerkstelling van een ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting. Een ervaringsdeskundige kan een belangrijke meerwaarde betekenen om de kloof tussen de mensen in armoede en de professionelen te helpen dichten en de leefwereld van mensen in armoede beter begrijpbaar te maken.

FASERING

Van zodra er voldoende budgettaire ruimte voorzien wordt vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

PROJECTEN

ACHTERSTELLING WEGWERKEN IN LUMMEN

Werkzaam

Gemeente Lummen

Opbouwwerker

Katleen Caymax - 5/10

tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

OCMW Lummen

Wijngaardstraat 8 - 3560 Lummen

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start op 1 juli 2007 en eindigt op 30 juni 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Maatschappelijke kwetsbaren in Lummen groeperen en via empowerment persoonlijke groei van de doelgroep realiseren.

SITUERING VAN HET PROJECT

RIMO Limburg startte in 2006 met een projectvoorbereidend onderzoek waarvan de bevindingen zijn samengevat in een rapport. Na goedkeuring van het projectvoorstel door de beleidsorganen van de gemeente Lummen, ging het project van start in juli 2007 met twee doelen, namelijk de creatie van een laagdrempelige ontmoetingsruimte en de ontwikkeling van een netwerk tussen verschillende partners, die rond armoedebestrijding werken.

De uitgebreide verkenning van het werkveld leidde tot de uitbouw van een activiteitenaanbod voor de doelgroep gericht op kennismaking en de ontwikkeling van groepsdynamiek. Ondertussen groeiden er vaste ontmoetingsmomenten, zoals een maaltijd, koffieklets en ontspannende activiteit. De oorspronkelijke doelen leken niet realiseerbaar en werden bijgesteld.

De komst van een nieuwe opbouwwerker in 2009 betekende opnieuw een investering in het leren kennen van de plaatselijke context, doelgroep en partners. Dit heeft een vertraging teweeg gebracht in het project, maar betekent tegelijk een nieuwe impuls voor het project. Een nieuwe wind is ontstaan waardoor de oorspronkelijke doelstelling, de creatie van een laagdrempelige ontmoetingsplaats, weer bovenaan de agenda staat.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: De zelfredzaamheid van de maatschappelijk kwetsbaren van het project is verhoogd.

- Contact leggen en onderhouden met de doelgroep. De focus ligt op het toeleiden van nieuwe doelgroepleden naar het bestaande activiteiten aanbod enerzijds en het leren kennen van hun noden anderzijds.
- Creëren van laagdrempelige, gestructureerde activiteiten: maandelijks koffieklets, maandelijks warme maaltijd, maandelijks ontspannende activiteit.
- Zorgen voor voldoende gedragenheid bij de activiteiten, zowel bij de doelgroepleden als partners. Oprichten van ad hoc werkgroepjes, met een duidelijke taakverdeling om de participatie te bevorderen.
- Bekendmaking van het activiteiten aanbod en het opbouwproject via brieven, flyers en andere communicatiekanalen.
- Meewerken aan de organisatie van werklunches, gericht op het versterken van werkzoekende doelgroepleden.
- Informeren van de doelgroepleden over hun rechten via gezamenlijke vormingsmomenten in samenwerking met plaatselijke sociale actoren (twee maal per jaar), ter versterking van zichzelf.

Werkdoel 2: De beeldvorming over (kans)armoede bij de bevolking en het beleid van Lummen is verbeterd.

- Uitwerken van sensibilisatieacties rond armoede in samenwerking met de doelgroepleden.
- Opmaken van een dossier rond de armoedeproblematiek in Lummen en overhandiging aan de lokale besturen met het oog op een betere samenwerking in de strijd tegen armoede.
- Onderhouden van regelmatige contacten met de lokale besturen i.f.v. de opvolging van het project.
- Uitbouwen van een goede samenwerkingsrelatie met de lokale besturen en andere actoren.
- Actief op zoek gaan naar partnerorganisaties om gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen.
- Deelname aan het samenlevingsforum Lummen als kanaal om de noden van de doelgroep aan te kaarten bij het lokale beleid.

Werkdoel 3: De doelgroep heeft een eigen lokaal in Lummen.

- In kaart brengen van de bestaande lokalen in Lummen.
- Zoeken naar financieringsbronnen voor de creatie van een ontmoetingsruimte.
- Uitbouwen van een ontmoetingsruimte en maken van afspraken met participatie van de doelgroep van zodra een lokaal ter beschikking is.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Maatschappelijk kwetsbare mensen samenbrengen met elkaar en met mensen die zich niet in deze situatie bevinden. Ze een plek bieden waar ze zich thuis voelen en kunnen ontplooien. Deze mensen empoweren door hen kansen te bieden om te participeren aan het maatschappelijk leven door een activiteiten aanbod, een eigen lokaal, vorming, hen betrekken bij de organisatie van activiteiten en hen zelf aan het woord te laten. Hierdoor stijgt de zelfredzaamheid van de individuele persoon en het zelfvertrouwen en zelfbeeld groeit waardoor ze individueel stappen durven zetten om deel te nemen aan het bestaand activiteiten aanbod en het maatschappelijk leven.

We werken aan beleidsparticipatie.

Via de sensibiliseringsacties zal de beeldvorming over armoede in Lummen veranderen, zowel bij het beleid als bij de lokale bevolking. Ook het dossier rond de armoedeproblematiek dat wordt overgemaakt aan het lokale bestuur en de aanwezigheid op het samenlevingsforum zullen hierin een bijdrage leveren. De lokale besturen leren op die manier het belang inzien van het bereiken van maatschappelijk kwetsbare personen en zullen in het beleid inspanningen leveren om in overleg met de doelgroep maatregelen te nemen, die nodig zijn voor de doelgroep, zoals in de eerste plaats het ondersteunen van de werking van het project.

We werken structureel samen met derden.

Met verschillende partners op het werkveld zijn er onderlinge samenwerkingsafspraken gemaakt, onder meer gaande van afspraken i.v.m. de toeleiding van de doelgroep en het verlenen van advies tot het geven van financiële en logistieke steun. We denken dan aan het OCMW, De Winning, de Kantonnale Bouwmaatschappij, de PWA, de gemeentelijke dienst Welzijn en vrije tijd, de Zusters, enzovoort.

Met de PWA, OCMW en ACV is er een samenwerkingsverband gegroeid rond de organisatie van werklunches.

In functie van de uitwerking van de werkdoelen zal er ook op het vlak van vorming op maat, op zoek gegaan worden naar gepaste samenwerkingsverbanden.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Zicht krijgen op de allochtone bevolking in Lummen is een eerste stap om te kunnen sleutelen aan het samenleven in diversiteit. Deze gegevens worden mee opgenomen in het dossier rond armoedebestrijding. In een latere fase zullen er gepaste initiatieven ontwikkeld worden om de allochtone bevolking te betrekken op de werking.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep, die advies verleent m.b.t. het project. Daarin zetelen afgevaardigden van enkele partnerorganisaties in Lummen die ondermeer rond armoedebestrijding werken. De 'adviseurs' hebben een ondersteunende en adviserende rol bij de werking en aanpak van de opbouwwerker en de richting van het project.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Gemeentelijk Samenlevingsforum Lummen.

WARM HART – HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkschaal

Gemeente Houthalen-Helchteren

Opbouwwerker

Frederik Vaes – 2/10 tewerkstelling

Financiering: armoededecreet

Werkadres

Warm Hart vzw

Pastorijstraat 40

3530 Houthalen-Helchteren

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project startte in februari 2009. De verderzetting van het project in 2010 is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het vernieuwde armoededecreet.

ALGEMENE DOELSTELLING

De uitbouw van de themawerking van Warm Hart vzw in het kader van erkenning als vereniging waar armen het woord nemen, met als doel een bijdrage te leveren aan de opheffing van armoede en sociale uitsluiting.

SITUERING VAN HET PROJECT

Warm Hart vzw heeft als vereniging waar armen het woord nemen in Houthalen-Helchteren een uitgebreid activiteiten aanbod, zoals ontmoetingsactiviteiten, sociaal restaurant, culturele uitstappen, kooklessen, verkoop van verse groenten, wielerploeg voor gehandicapten, ... De programmatie komt tot stand in nauwe betrokkenheid met de leden van de vereniging.

Naast de activiteiten, werkt Warm Hart ook aan beleidsbeïnvloeding. In dat kader neemt Warm Hart vier keer per jaar de organisatie op zich van het structureel armoedeoverleg in Houthalen-Helchteren. Het armoedeoverleg wil de leefkwaliteit van de meest kwetsbare groepen verbeteren en hun belangen verdedigen. Hiervoor brengt Warm Hart sociale actoren en beleidsmakers rond de tafel en bieden hen een klankbord aan. Het armoedeplatform is een wegwijzer voor beleidsmakers en waakhond voor beleidsmaatregelen.

Binnen Warm Hart wordt dit overleg voorbereid op de denk- en praatgroep die inhoudelijke thema's bespreekt en acties opzet om beleidsmakers wakker te schudden. Aan de deelnemers van de denk- en praatgroep worden vormingen gegeven om hun kennis van verschillende rechten, maar ook plichten, te vergroten.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Begeleiding en opvolging van de denk- en praatgroep met leden van de vereniging.

- Het maandelijks samenbrengen van de denk- en praatgroep rond een welbepaald thema.
- Het verzamelen van beleidsadviezen of uitwerken van acties op basis van de gekozen en besproken thema's.
- Het informeren van de deelnemers van de denk- en praatgroep over hun rechten en plichten omtrent sociale grondrechten.
- Terugkoppelen van de veranderingen bij het beleid naar de denk- en praatgroep.

Werkdoel 2: Begeleiding en opvolging van armoedeplatform Houthalen-Helchteren.

- Informeren van de leden van de denk- en praatgroep van Warm Hart over de agenda en het reilen en zeilen van het armoedeplatform.
- Minstens één agendapunt plaatsen op de agenda van het armoedeplatform vanuit de denk- en praatgroep.
- Het naar buiten treden met minstens één gezamenlijk beleidsadvies rond armoedebestrijding vanuit het armoedeplatform.
- Evalueren van het Lokaal Sociaal Beleidsplan door het armoedeplatform.
- Begeleiden, voorzitten en verslag maken van het armoedeplatform.

Werkdoel 3: Inspelen op inhoudelijke ad hoc ondersteuningsvragen vanuit Warm Hart vzw.

- Afhankelijk van de vraag.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De denk- en praatgroep verzamelt ervaringen, belevingen, ideeën, meningen, ... op vlak van gezondheid, wonen, energie, werk, mobiliteit, ..., problemen waarmee personen in armoede te maken hebben in Houthalen-Helchteren. Er wordt aandacht gevraagd van de beleidmakers. Wat zijn knelpunten of problemen, wat moet er veranderen opdat mensen met een laag inkomen beter kunnen leven. Op de denk- en praatgroep worden deelnemers ook geïnformeerd over hun rechten en krijgen ze nieuws uit het beleid van thema's die een link hebben met armoedebestrijding.

We werken aan beleidsparticipatie.

Warm Hart is trekker van het armoedeplatform in Houthalen-Helchteren. Sociale partners zitten er samen rond de tafel om achterstelling weg te werken. Onder het motto samen staan we sterk pakt het armoedeplatform achterstelling en armoede structureel aan. De deelname van lokale actoren die dicht bij de doelgroep staan, levert een meerwaarde. De effecten van beleidsmaatregelen worden bij de basis getoetst. Het armoedeplatform fungeert als een wegwijzer voor beleidmakers en waakhond voor beleidsmaatregelen.

We werken structureel samen met derden.

Er is een structurele samenwerking rond het armoedeplatform met het OCMW, de lokale integratiedienst, de opbouwwerkers, St-Vincentius, jeugdwelzijnswerk Meulenberg. Warm Hart werkt rond specifieke projecten ook samen met andere organisaties.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Een aantal leden van Warm Hart zijn van allochtone origine. Aan de hand van concrete projecten, zoals de gezamenlijke iftar-maaltijd, de opstart sociale kruidenier, ... wordt er gezorgd voor de toeleiding van de allochtone gemeenschap naar Warm Hart.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Dit is niet van toepassing in dit project.

ACHTERSTELLING IN LEOPOLDSBURG

Werkschaal

Gemeente Leopoldsburg

Opbouwwerker

Marleen Hus – 8/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Sociaal Huis

Tramstraat 43 – 3970 Leopoldsburg

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in juni 2008 en loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Groepsmatige aanpak van meervoudige kwetsbaarheid in Leopoldsburg via ontmoeting, vorming, dienstverlening, belangenverdediging en beleidsadvisering vanuit een laagdrempelige ontmoetingsplaats.

SITUERING VAN HET PROJECT

De armoedegraad in Leopoldsburg als klein stedelijk gebied ligt vrij hoog. In het Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008-2013 van de gemeente Leopoldsburg met haar 14500 inwoners is één van de aandachtspunten het bevorderen van de participatie van de verschillende doelgroepen van mensen met minder behartigde belangen. Hiervoor zoekt ze kanalen en methoden om de inspraak te verbeteren. Een van de mogelijkheden is de opstart van een ontmoetingshuis.

De projectvoorbereiding legde een aantal vaststellingen bloot, waarop de doelstellingen van het project geënt zijn. Zo werkte de opbouwwerker in het eerste jaar aan de opstart van een laagdrempelige ontmoetingsplaats voor mensen in armoede. Met succes opende 'Ons Centrum' in april 2009 de deuren. De opbouwwerker ondersteunt hierin de groep van vrijwilligers en samen werken ze een laagdrempelig activiteitenaanbod voor de doelgroep uit. Ondertussen zijn heel wat activiteiten structureel ingebed in de werking. Denk onder andere maar aan het project 'Klimaat op maat', de wekelijkse opendeur en de basiswerking.

De opbouwwerker nam tot in de zomer van 2009 ook de lokale ondersteuning op van Hoger Op, de vereniging van armen in Leopoldsburg. Ook zij kregen een plaats binnen Ons Centrum. Een interne heroriëntering bij Hoger Op zorgde voor een stopzetting van de samenwerking.

De organisaties en vrijwilligers van Leopoldsburg die actief begaan zijn met de mensen in armoede van Leopoldsburg zijn verenigd in een samenwerkingsverband FAL, (Forum Armoede Leopoldsburg) met de bedoeling een draagvlak te zijn en een positieve energiestroom uit te bouwen in het delen van solidariteit met de armen. De opbouwwerker biedt ondersteuning aan de voorzitter van het FAL om de werking te optimaliseren.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: De werking van het ontmoetingshuis is geoptimaliseerd.

- Uitbouwen van een vrijwilligerskern met aandacht voor het taakgerichte en het groepstechnische proces, rekening houdend met eigen krachten en talenten.
- Opzetten van een bekendmakingsactie rond het ontmoetingshuis, aan de hand van een voorstellingsfolder en presentatie.
- Begeleiden van de werking rond krachtgericht groepswork, in tandem met de deelnemers van de groep.
- Verderzetten van het project Klimaat op maat, in tandem met een vrijwilliger en de milieudienst.
- Uitwerken en uitvoeren van het project 'Op stap met een gezonde hap', in tandem met een vrijwilliger.
- Organiseren en toeleiden naar culturele ontmoetingsactiviteiten in Leopoldsburg in samenwerking met andere partners.
- Verzorgen van de wekelijkse opendeurdag van het ontmoetingshuis.

Werkdoel 2: De werking van het FAL (Forum Armoede Leopoldsburg) als formele structuur voor de aanpak van armoedeproblemen in Leopoldsburg is geoptimaliseerd.

- Imago building van het FAL realiseren, door de verdere uitwerking van de ontwerpnota 'naar een beleidsadviseerend orgaan?' en de verspreiding van de folders.
- Opzoeken van afwezige partners.
- Uitwerken van een stappenplan voor de aanpak van problemen op basis van een prioriteitenlijst.
- Samenstelling en opvolging van de programmatie in tandem met de voorzitter.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via de groepsmatige aanpak worden deelnemers individueel en groepsmatig sterker. Vertrekkend vanuit de eigen ervaringen en leefwereld van de deelnemers worden nieuwe verbindingen met netwerken gemaakt, via doorverwijzing, samenwerking en dialoog. Het werken in tandem met vrijwilligers en de uitwerking van een goede vrijwilligerswerking versterkt het geloof van mensen in hun eigen kunnen en opent perspectieven voor een maatschappelijke participatie.

We werken aan beleidsparticipatie.

Bedoeling van het Forum Armoede Leopoldsburg (FAL) is armoede op de agenda plaatsen en de belangen verdedigen van de mensen die het moeilijk hebben in Leopoldsburg in samenwerking met organisaties die hetzelfde doel nastreven. Door deelname aan het Forum Armoede Leopoldsburg (FAL) leren de deelnemers samenwerken met alle sociale organisaties van Leopoldsburg die betrokken zijn bij de aanpak van de armoedeproblematiek.

Met de actie Klimaatopmaat en de andere projecten worden de deelnemers geïnformeerd en geanimeerd. Door deze uitbreiding van opgedane kennis gaan zij in gesprek met de milieudienst van de gemeente Leopoldsburg en de aanverwante organisaties zoals milieuraad en leren zij samenwerken met verschillende organisaties zoals provincie Limburg, Dialoog, Ecolife, Samenlevingsopbouw provincie Antwerpen.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerking met het Sociaal Huis is een constante. Daarnaast is er rond Klimaat op maat een netwerk uitgebouwd met organisaties, zoals de milieudienst, Stebo, Ecolife, enzovoort. Voor het krachtgericht groepswork zijn er dan weer samenwerkingsrelaties met onder andere Kind en Gezin en de thuisverzorgingsdiensten. Voor het project 'Op stap met een gezonde hap' zijn gezondheidsorganisaties betrokken, zoals de logo's, de Oogst en dienstencentrum Den Tuinhoek. Voor cultuur is bijvoorbeeld de KAV betrokken partij. Het FAL bundelt alle organisaties uit Leopoldsburg, die actief zijn rond de armoedeproblematiek.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Voor de realisatie van de doelstellingen werkt de opbouwwerker samen met het sociaal opvanghuis. Verder gaat de opbouwwerker op zoek naar gepaste wegen om in verbinding te komen met de allochtone gemeenschap van Leopoldsburg.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Bij de projectwerkingen is er een nauwe samenwerking met vrijwilligers. Projecten worden in tandem met vrijwilligers uitgewerkt en uitgebouwd. Bij het FAL bereidt de opbouwwerker de vergaderingen voor in tandem met de voorzitter van het FAL.

Er is geen projectstuurgroep, maar er zijn wel structurele terugkoppelingsmomenten.

- Wekelijks overleg met het diensthoofd Sociaal Huis.
- Vast bureau OCMW: er is geregeld overleg met het diensthoofd OCMW, diensthoofd sociaal huis en de voorzitter van het OCMW Leopoldsburg, schepenen van welzijn gemeente Leopoldsburg.
- Het FAL: tweemaandelijks.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Deelname aan de RIMO-werkgroep Ecologie.

ONDER ONS IN SINT-TRUIDEN

Werkzaam

Sint-Truiden en omgeving

Opbouwwerker

Greetje Swerts – voltijdse tewerkstelling

Projectmedewerker:

Lutgarde Wellens – 1/10 tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

CAW

Ursulinenstraat 7 - 3800 Sint-Truiden

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart in januari 2005 en loopt tot januari 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De grondrechten van meervoudig achtergestelden in Sint-Truiden realiseren en toegankelijk maken.

SITUERING VAN HET PROJECT

Vanuit een uitgebreide verkenning van het sociale werkveld en van de doelgroep in Sint-Truiden is het initiatief Onder Ons gegroeid, een maandelijks ontmoetingsmoment voor de doelgroep op de dag van de voedselbedeling. Een samenwerking tussen CAW Sonar, St-Vincentius en Kind en Gezin maakt dit mogelijk. Via de contacten tussen de opbouwwerker en de doelgroep ontstond in 2005 een groep van mensen, die naast 'Onder Ons' meermaals wilden samenkomen. Deze mensen werden opgesplitst in twee groepen 'Ons Optrekje' en OBOS.

OBOS staat voor Ondernemende Bewuste Ouder(s) Sint-Truiden. Hierin zitten meestal jonge moeders (soms ook vaders en grootmoeders) uit de meest achtergestelde gezinnen. Ze werden bij de start samengebracht in groep rond de gemeenschappelijke problematiek van verzorging, opvoeding en begeleiding van kinderen, met de ondersteuning van een ervaringsdeskundige van Kind en Gezin. 'Ons Optrekje' is samengesteld uit zowel mannen en vrouwen, jong en oud, met een zeer uiteenlopende problematiek.

Beide groepen werkten in 2006 inhoudelijk aan het Lokaal Sociaal Beleid, met een eindrapport als resultaat. Het rapport werd opgenomen in de omgevingsanalyse van het LSB-plan, zodat de stem van deze groepen werd gehoord. In 2007 opteerde de werkgroep OBOS om te werken rond het thema 'onderwijs'. De grote kloof tussen het onderwijs en de ouders in armoede vormt het uitgangspunt van de huidige werking.

Met ondersteuning vanuit het LOP, slaagde de groep erin om signalen te vertalen in positieve en constructieve tips, die als uitgangspunt gehanteerd werden bij de dialoog met de onderwijswereld. Eerst via de directies, nu via de ouderraden en de leerkrachten. De werkgroep Ons Optrekje koos de problematiek rond collectieve schuldbemiddeling als een prioritair thema. In 2009 kwam Ons Optrekje in contact met andere verenigingen waar armen het woord nemen om een gezamenlijk actiemoment rond schuldbemiddeling te organiseren. Leden uit de twee werkgroepen namen in 2009 ook deel aan een intensieve schrijfcursus, met als resultaat een brievenreeks over de levenservaringen van kwetsbare mensen.

Naast de werking van de werkgroepen werden door de vrijwilligersgroep tal van andere ontspannende activiteiten georganiseerd. De opbouwwerkster zorgde op haar beurt voor afwisseling van de inhoudelijke werking door andere ontspannende activiteiten met de doelgroep.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Meervoudig achtergestelden in Sint-Truiden verenigen.

- De organisatie van Onder Ons, een maandelijks ontmoetingsactiviteit tijdens de voedselbedeling van St-Vincentius.
- Het samenbrengen van de werkgroep OBOS (twee keer per maand) rond de thema's onderwijs en opvoedingsondersteuning: het bundelen van signalen, voorzien van infomomenten, zorgen voor kinderopvang, uitbouw van samenwerkingsverbanden hieromtrent, ...
- Het maandelijks samenbrengen van de werkgroep Ons Optrekje rond het thema schuldbemiddeling: het bundelen van signalen, voorzien van infomomenten, ...
- De coördinatie van de vrijwilligersgroep, die instaat voor de organisatie van ontspannende activiteiten, zoals paasfeest, BBQ, sinterklaasfeest.
- Het maandelijks coördineren van de keukenbabbel rond het thema 'koken met een voedselpakket'.
- Start voorbereiding 5-jarig bestaan Onder Ons.

Werkdoel 2: Meervoudig achtergestelden stimuleren tot persoonlijke groei zodat ze hun belangen beter kunnen realiseren.

- Zelfstandigheid van de deelnemers bevorderen via aanmoedigen, enthousiasmeren, stimuleren tot opnemen van taken, ...
- Voldoende aandacht besteden aan proceswerk en groepscohesie door een luisterend oor, aandacht voor beleving, omgang in respect voor elkaar, leren luisteren, leren communiceren, ...
- Organisatie van vorming voor doelgroepleden.
- In tandem met doelgroepleden de dialoog met het beleid aangaan.

Werkdoel 3: Meervoudig achtergestelden doen aan beleidsbeïnvloeding.

- Blijvend verzamelen van signalen bij OBOS en Ons Optrekje rond de thema's onderwijs, schuldbemiddeling en de werking van St-Vincentius.
- Uitbouwen van een netwerk rond de thema's.
- Dialoogmomenten organiseren i.f.v. beleidsbeïnvloeding rond de thema's.
- Deelname aan de LOP-vergaderingen met de doelgroep.
- Organisatie van een dialoogmoment met de lokale schuldbemiddelaars.
- Organisatie van een bovenlokale studiedag rond schuldbemiddeling in samenwerking met andere verenigingen waar armen het woord nemen.
- Voorbereiden van de doelgroepleden op de dialoogmomenten.
- Contacten uitbouwen met het lokale bestuur.
- Publicatie van de resultaten van de schrijfcursus.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

In de bestaande werkgroepen denken de deelnemers na over hun leven/situatie. De doelgroep ontwikkelt hierdoor meer eigenwaarde en zelfvertrouwen en voelt zich meer betrokken in de samenleving. Infomomenten en vorming op maat stimuleren deze ontwikkelingen. Er wordt ook veel aandacht gevestigd op het leren communiceren. De deelnemers worden gestimuleerd in het opnemen van taken bij de organisatie van activiteiten en dialoogmomenten.

We werken aan beleidsparticipatie.

Twee thema's staan centraal: onderwijs en schuldbemiddeling. In werkgroepen bundelen mensen hun ervaringen en formuleren ze beleidsaanbevelingen, waarna er in dialoog wordt gegaan met de beleidsmakers. Rond onderwijs resulteert dit in een regelmatig overleg met de directies, CLB, ouderraden en leerkrachten en in een rechtstreekse deelname van de doelgroep aan de LOP-vergaderingen. Voor schuldbemiddeling krijgt dit vorm aan de hand van een dialoogmoment met de lokale schuldbemiddelaars en de medewerking aan een bovenlokale studiedag in samenwerking met andere verenigingen waar armen het woord nemen. Het uitbrengen van een publicatie naar aanleiding van de resultaten van de schrijfcursus levert een bijdrage aan het bijstellen van de beeldvorming over armoede bij de buitenwereld. Doorlopend worden er ook signalen gegeven aan de verantwoordelijken van St-Vincentius.

We werken structureel samen met derden.

Er is sprake van een vrij breed netwerk van samenwerkingsverbanden. Rond OBOS is er samenwerking met het LOP, de directies, CLB rond het thema onderwijs. Voor opvoedingsondersteuning is er een samenwerking met POOST en Groep Intro.

Rond schuldbemiddeling werkt Ons Optrekje samen met het CAW en het OCMW, die deskundige inbreng rond het thema doen en een partnerschap zullen vormen om in dialoog te gaan met de schuldbemiddelaars. Er zijn ook contacten met andere verenigingen waar armen het woord nemen, zoals bijvoorbeeld het Centrum Kauwenberg en het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

De BBQ kent een breed draagvlak bij diverse sociale partnerorganisaties.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In de werkgroepen is minstens 1 deelnemer van allochtonen afkomst vertegenwoordigd. Er wordt aandacht besteed aan hun leefwereld door bijvoorbeeld een uitstap naar hun gebedshuis, ...

We doen aan methodiekwontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing in het project.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Binnen Onder Ons zijn er 2 werkgroepen actief: 'Ons Optrekje' en 'OBOS'. OBOS is een groep samengesteld uit achtergestelde gezinnen (vnl. moeders). OnsOptrekje is een heterogeen samengestelde groep die inhoudelijk werkt rond collectieve schuldbemiddeling.

Vanaf het najaar 2009 is er een stuurgroep actief rond het project Onder Ons: een brede vertegenwoordiging van samenwerkende partners is betrokken, waaronder onder meer het CAW, de schepen van welzijn, het OCMW en het LOP.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Algemene Vergadering van het LOP, het dagelijks bestuur en 2 werkgroepen (ouderbetrokkenheid/kleuterparticipatie) van het LOP in Sint-Truiden.
- MORST: Maatschappelijk Overleg Regio Sint-Truiden.
- POOST: project opvoedingsondersteuning Sint-Truiden.
- Overleg welzijnsactoren Sint-Truiden.

ACHTERSTELLING IN MAASMECHELEN

Werkzaam

Gemeente Maasmechelen

Opbouwwerker

Geertrui Desmet – 3/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kastanjelaan 61 – 3630 Maasmechelen

Programma

Meervoudige Achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in juni 2008 en loopt tot juni 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de dienstverlening ten aanzien van maatschappelijk achtergestelden in Maasmechelen aan de hand van een dialoogproces tussen hulpvrager en hulpverlener.

SITUERING VAN HET PROJECT

De omgevingsanalyse voor het Lokaal Sociaal Beleid in Maasmechelen duidde de nood om inspraak van diverse kansengroepen rond de werking van de welzijnsdiensten en de organisatie van het hulpverleningsaanbod in te bedden. Dit signaal werd gevoed:

- vanuit het overleg met alle betrokkenen rond de cluster van het Lokaal Sociaal Beleid omtrent 'Algemene sociale en administratieve dienstverlening en bestaanszekerheid';
- vanuit de bevraging van kansengroepen, die RIMO Limburg in samenwerking met de lokale besturen opzette om de inbreng van deze groepen binnen het Lokaal Sociaal Beleid te realiseren. Deelnemers ervoeren deze inspraak als erg zinvol en signaleerden de behoefte om vaker hun stem te laten horen in het Maasmechelse welzijnslandschap.

Het doel van het project bestaat erin om de dienstverlening beter af te stemmen op de behoeften, van zowel hulpvrager als hulpverlener. De methodiek 'Vuur werkt' wordt gebruikt om het project vorm te geven. Eerst wordt er een traject afgelegd met de hulpvragers en hulpverleners, afzonderlijk van elkaar. Op basis van succeservaringen uit het verleden, wordt een ideaal dienstverleningstraject uitgetekend. In een tweede fase worden de ideaalbeelden van hulpvragers en hulpverleners met elkaar in dialoog gebracht, met als doel te komen tot een gedragen visie over de toekomstige dienstverlening. De uitwerking van een concreet stappenplan dient als laatste opstap naar de uitvoering van de verbeteringen.

Dit traject wordt achtereenvolgens doorlopen bij verschillende welzijnsdiensten in Maasmechelen.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Het bijeenbrengen van meervoudig achtergestelden met het oog op het uittekenen van een ideaal dienstverleningstraject van een welbepaalde welzijnsdienst.

- Contacteren, motiveren en toeleiden van de doelgroep naar de werking via contacten met kansengroepen uit het Lokaal Sociaal Beleid en via de betrokken welzijnsdienst.
- Samenbrengen van de groep en zicht ontwikkelen op het ideaal dienstverleningstraject aan de hand van de methodiek 'vuur werkt'.

Werkdoel 2: Het bijeenbrengen van welzijnswerkers met het oog op het uittekenen van een ideaal dienstverleningstraject van een welbepaalde welzijnsdienst.

- Zoektocht naar een welzijnsdienst, die wil meewerken aan het project.
- Contacteren, motiveren en toeleiden van de betrokken welzijnswerkers naar het project.
- Samenbrengen van de groep en zicht ontwikkelen op het ideaal dienstverleningstraject aan de hand van de methodiek 'vuur werkt'.

Werkgroep 3: Het opstarten van een dialoogproces tussen hulpvrager en hulpverlener met het oog op een concrete verbetering van het dienstverleningstraject.

- De organisatie van dialoogmomenten tussen hulpvragers en hulpverleners op basis van de afzonderlijke trajecten.
- Het ondersteunen van het tot stand komen van een gedragen visie over de toekomstige dienstverlening.
- De uitwerking van een concreet stappenplan rond verbeteringen van de dienstverlening.
- Opvolgen van de resultaten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Meervoudig achtergestelden leren in groep hun ervaringen rond de knelpunten formuleren, nemen afstand van hun persoonlijk verhaal. Ze leren het woord nemen in groep, zijn beter geïnformeerd, ontdekken en leren nieuwe vaardigheden, die op een positieve manier hun leven beïnvloeden. Dit leidt tot meer onafhankelijkheid en een beter zelfbeeld, waardoor de weg naar maatschappelijke participatie geëffend wordt.

We werken aan beleidsparticipatie.

Meervoudig achtergestelden leren hun ervaringen rond de welzijnsdiensten en het hulpverleningsaanbod formuleren, nemen afstand van hun persoonlijk verhaal om de gemeenschappelijk ervaren knelpunten te formuleren. Ze leren het woord nemen in groep en in gesprek te gaan met de beleidsverantwoordelijken rond de knelpunten, die ze ervaren. Ze fungeren als spreekbuis voor hun achterban, hetgeen een zeker gevoel van erkenning met zich meebrengt. Doel is dat de verschillende welzijnsdiensten het belang inzien van inspraak van de doelgroep rond de werking van de welzijnsdienst en het hulpverleningsaanbod. Ze zijn bereid om ad hoc inspraak te creëren die het mogelijk maakt dat het hulpverleningsaanbod bespreekbaar gesteld wordt. Er worden veranderingen nagestreefd op het vlak van de werking van de welzijnsdienst en het hulpverleningsaanbod, opdat deze beter zijn afgestemd op de behoeften van zowel hulpvrager als hulpverlener.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties krijgen in het project op verschillende vlakken vorm. Zo wordt de toeleiding van de doelgroep naar het project verzorgd door de samenwerking met de kansengroepen, die deelnamen aan de bevraging rond het Lokaal Sociaal Beleidsplan. De uitbouw van de beleidsparticipatie in dit project via ad hoc inspraakkanalen kan maar slagen als er goede relaties tot stand komen met welzijnsdiensten.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Iedereen kan/mag aansluiting krijgen bij het project. Om ook allochtonen te betrekken wordt er bij de toeleiding bijzondere aandacht besteed aan de contacten met het allochtone verenigingsleven en de lokale integratiedienst.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er wordt in het project geëxperimenteerd om een toepassing van de methodiek 'Vuur werkt' te ontwikkelen voor groepswork.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Streefdoel is om rond dit project een stuurgroep te installeren, van zodra het project van start gaat.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleg RIMO Limburg – OCMW Maasmechelen.

SOMA VZW – MAASMECHELEN

Werkschaal

Gemeente Maasmechelen

Opbouwwerker

- Joke Aerts – 8/10 tewerkstelling
Financiering: OCMW Maasmechelen
- Nog aan te werven opbouwwerker:
5/10 tewerkstelling
Financiering: Armoededecreet, Soma
- Projectmedewerker*
- Ria Stevens – 3/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

*Trefpunt SOMA
Oude Baan 98/2 - 3630 Maasmechelen*

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start medio 1995 en loopt zolang er financiële middelen zijn.

ALGEMENE DOELSTELLING

De projectdoelstelling is tweeledig:

- Continueren van de werking van de SOMA als diensten- en ontmoetingscentrum.
- Verder uitbouwen van de SOMA als verenigingen waar armen het woord nemen.

SITUERING VAN HET PROJECT

De werking is ontstaan in 1996 naar aanleiding van een onderzoek naar gemarginaliseerde thuislozen in Limburg. Hierin werd de nood aan een ontmoetingsruimte en het aanbod van een aantal diensten geformuleerd. Om in te spelen op deze behoefte startte RIMO Limburg met de uitbouw van een ontmoetingscentrum 'Trefpunt SOMA'. Doorheen de jaren groeide het initiatief uit tot een diensten- en ontmoetingscentrum, aanvankelijk een toeverlaat voor kamerbewoners, later ook voor meervoudig achtergestelde groepen.

Momenteel komen er in Trefpunt SOMA bezoekers met een verscheiden achtergrond. Het profiel van de bezoekers is divers: mensen met geestelijke gezondheidsproblemen, alleenstaanden, gepensioneerden, gezinnen met "overlevingsverhalen"... De verbindende factor is vaak een meervoudige "kwetsbaarheid" en ervaring in kansarmoede.

Ondertussen is SOMA naast diensten- en ontmoetingscentrum ook uitgegroeid tot vereniging waar armen het woord nemen. De werking van de vereniging focust enerzijds op het informeren van de doelgroep over hun rechten en anderzijds op het beleidsbeïnvloedend werk. Hierin ligt het accent op de thema's onderwijs en gezondheid.

Het diensten- en ontmoetingscentrum wordt in belangrijke mate gerund door vrijwilligers. Verder kan de SOMA in het kader van het Jeugdwerkloosheidsactieplan rekenen op de hulp van logistieke medewerkers die door het OCMW ingezet worden.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Onthaal en dienstverlening.

- Verzorgen van een diensten- en ontmoetingsaanbod i.s.m. vrijwilligers en logistieke medewerkers.
- Toeleden van bezoekers naar de inhoudelijke werking.
- Informatie verstrekken over het aanbod van SOMA via de SOMA-gazet, affiches, mond-aan-mond-reclame.
- Verstrekken van info/advies/doorverwijzing van de bezoekers m.b.t. sociale rechten.

Werkdoel 2: Animatie en ontmoeting.

- Organisatie van activiteiten voor, door en met de doelgroep.
- Informatie verstrekken over het aanbod van andere organisaties.
- De ontmoetingsruimte verzorgen.

Werkdoel 3: Vorming.

- Het weerbaar maken en ondersteunen van de vrijwilligers door het aanbod van een sociale vaardigheidstraining en andere vormingsactiviteiten.
- De organisatie van 'Vragen staat vrij', waar de doelgroep maandelijks geïnformeerd wordt over bepaalde thema's of organisaties.
- De ontwikkeling van een infomap voor de doelgroep met alle behandelde thema's uit 'Vragen staat vrij'.
- Aanvullend op de lunch voor welzijnswerkers en doelgroepleden een voorstelling van een bepaalde dienst verzorgen.
- De organisatie van een prikkelcursus rond het PC-gebruik in samenwerking met basiseducatie.
- Maandelijks groepsbijeenkomsten organiseren rond het thema 'klimaatwijken'.
- De ontwikkeling van een visietekst rond de afstemming van vraag en aanbod tussen vormingsorganisaties en SOMA.

Werkdoel 4: Structureel werken en beleidsbeïnvloeding.

- Lokaal beleidsbeïnvloedend werken rond onderwijs: de ontwikkeling van een GOK-spel, zoeken naar nieuwe tandemvrijwilligers voor onderwijs, signalen verzamelen bij een oudergroepje, zoeken van partners, in dialoog brengen van signalen via de deelname aan het LOP, participatie van SOMA aan externe onderwijsactiviteiten en projecten rond de sensibilisering rond armoede,
- Lokaal beleidsbeïnvloedend werken rond gezondheid: bundelen van ervaringen rond gezondheid in een dossier, dialoog met lokale gezondheidsactoren via de gezondheidsraad in Maasmechelen
- Opvolging van de ontwikkelingen van het Lokaal Sociaal Beleid.
- De organisatie van actiedagen, gekoppeld aan 17 oktober.

Werkdoel 5: Vrijwilligerswerking.

- De uitbouw van een duidelijk vrijwilligersbeleid: verzorgen van een goed onthaal, maken van goede afspraken, een eenduidig beloningssysteem toepassen, vrijwilligersvergaderingen, vrijwilligersreglement.
- Samenwerking met de vzw Vrijwilligerswerk.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De ondersteuners werken met de vrijwilligers en bezoekers vanuit de noden, behoeften, het kunnen en het ritme van de groep. Dit betekent dat doelstellingen niet rechtlijnig behaald kunnen worden, maar op het ritme van de groep met kleine stappen groeien. De betrokkenheid van de bezoekers ligt erg hoog, zowel op praktisch als inhoudelijk vlak. Zij nemen deel aan alle vergadermomenten, waar zij zelf de richting van Soma kunnen bepalen en nemen heel wat taken in de ontmoetingsruimte voor hun rekening.

We werken aan beleidsparticipatie.

Soma brengt signalen rond onderwijs aan via deelname aan de LOP-vergaderingen. De signalen rond gezondheid worden in dialoog aangebracht naar de lokale actoren via de gezondheidsraad. Soma is ook betrokken bij de opmaak van de lokale afsprakennota.

We werken structureel samen met derden.

Er zijn samenwerkingsverbanden rond verschillende thema's. Rond vrijwilligers is er een netwerk uitgebouwd met de vzw Vrijwilligerswerk en De Bolster. Rond onderwijs werkt Soma samen met de gemeentelijke dienst onderwijs, het LOP, een Hart voor kinderen en het schoolopbouwwerk. De werking rond gezondheid krijgt ondersteuning van de gemeentelijke gezondheidsraad, De Voorzorg, de voorzitter van de huisartsenkring.

Om de afstand tussen de partnerorganisaties en Soma te verkleinen, organiseert Soma maandelijks een lunch@soma, waar welzijnswerkers elkaar en de bezoekers van Soma kunnen ontmoeten bij een kleine lunch.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Soma werkt vanuit dat kader als een voorziening die ontmoeting, activiteiten, informatie, advies en ondersteuning aanbiedt. De brede bezoekers- en vrijwilligersgroep is dagelijks bezig om in diversiteit samen te leven.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Soma ontwikkelt een GOK-spel om de signalen van mensen in armoede rond onderwijs op een toegankelijke manier te verzamelen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Ondersteuners

- Joke Aerts: begeleiding en ondersteuning van de SOMA als diensten- en ontmoetingscentrum.
- Nog aan te werven ondersteuner: begeleiding en ondersteuning van de SOMA als vereniging waar armen het woord nemen.
- Ria Stevens: administratieve en boekhoudkundige ondersteuning.

Projectstuurgroep: Stuurgroep SOMA

Deze bestaat al sinds verschillende jaren uit lokale actoren die de SOMA in haar werking willen ondersteunen: het OCMW, basiseducatie, CAW, buurtwerk, ...

Logistieke medewerkers

Vanuit het jeugdwerkloosheidsactieplan van het OCMW staan er 1 logistieke medewerker 1 dag per week ter beschikking van SOMA. Deze werken samen met Joke Aerts en krijgen praktische taken die het diensten- en ontmoetingscentrum vooruit helpen. Zij worden gestimuleerd om in gelijkwaardigheid met de vrijwilligers en bezoekers samen te werken.

Vrijwilligers

Heel wat vrijwilligers ondersteunen de werking. Er zijn zowel praktische als inhoudelijke taken weggelegd voor de vrijwilligers.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Gezondheidsraad Maasmechelen.
- vzw Vrijwilligerswerk.
- Lokaal Overlegplatform Onderwijs.
- Overleg LOP-kansenbank Provincie – Dynamo.

ONDERSTEUNING DYNAMO LIMBURG

Werkzaam

Provincie Limburg

Opbouwwerker

Aan te werven – 8/10 tewerkstelling

Financiering: provincie Limburg

Claudia Mellebeek – 5/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het ondersteuningsteam voor Dynamo en de Limburgse verenigingen ging van start in januari 2008 en loopt zolang de betrokken organisaties hun medewerking aan het project verlenen. Afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het vernieuwde armoededecreet kunnen er belangrijke wijzigingen ontstaan.

ALGEMENE DOELSTELLING

Ondersteuning bieden aan de bovenlokale werking van Dynamo Limburg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Dynamo Limburg vzw is een samenwerkingsverband op Limburgs vlak van verenigingen waar armen het woord nemen. Dynamo brengt de Limburgse verenigingen waar armen het woord nemen samen. Daarnaast is er ook een inhoudelijke betrokkenheid van de niet-erkende verenigingen in Limburg.

Samen bundelen de verenigingen hun krachten om zich te verzetten tegen extreme armoede en sociale uitsluiting en solidariteit te creëren. Om deze doelstellingen te bereiken, ontwikkelt Dynamo tal van initiatieven. Van de ondersteuning van de verenigingen en het op gang brengen van een dialoog met de beleidsinstanties tot het organiseren van vorming en zoveel meer. Ook de organisatie van 17 oktober, de werelddag van verzet tegen extreme armoede, behoort tot deze initiatieven. Kenmerkend voor de werking van de verenigingen enerzijds en van Dynamo anderzijds is het werken volgens de 6 criteria, die door het decreet 'Armoede' worden vooropgesteld. Deze criteria zijn: armen en niet armen verenigen zich, armen nemen het woord, werken aan maatschappelijke emancipatie van armen, werken aan structurele veranderingen, organiseren van vorming en dialoog, armen blijven zoeken.

Sinds 2008 is er een nieuwe ondersteuningsstructuur, waarbij de onderlinge samenwerking tussen Dynamo Limburg, de verenigingen, de provincie Limburg en RIMO Limburg centraal staat. Hieruit is een team ontstaan, dat naast de ondersteuning op maat van de verenigingen op bovenlokaal vlak nastreeft om, vertrekkend vanuit de zes criteria zoals beschreven in het armoededecreet, de beleidsbeïnvloeding en de dialoog met het beleid en de buitenwereld aangaande armoedebestrijding vorm en inhoud te geven.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Team Dynamo brengt Limburgse armoedeverenigingen rond de tafel.

- De opmaak en verspreiding van een nieuwsbrief van Dynamo met nieuws uit Dynamo en de verenigingen.
- De organisatie van inhoudelijke werkgroepen, de werkgroep 17 oktober, de werkgroep LSO-Dynamo.

Werkdoel 2: Team Dynamo biedt ondersteuning op maat aan lokale verenigingen.

- Voor de omschrijving van de ondersteuning van De Brug, De Draaischijf, SOMA, Wasda, Warm Hart verwijzen we naar de betreffende projectomschrijvingen in dit jaarplan.
- Vormingsaanbod op maat van de verenigingen uitwerken en aanbieden.

Werkdoel 3: Team Dynamo bevordert de participatie van mensen in armoede en doet aan beleidsbeïnvloeding.

- De uitbouw van de bovenlokale themawerking rond wonen en energie, in tandem met een lokale vereniging, in de vorm van maandelijkse werkgroepen.
- De uitbouw van de bovenlokale themawerking rond gezondheid, in tandem met een lokale vereniging, in de vorm van maandelijkse werkgroepen.
- Het neerschrijven van beleidsaanbevelingen in een dossier.
- Naar buiten treden met de beleidsaanbevelingen, in samenwerking met de werkgroepen: op 17 oktober, dialoogmomenten met de betrokken instanties.
- Opvolgen van dialoogmomenten tussen de verenigingen en de LOP-medewerkers i.f.v. gelijke onderwijskansen
- De opvolging van de werkgroepen van het Vlaams Netwerk Armoede.
- Vormgeven en begeleiden van de werkgroep LSO-Dynamo.

Werkdoel 4: Team Dynamo maakt armoede zichtbaar.

- De organisatie van 17 oktober in samenwerking met de werkgroep.
- De opmaak van een inhoudelijk dossier voor 17 oktober.
- Aanbod van vorming aan derden, op basis van de ontwikkelde armoedekoffer.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie

Kern van de werking is de stem van mensen in armoede laten horen en hun ervaringen bundelen via de verenigingen en de bovenlokale werking. De leden van de werkgroepen geven signalen aan beleidsmensen en krijgen op die manier aandacht en een stem. De leden van de werkgroepen werken in tandem met de ondersteuner, zodat groei in het zelfstandig opnemen van taken en verantwoordelijkheden mogelijk wordt.

We werken aan beleidsparticipatie

Ervaringen rond armoede bundelen zodat de stem van mensen in armoede luider en krachtiger wordt, is de belangrijkste focus binnen de werking van Dynamo. Werkgroepen geven vorm aan de ervaringsuitwisseling van mensen in armoede en dat resulteert in een themadossier, waarmee in dialoog gegaan wordt met de beleidsverantwoordelijken. Ook bij de werkgroep LSO-Dynamo is er rechtstreekse dialoog met de beleidsverantwoordelijken mogelijk.

Het werken aan de beeldvorming rond armoede is ook een stap in de richting van beleidsparticipatie. De negatieve stigmatiserende beeldvorming doorbreken maakt plaats voor een echte dialoog met mensen in armoede.

We werken structureel samen met derden

Om armoede op de beleidsagenda te krijgen, is er meer nodig dan alleen een werking van mensen in armoede. Steun van partnerorganisaties, die rechtstreeks of onrechtstreeks in aanraking komen met mensen in armoede, kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren. Rond specifieke thema's wordt er nauw samengewerkt met derden. Denk maar aan het LOP, het huurdersyndicaat, het Vlaams Netwerk, welzijnszorg, welzijnsschakels, ... Dynamo kan spreken van een heel breed netwerk van partnerorganisaties.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen

Armoede is een problematiek die zowel autochtonen als allochtonen treft. In de huidige werking zijn voornamelijk autochtonen vertegenwoordigd. Het vergt meer dan alleen een kleine inspanning om allochtonen te betrekken bij de werking. In 2010 zal een voorzichtige dialoog op gang gebracht worden met het allochtone verenigingsleven om de kloof tussen beide werelden te dichten.

We doen aan methodiekwontwikkeling

Het team ontwikkelde de kansenkwartetten, een instrument om in gesprek te kunnen gaan rond de armoedeproblematiek en bundelde allerlei methodieken om de dialoog rond armoede op gang te krijgen in de armoedekoffer. Specifiek naar de verenigingen krijgt een basispakket omtrent vorming vorm en inhoud.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De bovenlokale werking krijgt vorm door:

- Claudia Mellebeek, teamverantwoordelijke, werkgroep 17 oktober, interne en externe vorming.
- Aan te werven ondersteuner: inhoudelijke werkgroepen, beleidsbeïnvloeding, nieuwsbrief.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Werkgroep LSO-Dynamo.
- Deelname aan de werkgroepen van het Vlaams Netwerk Armoede.

DE BRUG – HASSELT

Werkschaal
Stad Hasselt

Opbouwwerker
Katrien Franssens – 2/10 tewerkstelling
Financiering: armoededecreet

Werkadres
RIMO Limburg
Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma
Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project startte op 1 januari 2006. De verderzetting van het project in 2010 is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het vernieuwde armoededecreet.

ALGEMENE DOELSTELLING

De uitbouw van de themawerking van De Brug Hasselt vzw in het kader van erkenning als vereniging waar armen het woord nemen, met als doel een bijdrage te leveren aan de opheffing van armoede en sociale uitsluiting.

SITUERING VAN HET PROJECT

Werken aan inhoudelijke thema's (criteria 4 en 5) is een belangrijk onderdeel van een vereniging waar armen het woord nemen. Om de krachten te bundelen werkt het samenwerkingsverband Dynamo samen met de verenigingen aan inhoudelijke dossiers. De Brug Hasselt vzw neemt de trekkersrol op zich voor het thema gezondheid. Samen met een ondersteuner van Dynamo werken zij dit thema verder uit. Daarnaast nemen enkele leden van de Brug Hasselt vzw ook deel aan de overleggroep rond wonen. Maar ook in De Brug vzw zelf is er grote aandacht voor deze criteria.

Door de deelname aan het lokaal sociaal beleid in Hasselt is het netwerk van De Brug Hasselt vzw sterk uitgebreid. Hieruit zijn voor De Brug Hasselt opportuniteiten gegroeid. In samenwerking met het OCMW van Hasselt brengt De Brug Hasselt vzw mensen samen om een krantje uit te brengen. De bedoeling van dit krantje is de mensen informeren over het aanbod in Hasselt en hun rechten. De Brug Hasselt vzw denkt mee na over de inhoud van dit krantje, schrijft artikels mee, ...

Naast deze inhoudelijke thema's schrijft de Brug Hasselt vzw een boek, in samenwerking met Open School Hasselt. Samen gaan we op zoek naar de bestaansreden van de vereniging. Waarom komen mensen naar de Brug Hasselt vzw? Wat maakt dat mensen blijven komen naar de Brug Hasselt vzw? Wat is een vereniging waar armen het woord nemen en hoe geeft de Brug Hasselt vzw deze criteria concreet gestalte? De leden van de Brug Hasselt vzw schrijven hun verhalen en antwoorden. Samen met Open School bundelen we deze verhalen tot een vlot leesbaar boek voor iedereen.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: De Brug Hasselt vzw en het OCMW Hasselt brengen samen een krantje uit en informeren op die manier maatschappelijk achtergestelden over het aanbod in Hasselt en waar ze recht op hebben.

- Samenstellen van De Andere Hasselaar in tandem met leden van De Brug Hasselt vzw.
- Schrijven en nalezen van artikels op leesbaarheid en eenvoudigheid in tandem met de leden van De Brug Hasselt vzw.
- Aanspreken van diensten en organisaties om hun aanbod bekend te maken.

Werkdoel 2: Er is ondersteuning van De Brug Hasselt vzw bij het schrijven van het boek.

- Opvolgen van maandelijkse bijeenkomsten in functie van het schrijven van het boek.
- Stimuleren van de leden om hun verhaal te schrijven.
- Aanbrengen van structuur in de verhalen.
- Samenwerken met Open School in functie van de realisatie van het boek.

Werkdoel 3: Inspelen op inhoudelijke ad hoc ondersteuningsvragen vanuit De Brug Hasselt vzw.

- Afhankelijk van de vraag.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via De Andere Hasselaar zijn doelgroepleden meer en beter geïnformeerd over het maatschappelijk leven, zodat de stap naar de diensten en organisaties kleiner wordt en de participatie aan dat maatschappelijk leven bevorderd wordt. Door het werken in tandem met de leden van De Brug Hasselt vzw maken zij een groeiproces door.

De leden van de Brug Hasselt vzw worden gestimuleerd om hun verhaal te schrijven. Ze antwoorden op vragen over de Brug Hasselt vzw en leren op die manier de vereniging in al zijn facetten kennen.

We werken aan beleidsparticipatie.

De Andere Hasselaar is, naast een informatieforum voor de doelgroep, ook een kanaal om signalen aan de beleidsverantwoordelijken te geven via getuigenissen van doelgroepleden. De Andere Hasselaar wordt bezorgd aan alle lokale beleidsverantwoordelijken.

We werken structureel samen met derden.

De ontwikkeling van het krantje is een gezamenlijk initiatief van De Brug Hasselt vzw en het OCMW van Hasselt. Het OCMW vormt dan ook de bevoorrechte partner, maar ook andere organisaties en diensten maken via De Andere Hasselaar hun aanbod bekend. Voor de publicatie van het boek is Open School betrokken voor de methodologische begeleiding van de groepsbijeenkomsten.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In 2010 worden de allochtone verenigingen in Hasselt gestimuleerd om hun aanbod bekend te maken via De Andere Hasselaar.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Dit is niet van toepassing in dit project.

DE DRAAISCHIJF – BERINGEN

Werkzaam

Gemeente Beringen

Opbouwwerker

Liesbeth Brusselaers – 4/10

tewerkstelling

Financiering: Vlaams Netwerk

Werkadres

Klaverweide 82 – 3581 Beringen

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project startte in april 2005 en loopt tot 31 december 2010, afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het vernieuwde armoededecreet.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het hoofddoel van de Draaischijf is armoede en sociale uitsluiting uit te bannen. In de Draaischijf staan de mensen centraal. Zij nemen het woord op verschillende niveaus. De Draaischijf gaat actief op zoek naar mensen die in armoede leven om hen te betrekken bij de werking, hen het woord te geven, te ondersteunen om meer greep te krijgen op hun eigen situatie en in actie te komen tegen maatschappelijke onrechtvaardigheden.

SITUERING VAN HET PROJECT

De Draaischijf is een vereniging waar armen het woord nemen. Om de erkenning te behouden, moet de Draaischijf aan de zes criteria werken, zoals opgelegd door het decreet Armoede.

De Draaischijf is lid van het Vlaams Netwerk Armoede en maakt deel uit van het Limburgs samenwerkingsverband van verenigingen waar armen het woord nemen: vzw Dynamo. Samen met andere verenigingen waar armen het woord nemen, tracht de Draaischijf armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. De concrete ervaringen van de mensen in armoede zijn hiervoor het vertrekpunt. Op basis daarvan maakt de Draaischijf knelpunten bekend en doet men voorstellen tot verandering. In dit proces worden contacten gelegd met niet-armen, met partnerorganisaties en met beleidsverantwoordelijken, die bij de oplossingen van het armoedeprobleem een rol kunnen spelen.

Vorig jaar is er sprake geweest van een crisis in de Draaischijf. De onderlinge relaties lagen niet meer goed, er waren te weinig vrijwilligers en ze kwamen zonder ondersteuner te zitten. Door deze crisis heeft de werking van de Draaischijf het over een andere boeg gegooid en dat heeft ook een verschuiving van de inzet van een themawerker met zich mee gebracht.

Tijdens het voorjaar van 2008 kwam de nieuwe ondersteuner in dienst. Op dit moment opent het praatcafé tweewekelijks haar deuren en is er één keer per maand een open algemene vergadering, waar iedereen welkom is. Er is een sterke groei van deelnemers aan alle activiteiten.

De Draaischijf heeft een regionale uitstraling, met het accent op Beringen. De vereniging heeft haar ontmoetingslokaal in de sociale woonwijk Klaverweide te Beringen. Hier huren zij een huis van de Kantonale Bouwmaatschappij samen met CAW 't Verschil. De Draaischijf maakt gebruik van de benedenverdieping (keuken en living) en het CAW van de bovenverdieping.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Armen verenigen zich (activiteiten en organisaties).

De vrijwilligers van de Draaischijf leren zelf verantwoordelijkheden en taken op zich nemen. De Draaischijf voorziet in samenwerking met de ondersteuner een grote waaier aan gevarieerde en gestructureerde activiteiten.

- De ondersteuner neemt deel aan elke algemene vergadering van de Draaischijf en ad hoc aan de werkgroepen.
- De ondersteuner is het aanspreekpunt voor de vereniging.
- De knelpunten van de vereniging zijn opgenomen door de stuurgroep.
- De ondersteuner coördineert de 4 grote activiteiten en voorziet voor deze activiteiten een draaiboek.
- De Draaischijf heeft gemiddeld 100 bezoekers tijdens de grote activiteiten.
- Ieder praatcafé zijn er 20 bezoekers in de Draaischijf.
- Activiteiten zijn bekend gemaakt op verschillende manieren: jaarkalender, Sint-Vincentius, affiches, via OCMW,...
- De Draaischijf is in de regio uitgenodigd als gesprekspartner over armoede.

Werkdoel 2: Armen nemen het woord.

De vrijwilligers van de Draaischijf zijn mondig en hebben verschillende kanalen waar ze zich kunnen uitdrukken. Zowel op lokaal als provinciaal niveau is de Draaischijf een partner waar de vrijwilligers hun mening kunnen zeggen.

- De Draaischijf spreekt voor verschillende organisaties over de leefwereld van armen. De vrijwilligers brengen 5 keer per jaar een getuigenis.
- Éénmaal per jaar heeft de ondersteuner met een afvaardiging van de Draaischijf een onderhoud met de schepen van welzijn.
- De vrijwilligers verspreiden de folder bij verschillende lokale diensten en organisaties. De diensten zijn uitgenodigd op een receptie waar de Draaischijf wordt voorgesteld.
- De Draaischijf verspreidt de folder op 1000 exemplaren op strategische plaatsen.
- De leefwereld van kansarmen is bekend bij een ruimer publiek.
- De Draaischijf neemt actief deel aan het armoedeforum in Beringen.

Werkdoel 3: Maatschappelijke emancipatie van armen (vorming en inspraak).

De vrijwilligers van de Draaischijf krijgen de kans om via vorming en inspraak te emanciperen. Ze verwerven inzicht in maatschappelijke voorzieningen en kaarten onrechtvaardige situaties aan bij het beleid en hun koepel.

- 2 vrijwilligers volgen het oveleg LSO-Dynamo op.
- De Draaischijf organiseert 3 maal per jaar een vorming op verschillende manieren: 1 vormingsaanbod in samenwerking met OVC-OCMW, 1 aanbod organiseren ze zelf voor de vrijwilligers en 1 aanbod organiseren de vrijwilligers voor externen.
- De Draaischijf tracht op lokaal vlak kleine praktische zaken te veranderen.
- Minimum één praktisch knelpunt halen de vrijwilligers aan dat op lokaal vlak is gewijzigd.

Werkdoel 4: Maatschappelijke structuren veranderen (themawerking).

Vrijwilligers van De Draaischijf werken actief mee aan themawerkingen. Zij verzamelen goede ideeën en suggesties voor het (lokale) beleid. Ze gaan op zoek naar een groter draagvlak (samenwerking met partners in het armoedeforum) om structurele veranderingen na te streven.

- De Draaischijf neemt deel aan de bovenlokale werking van Dynamo waar thematisch gewerkt wordt.
- De vrijwilligers van de Draaischijf werken van onderuit mee aan het verbeteren van de grondrechten.
- De Draaischijf is gastvereniging voor het thema wonen.
- De Draaischijf werkt actief samen aan de thema's gezondheid (De Brug) en 17 oktober (Hou Vast).
- De Draaischijf neemt actief deel aan het armoedeforum in Beringen.

Werkdoel 5: Dialoog met de samenleving en het beleid (participatie).

De vereniging informeert de bevolking over hun werking en tracht het beleid te beïnvloeden. De beeldvorming over kansarmoede is verbeterd, zowel bij de bevolking van Beringen als het beleid. De beleidsinitiatieven zijn beter afgestemd op de noden van kansarmen. De Draaischijf bouwt een netwerk uit, streeft naar een betere communicatie en is actief lid van het armoedeforum in de gemeente Beringen.

- De Draaischijf is actief lid van de cultuurraad in Beringen.
- De ondersteuner zetelt in tandem met een vrijwilliger in het armoedeforum van de stad Beringen.
- Éénmaal per jaar heeft de ondersteuner met een afvaardiging van de Draaischijf een onderhoud met de schepen van welzijn.
- De ondersteuner werkt actief mee aan het denkteam georganiseerd door de provincie (duurzame dialoog lokaal beleid, inspiratiedag).
- Tweemaal per jaar neemt de ondersteuner en de voorzitter deel aan het lokaal sociaal beleid, cluster welzijn – kansarmoede.

Werkdoel 6: Armen blijven zoeken (werving).

De Draaischijf gaat steeds op zoek naar nieuwe leden, op 3 verschillende manieren. De vrijwilligers van de Draaischijf maken het aanbod van de activiteiten van ontspanning en ontmoeting (jaarkalender) bekend. Ze verspreiden de folder van de werking op strategische plaatsen voor de doelgroep. Ze leggen persoonlijke contacten met de doelgroep en doelgroeporganisaties.

- De mensen van St-Vincentius krijgen de uitnodigingen van de activiteiten van de Draaischijf mee met de voedselbedeling.
- De Draaischijf verspreidt een folder op 1000 exemplaren op strategische plaatsen.
- Doelgroepmensen kennen de locatie van de Draaischijf en kunnen er terecht met vragen.
- De Draaischijf is een gekende organisatie binnen Beringen.
- De stad Beringen verleent steun aan de Draaischijf (erkenning).

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De maatschappelijke participatie is de rode draad die doorheen de 6 criteria lopen. Deze criteria zijn erkenningsvoorwaarden voor de verenigingen waar armen het woord nemen. De bestuursleden, vrijwilligers en bezoekers van De Draaischijf worden steeds uitgenodigd voor ontspannende initiatieven, ontmoeting, vorming, het onderbouwen van thema's, ..., niet enkel als consument, maar zeker als producent. De ondersteuner geeft mee vorm aan de 6 criteria, vanuit de achtergrond.

De werking van de Draaischijf is een continu en emanciperend proces, weliswaar met vallen en opstaan. Er is in de Draaischijf een degelijke planning van doelgerichte activiteiten, netwerkvorming en beleidsparticipatie. Deze dragen er toe bij dat armen sterker worden en verantwoordelijkheden opnemen om hun situatie te verbeteren.

We werken aan beleidsparticipatie.

De Draaischijf kan bij het beleid in Beringen op het nodige krediet rekenen en is een bevoorrechte partner in het recent opgestarte 'armoedeforum'. Dit forum, onder de vleugels van de welzijnsdienst, is een verzamelplaats voor alle organisaties die met kansarmen werken.

De Draaischijf wil een geloofwaardige en volwaardige gesprekspartner zijn. Een goede werking is een noodzakelijk vertrekpunt om als spreekbuis mee aan tafel te zitten en eigen agendapunten aan te brengen. De uitdaging is om dit te blijven doen en te groeien naar een partner in het armoedeforum die weegt op beslissingen. De deelname aan het forum gebeurt in een tandem: een lid van doelgroep samen met de ondersteuner.

We werken structureel samen met derden.

Het armoedeforum is een orgaan van de welzijnsdienst van de stad Beringen.

De Draaischijf werkt voortdurend aan een stevig netwerk en goede contacten met partnerorganisaties zoals Sint-Vincentius, de vormingsdienst van het OCMW, welzijnsschakels, CAW 't Verschil, Basiseducatie, ...

De stuurgroep is een overlegtafel voor begeleiding, advisering en ondersteuning van de gehele werking van De Draaischijf. Hier wordt o.a. de jaarlijkse planning van de ondersteuner besproken en wordt de werking geëvalueerd. Doel van de stuurgroep is het bewaken van de kwalitatieve werking van de Draaischijf in de realisatie van de 6 criteria.

De stuurgroep is samengesteld uit 3 partijen: 2 bestuursleden van de Draaischijf, 3 vertegenwoordigers van externe organisaties (stad Beringen, OCMW Beringen, Basiseducatie) en 2 medewerkers van RIMO Limburg.

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

Gekleurde armoede is in Beringen een feit. Het is eveneens een feit dat De Draaischijf geen mensen van Turkse origine bereikt. Nochtans toont onderzoek aan dat er armoede voorkomt bij deze bevolkingsgroep.

Werken aan gekleurde armoede ligt niet voor de hand omdat de Turkse gemeenschap over dit thema eerder een gesloten houding aanneemt. De Draaischijf profileert zich als een vereniging waar iedereen welkom is, maar dit is onvoldoende om allochtonen te betrekken in de werking. In de toekomst zullen hierrond stappen ondernomen worden.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er wordt niet specifiek aan methodiekontwikkeling gewerkt.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

- Team armoede Dynamo.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Armoedeforum van de gemeente Beringen.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2

De leefomgeving en het samenleven zijn verbeterd in territoria gekenmerkt door leefbaarheidsproblemen

ACTIES OP DE TWEEDE LIJN

RIMO Limburg klaart haar rol en positie uit m.b.t. het versterken van de sociaal-economische positie van bewoners in gebieden met een concentratie van achterstellingsfactoren (OD3.)

TOELICHTING

In het ervaringsonderzoek 'Succesfactoren voor leefbare wijken' dat RIMO Limburg uitvoerde in 2005-2006 hebben we vastgesteld dat het opbouwwerk te weinig bezig is met de socio-economische aspecten van leefbaarheid. De aanpak van wijkontwikkeling heeft wel impact op wonen, woonomgeving en samenleven, maar veel minder op de kern van de kansarmoedeproblematieken. De factor arbeid en inkomen is daarbij heel belangrijk. We hebben dit geformuleerd als een uitdaging voor het opbouwwerk.

RIMO Limburg heeft de afgelopen jaren enige ervaring opgebouwd met buurt- en nabijheidsdiensten. We willen de komende jaren antwoorden formuleren op volgende vragen: welke rol zal RIMO Limburg opnemen m.b.t. het uitbouwen van buurtdiensten? Kunnen we komen tot een systematische samenwerking met andere actoren die actief zijn op het terrein van arbeidsbemiddeling of sociale economie?

Vanuit de buurt- en nabijheidsdienst die RIMO Limburg ondersteunt in de gemeente Bilzen is de afgelopen jaren het model van de zgn. dorpsrestaurants ontwikkeld. Dit model combineert dienstverlening met sociale tewerkstelling en zinvolle bezigheid van kansengroepen en heeft een gunstige impact op de leefbaarheid van plattelandskernen.

FASERING 2010

Op basis van onze ervaringen in Bilzen zetten we intern een reflectie op om onze eigen bijdrage van naderbij te bekijken: welke meerwaarde bieden we vanuit het opbouwwerk in dit model? Waar ligt onze sterkte? Hoe kunnen we die elders inschakelen?

Deze reflectie moet uitmonden in een interne nota, die een het bestuur wordt voorgelegd.

We organiseren minstens twee bovenlokale vormingsinitiatieven voor (trekkersfiguren van) wijk- en dorpscomités. (OD2)

TOELICHTING

In het kader van onze agogische opdracht brengen we af en toe (de trekkersfiguren van) wijk- en dorpscomités bijeen om hen te inspireren, te bemoedigen, om onderlinge uitwisseling te stimuleren of om bepaalde vaardigheden te ontwikkelen.

FASERING 2010

We onderzoeken de haalbaarheid van een vormingsinitiatief voor vrijwilligers die meewerken aan buurtkranten.

We organiseren een ervaringsuitwisseling tussen vrijwilligers van 3 leefbaarheidsgroepen.

We publiceren minstens drie keer per jaar over onze ervaringen in wijken en dorpen (OD4).

TOELICHTING

Via eigen publicaties (waaronder het tijdschrift RIMO, dat 4x/jaar verschijnt) maken we onze ervaringen bekend aan een ruimer publiek. Daarnaast bespelen we ook de algemene pers.

FASERING

2010

- In het RIMO-tijdschrift komen in de loop van 2010 minstens 3 leefbaarheidsprojecten aan bod.
- We geven een impuls aan de opbouwwerkers rond het bespelen van de lokale media om de positieve verwezenlijkingen in hun projecten beter in de verf te zetten.

We zetten voor opbouwwerkers en buurtwerkers minstens twee vormingsmomenten op rond strategisch handelen en het omgaan met beleidsactoren (OD3 – OD5).

TOELICHTING

Het opbouwwerk heeft een agogische en een politieke opdracht. In het kader van die politieke opdracht willen we buurt- en opbouwwerkers vaardiger maken in beleidsbeïnvloeding. In 2009 lag de focus hierbij op het participatiedecreet en meer bepaald de rol die het opbouwwerk kan spelen in lokale netwerken vrijetijdsparticipatie.

Daarnaast hebben we enkele artikels in het RIMO-tijdschrift gewijd aan beleidsbeïnvloeding en hebben we een Limburgse gemeentesecretaris uitgenodigd om aan de ploeg van buurt- en opbouwwerkers inzicht te verschaffen over de werking van het gemeentelijk apparaat.

FASERING 2010

In 2010 diepen we deze thema's verder uit. We evalueren intern de rol van het opbouwwerk in de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie en geven op een ploegvergadering een nieuwe impuls aan de opbouwwerkers rond beleidsbeïnvloeding op het lokaal niveau.

We contacteren de lokale besturen van gemeenten waar zich volgens objectieve criteria achtergestelde territoria bevinden (OD5).

TOELICHTING

De zgn. Kesteloot-atlas geeft ruimtelijke concentraties van achterstelling aan. We willen de zienswijze van lokale besturen leren kennen omtrent de betrokken buurten, o.m. met het oog op eventuele nieuwe projecten van RIMO Limburg.

In de loop van 2009 contacteerden we de lokale besturen van alle gemeenten waar we reeds actief zijn met leefbaarheidsprojecten om hen te bevragen over hun ervaring met/in de wijken die in de kansarmoedeatlas aangegeven worden.

FASERING 2010

We houden contact met de lokale besturen die interesse betoonden in de ondersteuning door RIMO Limburg.

We promoten bij besturen actief het buurtwerk als essentiële basisvoorziening (OD5).

TOELICHTING

In wijken met een zekere graad van kansarmoede is een projectmatige en dus tijdelijke interventie vanuit het opbouwwerk ontoreikend. In dergelijke wijken is het buurtwerk als basisvoorziening essentieel. In 2009 voerde RIMO Limburg gesprekken over het opzetten of ondersteunen van buurtwerkingen met de gemeente Bilzen en Kinrooi.

FASERING 2010

De know how die we verworven hebben in verband met de buurtwerking maken we verder bekend bij de Limburgse lokale besturen via onze diverse communicatiekanalen.

PROJECTEN

BUURTWERK STEENVELD - BERINGEN

Werkschaal

Sociale woonwijk Steenveld in Beringen

Opbouwwerker

*Sema Yildiz – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Beringen*

Werkadres

Laan op Vurten 55, 3582 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 januari 2003. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Steenveld is een sociale woonwijk die ruimtelijk geïsoleerd gelegen is tussen de dorpskernen van Beringen en Koersel. De wijk bestaat uit een oud gedeelte, dat destijds gebouwd werd door de Koolmijn Beringen, maar sinds eind jaren '60 beheerd wordt door de Kantonnale Bouwmaatschappij en een nieuw gedeelte, 'Nieuw Steenveld', in de jaren '70 gebouwd door de Kantonnale Bouwmaatschappij. In de 260 woningen van Steenveld wonen ongeveer 800 mensen. Globaal gezien is Steenveld een zeer jonge wijk. In Oud-Steenveld, dat voornamelijk uit Belgische en Europese ex-mijnwerkers bestaat, zijn de bewoners gemiddeld gevoeliger ouder dan in Nieuw-Steenveld, waar meer dan 70% van de bewoners van Turkse origine.

Sinds 2003 is RIMO Limburg, op vraag van het stadsbestuur, actief in de wijk met buurtopbouwwerk.

We gebruiken het Parochiaal Centrum als uitvalsbasis en activiteitenruimte, maar dit gebouw krijgt wellicht binnen afzienbare tijd een nieuwe eigenaar en een nieuwe bestemming, wat de planning voor het buurtopbouwwerk bemoeilijkt.

De stad wil in 2010 de stoepen en het openbaar groen in de wijk een opknapbeurt geven. De ontwerpfase is al achter de rug. RIMO Limburg wil hierop inspelen door een sterke bewonersbetrokkenheid te organiseren.

Mogelijks voert RIMO Limburg vanaf 2010 o.a. in Steenveld het project 'Wijkdromen' uit (ingediend i.k.v. de projectoproep 'Management van diversiteit').

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Woonomgeving verbeteren.

- Bewonersbetrokkenheid organiseren bij de geplande omgevingswerken.
- Aanpak problematiek sluikstorten & zwerfvuil via sensibilisering en opruimacties.
- Optimaliseren van de materialenbank: uitleensysteem op punt zetten, impulsen geven aan de vrijwilligerswerking, ledenvergadering organiseren.

Werkdoel 2: Sociale samenhang versterken.

- Ondersteuning buurtcomité 'Vriendenkring Steenveld'; begeleiding en verruiming van de groep.
- Organisatie ontmoetingsactiviteiten: nieuwjaarsdrink, uitstappen, zomerfeest, vrouwenactiviteiten, deelname provinciale sportdag voor vrouwen, culturele activiteiten, e.d.
- Acties voor kinderen: uitstap, halloween sinterklaas, ...
- Ondersteuning Turkse vrouwengroep (55 +) i.s.m. de integratiedienst: organiseren van vorming, ontspanningsactiviteiten, uitstappen, enz.

Werkdoel 3: Toekomstperspectief van kinderen verbeteren.

- Tweemaal per week gedurende 2 uur huiswerkbegeleiding organiseren met het oog op het verbeteren van de slaagkansen van kinderen op school.
- Sensibiliseren en ondersteunen van ouders m.b.t. de schoolloopbaan van de kinderen: o.a. via ouderavonden huiswerkklasje.
- Cursus opvoeden organiseren i.s.m. basiseducatie en Steunpunt Onderwijs & Gezin.

Werkdoel 4: Buurkrant.

- Vier buurkranten per jaar met verslagen en aankondigingen van activiteiten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De betrokkenheid van bewoners bij de omgevingswerken, bij buurtactiviteiten, bij het beheer van de materialenbank, e.d. biedt groeikansen aan de bewoners.

We werken aan beleidsparticipatie.

We organiseren bewonersparticipatie bij de geplande omgevingswerken.

We werken structureel samen met derden.

De opbouwwerker werkt samen met Arktos (meisjes- en tienerwerking), het stedelijk jeugdwelzijnswerk (kinderwerking), de integratiedienst (ondersteuning vrouwengroep 50+), Basiseducatie en het Steunpunt Onderwijs & gezin (cursus opvoeden) en het stadsbestuur (omgevingswerken). De stedelijke sociale ombudsdienst is het eerste aanspreekpunt voor zaken die betrekking hebben op de stad.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het buurtcomité is intercultureel samengesteld en heeft in haar activiteiten ook speciale aandacht voor het bereiken van alle bevolkingsgroepen. De woonomgeving is iets dat alle bewoners aanbelangt en dat dus verbindend kan werken over etnisch-culturele grenzen heen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerker maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Integratieraad.

DE POSTHOORN - BERINGEN

Werkzaam

Woonerf Waterstraat in Beringen

Opbouwwerker

Peter Meeuwissen – 5/10 tewerkstelling
Financiering: stad Beringen

Werkadres

Laan op Vurten 55, 3580 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in 2003. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het woonerf 'Posthoorn', gelegen vlakbij de mijn van Beringen, telt 58 woningen en is eigendom van het Vlaams Woningfonds voor Grote Gezinnen. De wijk is gebouwd in 1990 op initiatief van toenmalig KS-manager Tyl Gyselincx in het kader van een herscholingsproject voor mijnwerkers (omscholing tot bouwvakkers). De huizen waren in eerste instantie bedoeld als transitwoningen voor de bewoners van de cité, die hun huurwoningen tijdelijk dienden te verlaten wegens renovatiewerken. De 58 woningen zijn gebouwd op een erg kleine oppervlakte en de criteria van het Vlaams Woningfonds impliceren dat er uitsluitend gezinnen met lage inkomens en minimaal 2 kinderen kunnen wonen.

Tot voor enkele jaren was de Waterstraat in de ogen van de meeste actoren de belangrijkste probleemwijk van Beringen en omstreken met veel nachtlawaai, ruzies, vechtpartijen, diefstallen, druggebruik, pesterijen, vandalisme, vervuiling, ...

De jongste jaren is er een duidelijke kentering: het aantal politie-interventies is spectaculair gedaald, de woonbeleving is opvallend positiever, het verloop van huurders is gedaald en de wijk krijgt opnieuw krediet bij een aantal diensten.

Toch blijft dit een erg kwetsbare wijk. Veel gezinnen verkeren in financiële problemen, hebben weinig draagkracht en weinig sociale vaardigheden. Het is nu zaak om de opgebouwde werking te blijven ondersteunen: buurtvaders, vrouwenwerking, huiswerkklas, ... Regelmatig is een terugval in de motivatie van de trekkersfiguren te zien.

De koop- en huurprijzen van de woningen zijn ongunstiger dan bij sociale huisvestingsmaatschappijen en de woningen vertonen constructiefouten. De huurders klagen over gebrekkige opvolging van herstellingen. RIMO Limburg meent dat de wijk op langere termijn slechts leefbaar kan zijn als we tot een mix van huurders en eigenaars kunnen komen.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: De woonsituatie is structureel verbeterd.

- Inventarisatie van de problemen die de huurders ervaren.
- Ondersteuning van het huurderscomité.
- Onderhandelingen met alle relevante actoren over gelijkschakeling van de huurprijzen met SHM.
- Onderhandelingen over verlaging van de kooprijzen, zodanig dat een mix van huurders en eigenaars een realistisch perspectief wordt.
- Vooruitgang bekomen rond de bouwtechnische problemen en opvolging van herstellingen.

Werkdoel 2: De ruimtelijke inrichting van de wijk is verbeterd.

- Creëren van een draagvlak bij bewoners en beleid voor uitvoering van (aspecten van) de eerder gemaakte planologische studie.
- Bewoners helpen actief mee bij de uitvoering van verbeteringen (bijv. aanleg voortuintjes, plaatsing bloembakken).
- Bewoners staan in voor het onderhoud van de uitgevoerde verbeteringen

Werkdoel 3: De positie van de allochtone vrouwen is versterkt.

- Oprichting van een vrouwengroep
- Deskundige agogische begeleiding van de groep, gericht op maatschappelijke oriëntatie en persoonlijke ontwikkeling.
- Rapportering van het ontwikkelingsproces van de vrouwen, waardoor we zicht krijgen op factoren die hun ontwikkeling in de weg staan / bevorderen.

Nevenactiviteiten

- De nieuwe opbouwwerker investeert de nodige tijd in kennismaking en het opbouwen van een relatie met de bewoners.
- Continueren van de eerder opgebouwde werking: buurtvaderproject, huiswerkklas, opruimacties, buurtfeestjes, Waterstraatgazet.
- Organiseren van een periodiek overleg van alle gebruikersgroepen van het buurthuis.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De leden van het huurderscomité doorlopen een proces waarbij zij groeien op diverse vlakken: kennis verwerven over huisvestingskwesties, eigen mening vormen en verwoorden, naar elkaar luisteren en consensus zoeken, in onderhandeling treden met machtige partners, de pers bespelen, e.d.

We organiseren allochtone vrouwen in groep en versterken hen op het vlak van maatschappelijke oriëntatie en participatie.

We ondersteunen de buurtvaders in het opnemen van verantwoordelijkheid voor de buurt en in het onderling groepsproces.

Zo groeien verschillende categorieën bewoners naar meer maatschappelijke betrokkenheid en empowerment.

Beleidsparticipatie.

We blijven de structurele kwetsbaarheid van de Waterstraat verder op de beleidsagenda zetten via verschillende kanalen: het lokaal woonoverleg, overleg met het VWF, contacten met beleidsverantwoordelijken op lokaal en Vlaams niveau. Het huurderscomité speelt hierin een centrale rol. Daarnaast zal ook het verbeteren van de ruimtelijke inrichting van de wijk aanleiding geven tot beleidsbeïnvloeding op het lokaal niveau.

We werken structureel samen met derden.

Arktos zet wekelijks een tienerjongens- en meisjeswerking op in de Waterstraat. Het stedelijk welzijnswerk verzorgt een kinderwerking. De politie en integratiedienst zijn betrokken bij de ondersteuning van de buurtvaders en volgen de vergaderingen op. We rapporteren minstens maandelijks aan de stedelijke sociale ombudsdienst. Het Huurderssyndicaat ondersteunt het huurderscomité.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Gezien de bevolkingssamenstelling in deze wijk zijn veel wijkactiviteiten intercultureel. We hebben hier in het bijzonder aandacht voor tijdens de algemene bewonersvergadering en de vrouwenuitstap.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerker maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

Projectstuurgroep.

BUURTWERK TUINWIJK – BERINGEN

Werkschaal

De oude mijncité Beringen-Mijn

Opbouwwerker

*Patrick Moons – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Beringen*

Werkadres

Eeuwfeestplein 33 – 3582 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 november 2002. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

De Tuinwijk in Beringen-Mijn werd oorspronkelijk gebouwd voor de huisvesting van mijnwerkers. Vanaf eind jaren '60 begon de mijn de woningen geleidelijk te verkopen aan de zittende huurders. In de jaren '80 zijn de resterende woningen verkocht aan het Vlaams Woningfonds of de KBM. Vandaag wonen in Beringen-Mijn vooral ex-mijnwerkers van gemengde etnische afkomst, in totaal een 40-tal nationaliteiten. De aanwezigheid van Turkse migranten springt sterk in het oog. De jongste jaren kwamen er veel Turkse nieuwkomers via huwelijksmigratie, wat problemen stelt op het vlak van taalverwerving, integratie, schoolachterstand van de kinderen, een slechte arbeidsmarktpositie, toenemende etnisch-culturele segregatie, e.d.

In de zgn. Kesteloot-atlas overschrijdt (een gedeelte van) Beringen-Mijn 6 drempelwaarden. Het is daarmee de meest kansarme wijk van Limburg. Naast de sociale problematiek zijn er een aantal knelpunten op het vlak van de woonomgeving. Het stadsbestuur wil in 2010 omgevingswerken (stoepen en groen) uitvoeren in een gedeelte van de wijk.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Sociale samenhang versterken.

- Straat- of pleinontmoetingen organiseren in minstens drie deelbuurten.
- Culturele daguitstap.
- Buurtontbijt.
- Oral history als verbindende kracht: ondersteuning vrijwilligersgroep 'Citévolk spreekt'.
- Integratie via sport: ondersteuning interculturele vrouwensportvereniging 'Funny Fit' (zoeken naar verankering begeleidster en subsidies voor materialen en dagelijkse werking).

Werkdoel 2: Woonomgeving verbeteren.

- Opvolging omgevingswerken.

Werkdoel 3: Draaischijf tussen bewoners en diensten.

- Recruitering of toeleiding voor initiatieven van derden in Beringen-Mijn: energiescans (milieudienst), project Kerven in Steen (basisschool Mozaïek), vrouwencontactgroep en cursus 'ouder worden in Vlaanderen' (integratiedienst), infoavond rond opvoeding (steunpunt onderwijs & gezin).
- Fungeren als aanspreekpunt voor diensten en organisaties betreffende allerlei initiatieven in Beringen-Mijn.

Werkdoel 4: Nieuwsbrief.

- 4 keer per jaar op 1400 exemplaren, met verslagen en aankondigingen van activiteiten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Door mee te doen aan allerlei activiteiten (zie werkdoelen) ontwikkelen bewoners op een impliciete manier vaardigheden die hen helpen om beter deel te nemen aan het maatschappelijk leven (mening formuleren, leren luisteren naar elkaar, beter inzicht in het functioneren van overheden, e.d.).

We werken aan beleidsparticipatie.

RIMO Limburg is betrokken in diverse structuren die het lokaal beleid adviseren: de stuurgroep buurtopbouwwerk, het overleg vrijetijdsparticipatie, het coördinatieteam jeugdwelzijnswerk, clustergroep wonen/wijkontwikkeling in het kader van LSB, stuurgroep omgevingswerken. Daarnaast is er beïnvloeding via vnl. ambtelijk overleg tussen de opbouwwerker, bewoners en diverse (gemeentelijke) diensten over dossiers betreffende de woonomgeving en de energiescans.

We werken structureel samen met derden.

Het afdelingshoofd sociale zaken volgt het maandelijks team buurtopbouwwerk op. De buurtopbouwwerker zit in de projectgroep van Arktos. Er is geregeld informeel overleg met de integratiedienst. Naast de structurele samenwerking is er projectmatige samenwerking met verschillende organisaties, o.a. basisschool Mozaïek, Basiseducatie, milieudienst en integratiedienst.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het verstevigen van het intercultureel samenleven, loopt als een rode draad door alle werkdoelen. In deze wijk, waar ca. 75% van allochtone herkomst is, is dit een vanzelfsprekend aandachtspunt. De opbouwwerker oefent zich daartoe in 'subtiële regie' (niet wachten op spontane ontmoetingen) zoals dit door dhr. R. Engbersen is aanbevolen op onze studiedag 'Hoe samen verder?' (28/04/09).

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerker maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Projectgroep Arktos.
- Stedelijke werkgroep gokken.

LEEFBAARHEID HOUTHALEN-OOST - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkzaam

Houthalen-Oost
in Houthalen-Helchteren

Opbouwwerker

Nicole Baerts – 8/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Leefbaarheid Houthalen-Oost
Kastanjestraat 7
3530 Houthalen-Helchteren

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project startte op 1 januari 2002, werd verlengd in 2007 en zal eindigen in augustus 2010.

ALGEMENE DOELSTELLING

Werken aan de leefbaarheid van Houthalen-Oost, met het oog op structurele communicatie tussen beleid en bewoners en vanuit medewerking aan het opstartende lokaal dienstencentrum.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het project situeert zich in Houthalen-Oost, een deelgemeente van Houthalen-Helchteren, met ongeveer 7700 inwoners.

Knelpunten zoals jongerenoverlast, overlast van sluikestorten, parkeren, containerpark te ver, detailhandel verdwijnt uit het centrum, vergrijzing en vereenzaming, ... blijven de kop opsteken. De laatste jaren deed de gemeente heel wat inspanningen voor Houthalen-Oost. Het was ook de eerste deelgemeente die als wijkfocus aan de beurt kwam. Communicatie tussen gemeente en bewoners komt op gang. Het opbouwwerk is hierin een belangrijke partner.

De voorbije jaren werd hard gewerkt om een vaste groep bewoners, vertegenwoordigers uit verschillende buurten en verenigingen bijeen te brengen, om onderling te communiceren en samen te werken en om als spreekbuis te kunnen dienen voor het beleid. Om te voelen wat leeft in de wijk, werden vanuit dit 'Forum Houthalen-Oost' de methodiek burenbabbels opgestart: op bepaalde tijdstippen brengt de opbouwwerker, samen met de wijkagent en voorzitter van het jeugdhuis, bewoners van aangrenzende straten bij elkaar. Via gesprek en kaartjes kunnen mensen hun ongenoegen en vragen over wijkaangelegenheden kwijt. Daar dit een goede manier is om de man met de pet te bereiken, zullen deze worden verdergezet in de eerste helft van 2010.

In augustus 2010 zal het project worden afgerond. Tegen dan moet het Forum zelfstandig werken. Verschillende pistes worden verkend. De wijkschepenen worden hierbij betrokken.

Sinds de opening van het nieuwe lokale dienstencentrum 'Perron Oost' heeft de opbouwwerkster daar haar bureel. Zij neemt ook een taak op zich in het kader van de uitbouw van een buurtgerichte boodschappendienst.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Verzelfstandiging van het Forum Houthalen-Oost.

- Het Forum wordt verder uitgebouwd en aangevuld met verenigings- en sportverenigingen en losse bewoners.
- Voor de verzelfstandiging worden verschillende pistes verkend, uitgewerkt: de trekker/vrijwilliger neemt het over, de gemeente neemt een rol op in het forum (deelnemer of mede-trekker), er wordt een bestuur samengesteld, ...
- De communicatie tussen het Forum en het gemeentelijk beleid wordt verder uitgebouwd en verzelfstandigd: via de opbouwwerkster als tussenpersoon, via de wijkschepen die aanwezig zijn in het Forum.
- Vanuit het forum zet de opbouwwerker de burenbabbels op. Knelpunten die hier geformuleerd worden, neemt ze mee naar het Forum en naar het wijkteam.
- Om bij de burenbabbels de meest kwetsbaren te bereiken, doet de opbouwwerker huisbezoeken bij wijze van uitnodiging (naast de flyers).
- Opvolging van de knelpunten via het door de opbouwwerker uitgewerkte stroomdiagram dat de weg weergeeft vanaf de formulering van de vraag/klacht tot de afwerking en de communicatie hierrond met de bewoner. Bewoners krijgen hierrond en rond de werking van het gemeentelijk apparaat uitleg en vorming.
- De werkgroep garageverkoop wordt in 2010 minimaal ondersteund door de opbouwwerker, mensen worden gevormd om het de volgende jaren zelfstandig op zich te nemen.
- Samen met het Forum en de gemeente wordt momenteel de haalbaarheid onderzocht om het concept van 'socialsofa's' (uit Tilburg) naar Houthalen-Oost brengen. Indien dit project groen licht krijgt zal de opbouwwerker vanaf voorjaar 2010 zich wijden aan het mozaïeken van min. 1 bank, bij wijze van experiment. Dit zou de basis kunnen vormen van een nieuw project in Houthalen-Oost en ruimer.

Werkdoel 2: 'Partner' zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van het te installeren gemeentelijk wijkteam.

- Het opbouwwerk is een actieve partner in het maandelijkse wijkteam o.l.v. de gemeente: brengt agendapunten (bekommernissen, voorstellen) aan vanuit de wijk en het forum, zoekt actief mee naar oplossingen en de opvolging daarvan.
- De samenwerking tussen wijkschepen, opbouwwerk en diensthoofd welzijn wordt verder uitgebouwd via regelmatige formele en informele contacten.
- Het opbouwwerk blijft zoeken naar werkbare en duurzame structuren van communicatie tussen wijkteam en bewoners.

Werkdoel 3: Verder werken aan de verankering van het dienstencentrum Perron-Oost en de boodschappenhulp.

- Het opbouwwerk zorgt ervoor dat de optionele doelstelling van boodschappenhulp operationeel is. Er wordt gewerkt aan stevige structuren om de boodschappenhulp zelfstandig te laten functioneren en te laten verankeren.
- Het opbouwwerk deelt haar kennis rond 'participatie' en 'werken met vrijwilligers in een buurt' met de centrumleidster en in de centrumraad.

TRANSVERSALE ACCENTEN

Proceswerk: We werken aan maatschappelijke participatie.

Het opbouwwerk ondersteunt de ideeën die groeien in het Forum en kaart ze aan bij de gemeentelijke diensten. Via de burenbabbels krijgen ook de minder geëngageerde bewoners de kans om hun stem te laten horen. De opvolging hiervan is belangrijk om hen te kunnen blijven betrekken.

We werken aan beleidsparticipatie.

De weg die afgelegd wordt met de bewoners wordt steeds besproken met het beleid. Het beleid (burgemeester, wijkscapen) staat zeer positief t.o.v. de bewonersinitiatieven. Door de deelname van de wijkscapen aan het Forum is rechtstreekse communicatie tussen bewoners en beleid mogelijk. Ook via andere regelmatige contacten van de opbouwwerker met de ambtenarij, wordt beleidsparticipatie een stuk makkelijker.

We werken structureel samen met derden

De opbouwwerkster werkt in verschillende samenwerkingsverbanden, naargelang het item:

- Wijkteam: gemeentelijke diensten en beleid (netwerkmakelaar, diensthoofd welzijn), CMGJ, CAD, Daidalos, centrumleidster, stadswachten, preventiemedewerkers vanuit de gemeente, wijkagenten van Houthalen-Oost.
- Voor de burenbabbels wordt er samengewerkt met de wijkagent, met het jeugdhuis en met het Forum Houthalen-Oost.
- In het kader van het dienstencentrum wordt samengewerkt met de dienstencentrumleidster, met de centrumraad en het vrijwilligersoverleg binnen Perron-Oost.
- In het kader van mogelijke toekomstige samenwerking is er een beginnende netwerkvorming tussen de burgemeester en wijkscapen, gemeentelijke ambtenaren, opbouwwerkers vanuit Trajekt in Maastricht, opbouwwerk in Tilburg

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

Hieraan werken we ten eerste via het Forum zelf dat mensen wil bijeenbrengen, ten tweede via de burenbabbels waar mensen op een laagdrempelige manier met mekaar in contact kunnen treden, ten derde via de garageverkoop in de lente.

We doen aan methodiekontwikkeling.

De opleiding Management in de sociale economie geeft het opbouwwerk een nieuwe waaier van methodieken om uit te proberen. De methodiek van de burenbabbel is gelinkt aan deze opleiding. Het idee om banken te mozaïeken in het kader van sociale cohesie, kan uitgebouwd worden tot een nieuwe methodiek met een voorbeeldfunctie voor andere wijken en gemeenten.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerkster is vanuit het opbouwwerk alleen aan het werk in dit project. De voeding komt vanuit de bewoners (het Forum in ruime zin), werkbespreking met RIMO Limburg en het overleg met het diensthoofd van de gemeentelijke dienst Welzijn, cultuur en jeugd. In functie van het dienstencentrum heeft het opbouwwerk overleg met het OCMW.

WIJKONTWIKKELING DE STANDAARD - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkschaal

*De sociale woonwijk De Standaard
in Houthalen-Helchteren*

Opbouwwerker

*Diane Lemmens – 8/10 tewerkstelling
Projectmedewerker:
Lucrèce Ory – 2/10 tewerkstelling
Financiering: beiden decretale middelen
en gemeentebestuur Houth.-Helchteren*

Werkadres

*Wijkinfocentrum
Hoolvenstraat 130
3530 Houthalen-Helchteren*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project startte in 1998. Het einddoel is niet bepaald.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verhogen van de leefbaarheid in de sociale woonwijk De Standaard via ondersteuning van de bestaande vrijwilligerswerking en het uitbouwen van een eigen werking.

SITUERING VAN HET PROJECT

Op vraag van de gemeente nam in 1998 RIMO Limburg het werk over van een gemeentelijk personeelslid dat de buurtwerking opgezet had. In 2005-2006 startte Marleen Hus met het project 'Milieuzorg op de wijk', met als eerste aandachtspunt: aanpak van de afvalpreventie. In 2006 en 2007 zette de wijk andere acties op om afval te voorkomen en te werken aan minder energieverbruik. Op 1 januari 2008 startten Diane Lemmens en Lucrèce Ory als buurtwerker en ondersteuner in de wijk. Ze zetten voor een groot stuk het werk van Marleen voort. In 2009 lag het accent enerzijds op het leren kennen van nieuwe bewoners, anderzijds op het herstructureren van de hele wijkwerking. Het resultaat is een verruimde vrijwilligerswerking, met een 6-tal actief werkende werkgroepen en daarboven een actief bestuur. Diane leidt het geheel in goede banen.

Ook is de milieuwerking in 2009 nog verstevigd en meer uitgebouwd door een kippenproject (hergebruik van afval) en door de groeiende verzelfstandiging van het project klimaatwijken. Ook kwamen meer en meer buurtbewoners gewoon langs voor een tas koffie tijdens de permanentie-uren, al dan niet met een hulpvraag. Resultaat: in het buurthuis bruist het van leven en groeien heel wat nieuwe ideeën om te werken aan de leefbaarheid van de wijk.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Uitgave van de buurtkrant (4 keer per jaar op 300 ex.).

- In de redactieraad, getrokken door het opbouwwerk, met 3 bewoners, nemen mensen zelfstandig schrijf- en fotografietaken op zich.

Werkdoel 2: We willen bereiken dat bewoners milieubewuster leven.

- Via zwerfvuilacties zetten jong en oud zich samen in om de wijk properder te maken.
- Coördinatie en bekendmaking van de materialenbank, verstevigen van de vrijwilligers die meer en meer taken zelfstandig opnemen (eigen boekhouding op PC, beheer aankoop, ...).
- Coördinatie van kippenproject waar bewoners tuinafval kwijt kunnen en eieren kunnen kopen.
- Compostpark: zoeken naar vaste vrijwilligers (is een heikel punt).
- Verzelfstandiging van de actie Klimaat op Maat: ondersteunen van de energiemeester (bewoonster van de wijk) die 20 gezinnen in de groep heeft.
- Organisatie voortuinactie: wedstrijd om de mooiste voortuin i.s.m. het Kempisch Tehuis.
- Heraanleg hondenpark i.s.m. vzw Schanshof.

Werkdoel 3: Ondersteuning van en samenwerking met de vzw het Schanshof, de buurtwerking getrokken door bewoners.

- Positieve uitstraling van de vzw in en buiten de buurt.
- Verankering van de nieuw uitgewerkte structuur: elke werkgroep weet duidelijk welke taken zij heeft en welke ondersteuning ze kunnen verwachten vanuit het opbouwwerk.
- Openheid behouden en nieuwe vrijwilligers (ook allochtonen) aantrekken.

Werkdoel 4: Goed beheer van het buurtlokaal Schanshof.

- We willen bereiken dat het lokaal goed gebruikt en onderhouden wordt door de werkingen en door individuele bewoners.
- Opknappen van het buurtlokaal (lieft met extern verworven fondsen, vb. fonds ontmoetingsruimten).

Werkdoel 5: Het versterken van de sociale cohesie via de werkgroep activiteiten

- Ondersteuning van de werkgroep activiteiten die maandelijks samenkomt.
- Er wordt expliciet getracht ook allochtonen naar activiteiten toe te leiden.

Werkdoel 6: Verdieping van de verkenning.

- Verderzetting van de huisbezoeken om zoveel mogelijk mensen van de wijk met elk hun eigen talenten en vragen te leren kennen en de buurtwerking daar beter op af te stemmen.

Werkdoel 7. Werkgroep omgeving die ervoor ijvert dat de leefbaarheid in de Standaard zo weinig mogelijk aangetast wordt door de dreigende omleidingsweg.

- Deelname met enkele bewoners aan de klankbordgroep, samengeroepen door Wegen en Verkeer van de Vlaamse gemeenschap.
- De opbouwwerker brengt zelf bewoners samen om hun suggesties te verzamelen omtrent de aanleg van de omleidingsweg ten huize de Standaard en die mee te nemen naar de klankbordgroep.

Werkdoel 8: In het wijkinfocentrum kunnen mensen terecht met vragen i.k.v. hulpverlening, cultuurparticipatie, e.a.

- Ontvangen en verderhelpen/doorverwijzen van mensen met hulpvragen.
- Indien klachten betrekking hebben op (ruzie binnen) de appartementen, belegt de opbouwwerker een huurdersvergadering i.s.m. kempisch Tehuis om de problemen op te lossen

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De wijkwerking tracht de kansen op maatschappelijke participatie van bewoners en zeker voor de meest gekwetsten, te verhogen door hen door te verwijzen naar juiste diensten, door informatie over rechten en plichten door te geven, door hen te helpen bij aanvragen ikv cultuurparticipatie. Deze maatschappelijke participatie ligt ook gewoon in het deelnemen aan activiteiten binnen het Schanshof (eetdag, wijkfeest, ...).

We werken aan beleidsparticipatie.

- In de het kader van de dreigende omleidingsweg willen we de bekommernissen van de bewoners doorgeven aan het beleid (gemeente, wegen en verkeer van de Vlaamse Gemeenschap) en hiervoor ijveren. Dit doen we via de werkgroep omgeving en het nieuwe project Zinnen op de wijk.
- We ondersteunen de zitdag van de schepen door bekendmaking hiervan en een goed onthaal van bewoners en schepen.

Structurele samenwerkingsverbanden partners.

Er wordt nauw samengewerkt met volgende partners:

- In het veldwerkersplatform met gemeentelijke diensten en politie, CMGJ, Digidak, Ikaros, OCMW, CAD.
- In het kader van de milieuwerving met de gemeentelijke milieudienst en regie, de provincie, Limburgnet (intercommunale), BBL, Interelectra.
- Voor dagelijkse werking is er nauw overleg en samenwerking met het diensthoofd welzijn, de netwerkmakelaar, de wijkschepen.
- Met het Kempisch Tehuis is er ad hoc samenwerking.

Methodiekontwikkeling.

- De nieuwe structuur van de vzw is vernieuwend voor de wijk en kan een voorbeeld zijn voor andere buurtcomités die minder hiërarchisch willen werken.
- Het kippenproject is experimenteel voor de wijk en kan inspirerend werken voor anderen.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Aangezien de wijkwerking openstaat voor alle bewoners, hopen we op die manier beide groepen te bereiken en te betrekken. In de praktijk merken we echter dat allochtonen vaak moeilijker de weg vinden naar de activiteiten, wel naar de materialenbank en het compostproject. Via allochtone vrijwilligers in de verschillende werkgroepen trachten we de drempels naar de werking te verlagen (soort activiteit, timing, gebruiken, voeding, ...).

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerker wordt in haar werk ondersteund door projectmedewerker (administratie, trekken van de redactieraad, opnemen van een aantal deelverantwoordelijkheden).

Daarnaast neemt een groep vrijwilligers heel wat taken op zich binnen volgende werkgroepen: werkgroep materialenbank, werkgroep buurtkrant, werkgroep buurtlokaal, werkgroep ontspanning, werkgroep omgeving, werkgroep compost, bestuur en algemene vergadering vzw schanshof.

Een stuurgroep zal opgestart worden, ofwel als nieuw orgaan, ofwel als onderdeel van het bestaande veldwerkersplatform.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Trekken van veldwerkersplatform in de wijk en opstarten van een stuurgroep.
- Deelname aan de RIMO-werkgroep Ecologie.

VANUIT SCHOONBEEK AAN DE SLAG – BILZEN

Werkzaam

De sociale woonwijk Schoonbeek en de diverse landelijke dorpen in Bilzen en Riemst

Opbouwwerker

*Karel Bollen – voltijdse tewerkstelling
Lucrèce Ory – projectmedewerker -
2/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen*

Werkadres

*Jeugdhuis Schoonbeek
Jeugdhuispad 7 - 3740 Bilzen*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in januari 2006 en eindigt in 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Nuttige voorzieningen uitbouwen samen met de bewoners door inschakeling van kwetsbare groepen.

SITUERING VAN HET PROJECT

Dit project bouwt organisch verder op het project 'Leefbaarheid in Schoonbeek' dat RIMO Limburg in 2005 afrondde en dat in eerste instantie gericht was op de sociale woonwijk in dit Bilzers kerkdorp. Uit de Buurt- en Nabijheidsdienst die toen werd opgericht voor het groenonderhoud, groeide later een zgn. dorpsrestaurant. Dit initiatief had heel wat interessante neveneffecten: het zorgde voor sociale tewerkstelling, de mentale kloof tussen dorp en sociale woonwijk verkleinde, het werd een entingsplek voor nieuwe initiatieven (de computerinitiatie @atLAS, gezondheidswandelingen, gezondheidsvoorlichting, animatienamiddagen, e.d.), het gaf een antwoord op de problematiek van alleenstaande senioren die geïsoleerd dreigden te raken, e.d. Daarom werd het model van dorpsrestaurants later overgebracht naar andere dorpen in Bilzen en ook naar andere gemeenten.

Vanaf 2010 wordt de verzelfstandiging van het project voorbereid. Doordat het om een heel nieuwe werksoort gaat, is de stad vragende partij om de ondersteuning vanuit RIMO Limburg nog minstens 2 jaar te laten duren. In die periode wil men komen tot een duidelijke structuur van de projecten die in het kader van sociale economie in Bilzen actief zijn, in een regie van de stad. In een derde jaar zal dan de werking van de dorpsrestaurants, de groenwachters en @atLAS geïntegreerd worden in de vernieuwde structuur

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Het realiseren van tewerkstelling/zinnvolle activiteit voor kwetsbare bewoners.

- Effectieve tewerkstelling van 4 mensen (3 VTE) en 5 PWA's.
- Inschakeling van 2 mensen (als vrijwilliger) met psychiatrische problemen.
- Duidelijke omschrijving voor welke zaken, welke medewerkers precies verantwoordelijkheid opnemen.
- Organisatie van 3 momenten waarin medewerkers goed samenspel duidelijk maken (bonte namiddag, uitstap, vrijwilligersgeschenkje).

Werkdoel 2: Toepassen van ervaringen in andere deelgemeenten.

- Vorming van groep medewerkers op minstens 5 plaatsen.
- 25 vrijwillige medewerkers maken de werkingen op de verschillende plaatsen mee waar.
- Minstens 3 andere gemeenten informeren naar de manier van werken.
- Concreet mee begeleiden van 1 gemeente in de uitbouw van het dorpsrestaurant.

Werkdoel 3: Gerichte aandacht voor vorming, opleiding en inspraak.

- Op 4 plaatsen zijn er minstens 4 dorpspamfletten op een jaar, elders zijn er minstens 2.
- Er worden op alle plaatsen minstens 2 bevestigingen georganiseerd en er gebeurt een terugkoppeling over de resultaten.
- Er wordt een plaatselijke stuurgroep opgestart, waarin zowel medewerkers als klanten een plaats hebben, die minstens 1 keer per jaar samenkomt.
- Vertegenwoordigers van de plaatselijke werking worden ook betrokken bij de (intergemeentelijke) projectstuurgroep.
- Er zijn op de verschillende plaatsen inleidingen rond sociale thema's of gezonde voeding en er wordt iets gedaan rond 'beweging'.

Werkdoel 4: Kwetsbare bewoners maken gebruik van de diensten en bepalen de uitbouw er van.

- Er worden – in afspraak met de vrijwilligers - gericht contacten gelegd om de klanten met omschrijfbaar kwetsbaarheidskenmerken ook zeker te bereiken.
- Zorgen dat er steeds minstens 3 computers in roulatie zijn bij mensen die les volgen en zelf geen computer ter beschikking hebben.
- Gemeente en/of OCMW zorgen dat een medewerker van de sociale dienst minstens eens per maand beschikbaar is voor klanten in het dorpsrestaurant.

Werkdoel 5: Nieuwe sociale tewerkstellingsinitiatieven opzetten.

- Er is een duidelijke structuur in de sociale tewerkstellingsprojecten in Bilzen, die aanvaard is door de vzw Blits.
- Opstarten van minstens 2 nieuwe projecten vanuit de vzw Blits (of de vernieuwde structuur) Effectief tewerkstellen van minstens 5 kwetsbare bewoners.

TRANSVERSALE ACCENTEN

Maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Dit project richt zich uitdrukkelijk op het betrekken van achtergestelden, zowel medewerkers als gebruikers van de opgezette diensten.

Beleidsparticipatie van achtergestelden.

Door geregeld bevestigingen te organiseren, krijgen de deelnemers de kans om de werking bij te sturen.

Structurele samenwerking met derden.

Er is een sterke samenwerking (die zelfs in een convenant is vastgelegd) tussen de stad Bilzen, de OCMW's van Hoeselt en Riemst en RIMO Limburg vzw voor het realiseren van deze werking in het kader van de Zoro-werking. Ook met de provincie is er een sterke betrokkenheid in het kader van de werking als Lokale DienstenEconomie.

Methodiekontwikkeling.

Binnen het opbouwwerk plaats maken voor sociale tewerkstelling is vernieuwend. Omgekeerd vindt men het interessant binnen de sociale economie om te zien hoe het participatief werken met kansengroepen zo sterk wordt uitgebouwd. Het samenspel tussen vrijwillige en betaalde medewerkers blijkt ook niet altijd zo vanzelfsprekend te realiseren.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Wekelijks is er een intern werkoverleg om na te gaan op welke manier alles evolueert, welke bijzondere momenten er zijn, wat er moet worden bijgestuurd, of alles goed functioneert. Uiteraard heeft dit ook te maken met de veelheid van taken die opgenomen worden (zowel dorpsrestaurants als computerinitiatie en groenwachters, met daarnaast de pamfletten voor de verschillende dorpen, contact met de vrijwillige medewerkers, financiële, praktische en administratieve opvolging van de verschillende werkingen, ...).

Er is een projectstuurgroep met hierin vertegenwoordigers van de Provincie Limburg, van RIMO Limburg, van de gemeenten en OCMW's van Hoeselt, Bilzen en Riemst. Het is de bedoeling om verantwoordelijken uit andere projecten (bv. Kortesseem) en geleidelijk ook verantwoordelijken van de plaatselijke stuurgroepen te betrekken.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

Op projectniveau

- Werkgroep gezonde gemeente.
- Lokaal cliëntoverleg.
- Dagelijks bestuur van vzw Blits (Bilzers Lokaal Initiatief voor Tewerkstelling met Sociaal doel).
- Geregeld contact met andere sociale economie-initiatieven in Bilzen.

Op tweedelijksniveau in opdracht van RIMO Limburg

- Leader Haspengouw.
- Koepel Lokale Diensteneconomie.
- Overleg Buurtontwikkelingsdiensten.
- Sectoroverleg platteland.
- RIMO-werkgroep Fondsen.

VEEWEIDE IN DILSEN-STOKKEM

Werkschaal

Wijk Veeweide in Dilsen-Stokkem

Opbouwwerker

Geertrui Desmet – 2/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kastanjelaan 61 - 3630 Maasmechelen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in september 2005 en loopt tot december 2011.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het project wil de sociale cohesie in de buurt bevorderen door de creatie van ontmoeting en de erkenning van bewoners in hun eigen zijn, met behulp van de eigen kwaliteiten van de bewoners.

SITUERING VAN HET PROJECT

Veeweide is een sociale woonwijk, bestaande uit 42 woningen. De wijk wordt gekenmerkt door de grote aanwezigheid van kinderen, jongeren en eenoudergezinnen. Bij de start van het project stond het sociale leven in de wijk zwaar onder druk door een voorval uit het verleden. Herstel van het sociaal weefsel in de wijk was de insteek van het project.

De opbouwwerker prikkelde de bewoners via positieve impulsen en betrok de bewoners in opbouwende initiatieven om een andere sfeer in de wijk teweeg te brengen. Laagdrempelige, niet bedreigende activiteiten werden op poten gezet. Eerst door de opbouwwerker zelf, later met groeiende participatie van de bewoners.

Ook rond de herinrichting van het binnenplein is er onderlinge communicatie tussen de bewoners tot stand gekomen onder impuls van het opbouwwerk, met een gemeenschappelijk gedragen visie over de herinrichting tot gevolg. Het afgelopen jaar is vooral gewerkt rond de realisatie van de herinrichting. Subsidiedossiers werden aangevraagd en goedgekeurd. Het plein werd, in samenspraak met de bewoners, heringericht tot een plaats waar iedere leeftijdsgroep zich goed voelt door de plaatsing van nieuwe speeltuigen, banken, een multisportterrein en een petanquebaan.

De onverwachte, langdurige afwezigheid van de opbouwwerker zorgde voor een vertraging bij de uitvoering van de werkdoelen in 2009.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Er zijn voldoende ontmoetingskansen voor bewoners.

- De organisatie van minimaal 3 ontmoetingsactiviteiten voor de bewoners, in samenwerking met een ad hoc werkgroepje van bewoners.
- De uitbouw van samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties i.f.v. de georganiseerde activiteiten.

Werkdoel 2: De herinrichting van het binnenplein realiseren met participatie van de bewoners.

- Maken van onderlinge afspraken met de bewoners in het kader van het gebruik van het plein.
- Huisbezoeken doen in functie van de evaluatie van de herinrichting en eventuele aanpassingen aanbrengen na evaluatie.
- Uitwerken van een graffittiproject voor de verfraaiing van het multisportterrein in samenwerking met de jeugddienst.

Werkdoel 3: Betrokkenheid van bewoners creëren bij buurtaangelegenheden.

- De vorming van een bewonersgroep vanuit de ad hoc werkgroepjes.
- De zoektocht naar een vertegenwoordiger van de wijk voor de werkgroep Klim Op rond huisvesting.
- Focus leggen op de talenten in de buurt.
- De organisatie van één jaarlijkse grote bewonersvergadering.
- De regelmatige publicatie van een buurtkrant.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via de groepswerking maken bewoners processen door, in hun omgang met elkaar: discussiëren, plannen, compromissen sluiten, ... Anderen groeien omdat zij aangesproken worden op hun talenten en deze inzetten voor de wijk. Mensen worden voortdurend gestimuleerd tot het opnemen van verantwoordelijkheden in de wijk.

We werken aan beleidsparticipatie.

Via het project leren mensen hun vragen ten aanzien van het beleid stellen. Het beleid wordt uitgenodigd om te luisteren naar de wensen van de bewoners.

We werken structureel samen met derden.

Er is een goede samenwerking met het lokale bestuur, zowel op het niveau van de dienst welzijn, als op het niveau van de technische dienst. Gezamenlijke initiatieven worden ontwikkeld met de dienst en beide organisaties werken versterkend naar elkaars werking in de wijk. Voor logistieke ondersteuning kan de opbouwwerker rekenen op de technische dienst.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

De succeservaring rond de herinrichting van het plein heeft ervoor gezorgd dat het samenleven in diversiteit in de wijk is verbeterd. Samen maken alle bewoners, ongeacht hun herkomst, gebruik van het plein. Deze positieve groei moet blijvend onder de aandacht worden gebracht omwille van het feit dat dit net in het verleden een moeilijk punt was in de wijk. Via de buurtkrant spreekt de opbouwwerker de bewoners hier voortdurend op aan. Bij de organisatie van activiteiten wordt er gestreefd naar een representatieve groep bewoners.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Methodiekontwikkeling is voorlopig niet van toepassing in het project.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De betrokkenheid van buurtbewoners bij alle initiatieven wordt voorlopig ad hoc gerealiseerd. De uitbouw van een bewonersgroep, die de verantwoordelijkheid draagt over de buurtaangelegenheden, staat op het programma voor de komende jaren.

Er is een projectstuurgroep gegroeid op gemeentelijk niveau, waar de dienst welzijn en de schepen van welzijn een plaats innemen om de ontwikkelingen van het project te volgen en kracht bij te zetten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleg buurtwerkingen.

HOEFKAMP IN DILSEN-STOKKEM

Werkzaam

Wijk Hoefkamp in Dilsen-Stokkem

Opbouwwerker

Conny Mertens – voltijdse tewerkstelling

Financiering: - Managers in diversiteit
- Gemeente Dilsen-Stokkem

Werkadres

Saalweg 9, 3650 Dilsen-Stokkem

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in februari 2009 en loopt tot december 2011.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het project wil de sociale cohesie in de buurt bevorderen door de installatie van een multiculturele buurtbewonersgroep, die ontmoeting in de buurt creëert en als spreekbuis fungeert tussen de buurt en het beleid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Hoefkamp is een sociale woonwijk, bestaande uit 364 woningen met ongeveer 850 inwoners. De wijk kent een aantal kleine fysieke leefbaarheidsproblemen, maar het grootste knelpunt ligt op sociaal vlak: er is maar een beperkte sociale cohesie in de wijk aanwezig, senioren zijn in isolement geraakt en er is een negatieve beeldvorming over de wijk en van de wijk naar het buurthuis.

In de wijk verdienen twee groepen van bewoners bijzondere aandacht: senioren en bewoners van Marokkaanse afkomst. Zij zijn sterk vertegenwoordigd in de wijk.

In 2007 opende in de wijk een Trefpunt Hoefkamp, als uitvalsbasis voor de kinder- en jongerenwerking en de Marokkaanse vrouwenvereniging Anissaat. Onder impuls van het opbouwwerkproject is het Trefpunt uitgegroeid tot een gezellige en laagdrempelige ontmoetingsplek, van waaruit een breed activiteitenaanbod vertrekt, gericht op de verschillende doelgroepen in de wijk. Het activiteitenaanbod wordt verzorgd met participatie van bewoners. In 2009 vond de eerste editie van een succesvol wijkfeest plaats.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Er is bewonersbetrokkenheid bij de activiteiten van het Trefpunt.

- Het uitvoeren van huisbezoeken in functie van de opstart van projecten of activiteiten.
- De installatie van ad hoc werkgroepjes rond de organisatie van activiteiten met het oog op het bevorderen van de participatie van de bewoners.

- De organisatie van een jaarlijkse bewonersvergadering.
- Bewoners op de hoogte houden van alle ontwikkelingen op buurtniveau aan de hand van flyers, informele gesprekken in de buurt, artikels in het bovenlokaal wijkinfo-krantje.

Werkdoel 2: Er is een activiteitenaanbod op maat van alle bewoners.

- De ondersteuning van een wekelijks ontbijt in het Trefpunt.
- De organisatie van kooklessen voor mannen en vrouwen.
- De ontwikkeling van een gepast aanbod voor senioren.
- De opstart van het project 'Samen eten voedt de buurt', gericht op gezonde voeding.
- De opstart van het project 'Mijn kind en ik op de wip', gericht op opvoedingsondersteuning.
- De organisatie van een jaarlijks buurtfeest, daguitstap, vaderdag- en moederdagactiviteit.

Werkdoel 3: De lokale besturen zijn betrokken bij het wijkgebeuren.

- Formele en informele contacten onderhouden met de vertegenwoordigers uit de lokale besturen.
- Actief uitnodigen van de lokale besturen en toeleiden naar activiteiten op wijkniveau.
- Lokale besturen op de hoogte houden van de ontwikkelingen op wijkniveau.

Werkdoel 4: Het samenleven in diversiteit is versterkt.

- Het uitvoeren van huisbezoeken, gericht op specifieke doelgroepen in de wijk, in tandem met een lid van de specifieke doelgroep.
- Zorgen voor divers samengestelde ad hoc werkgroepjes.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via de ad hoc werkgroepen en de toekomstige buurtbewonersgroep leren bewoners in hun omgang met elkaar discussiëren, plannen, compromissen sluiten, ... met een belangrijke focus op verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en betrokkenheid. Bewoners maken een groei door omdat ze ingezet worden aan de hand van hun talenten. Naargelang de noden wordt een aangepast vormingsaanbod uitgewerkt voor de buurtbewonersgroep.

We werken aan beleidsparticipatie.

Via de toekomstige buurtbewonersgroep leren mensen hun vragen ten aanzien van het beleid stellen. In afwachting van het ontstaan van de buurtbewonersgroep neemt de opbouwwerker in tandem met de bewoners deze rol op. Doel van het project is om de betrokkenheid van het beleid op de wijk te vergroten. Hieraan wordt gewerkt door resultaten voor te leggen, het beleid op de hoogte te houden en door contacten te onderhouden.

We werken structureel samen met derden.

Er is een structurele inhoudelijke samenwerking met de dienst WVC, Ons Dak en CMGJ, die allen partners zijn in de wijkwerking. Voor logistieke ondersteuning kan de opbouwwerker rekenen op de technische dienst. Afhankelijk van de projecten, die plaatsvinden, is er ook samenwerking met andere partners, zoals Anissaat, een voedingsconsulent, de opvoedingswinkel, ...

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Alle doelgroepen krijgen een plaats in de buurtbewonersgroep en het activiteitenaanbod. Om dit mogelijk te maken, worden er bijzondere inspanningen geleverd, zoals huisbezoeken bij specifieke doelgroepen in tandem met een lid uit de doelgroep.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Methodiekontwikkeling is voorlopig niet van toepassing in het project.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De betrokkenheid van buurtbewoners bij alle initiatieven wordt voorlopig ad hoc gerealiseerd. De uitbouw van een buurtbewonersgroep, die de verantwoordelijkheid draagt over de buurtaangelegenheden, staat in een latere fase geprogrammeerd.

Er is een projectstuurgroep gegroeid op gemeentelijk niveau, waar de dienst welzijn en de schepen van welzijn een plaats innemen om de ontwikkelingen van het project te volgen en kracht bij te zetten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleg buurtwerkingen.
- Stuurgroep Trefpunt Hoefkamp.

VERSTERKING DORPSKERNEN ZUID-LIMBURG

Werkzaam
Zuid-Limburg

Opbouwwerker
Chantal Poncelet – 5/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres
C.C. Panishof
Bommershovenstraat 10A
3840 Borgloon
(wordt herbekeken i.f.v. de werking)

Programma
Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project start begin 2010. Het einddoel moet nog bepaald worden.

ALGEMENE DOELSTELLING

Versterking van dorpskernen in Zuid-Limburg met accenten op sociale cohesie en op communicatie tussen beleid en bewoners.

SITUERING VAN HET PROJECT

In december 2009 stopt het project 'leefbaarheid in Haren-Bommershoven'. Dit project was 5 jaar geleden opgezet als antwoord op de volgende vraag:

1. Kunnen we een goed werkend model uitbouwen waarin gewerkt wordt aan participatie en communicatie tussen (achtergestelde) dorpskernen en het gemeentelijk beleid in Zuid Limburg?
2. Kunnen we een goed werkend model uitbouwen waarin gewerkt wordt aan de heropleving van het samenleven in deze dorpskernen?

RIMO Limburg meent dat het project in Haren-Bommershoven daarin een vruchtbare weg heeft afgelegd en mooie resultaten neerzet. Daarom worden de werking en het concept uitgeschreven als basis om deze expertise te (laten) gebruiken in andere dorpskernen van Zuid-Limburg.

Dit concept willen we begin 2010 uitdragen aan andere Zuid-Limburgse gemeenten met de vraag of ze interesse hebben om een gelijkaardig concept uit te bouwen in hun gemeente. Hiervoor zijn verschillende formules denkbaar: RIMO Limburg stelt een deeltijdse kracht ter beschikking om dit daadwerkelijk uit te bouwen in een welbepaalde gemeente/dorpskern; RIMO Limburg ondersteunt van op de tweede lijn een dergelijk proces; RIMO Limburg brengt ambtenaren/beleid van verschillende gemeenten bijeen bij wijze van vormingsproces.

WERKDOELEN 2010

- Begin 2010 dragen we het concept uit via een schriftelijke uitgave, via een rondgang langs gemeenten en/of via een gezamenlijk studiemoment. In het voorjaar willen we uitgeklaard hebben in welke gemeente(n) we van start gaan om een dergelijk proces met bewoners en beleid op te zetten. De concrete werkdoelen zullen afhangen van de formule.
- Er zal worden getracht om de opgerichte dorpskern in Haren-Bommershoven te betrekken bij dit project door hen te 'gebruiken' als ervaringsdeskundigen. Zij kunnen – indien ze dat zelf wensen - ingeschakeld worden om groepen bewoners die ook tot dorpsraad willen uitgroeien te ondersteunen in dat proces.
Op deze manier kan de pas opgerichte dorpskern van Haren-Bommershoven, indien nodig, minimaal terugvallen op de opbouwwerker voor advies en steun.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van bewoners.

In de dorpen waar we aan de slag gaan, willen we enerzijds werken aan de sociale cohesie, dus het ontmoeten van mensen van eenzelfde dorp of straat. Anderzijds willen we ervoor ijveren dat mensen via deelname aan de dorpsraad hun wensen en bekommernissen omtrent het dorpsleven kunnen uiten.

We werken aan beleidsparticipatie.

Een dorpsraad – in ons concept - heeft als uitdrukkelijk doel om aan beleidsparticipatie te werken: signalen van bewoners komen bij de dorpsraad die ze op haar beurt doorgeeft aan het beleid. Het opbouwwerk zoekt vervolgens uit hoe de terugkoppeling vanuit het gemeentebestuur naar de dorpsraad en bewoners zo goed mogelijk kan gebeuren.

Methodiekontwikkeling.

Dit project wil uitdrukkelijk de methodiek zoals die is uitgewerkt in Haren-Bommershoven (dorpsraad met duidelijke afspraken, gemeenschapsvormende activiteiten zoals een ontbijt, een sociaal-artistiek project om bewoners bijeen te brengen en talenten naar boven te halen) op andere locaties gebruiken.

We werken structureel samen met derden.

Waar we ook werken, zullen we partners zoeken, in eerste instantie de gemeente. Waar mogelijk werken we ook samen met anderen.

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

Afhankelijk van de gekozen dorpskern(en), zal gewerkt worden aan het samenleven tussen allochtonen en autochtonen, tussen jongeren en ouderen, tussen bewoners van diverse strekkingen en diverse verenigingen, die vaak naast elkaar werken en leven. Via ontmoetingsmomenten, zal worden gewerkt aan het samenhorheidsgevoel.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Opbouwwerker Chantal Poncelet draagt de eindverantwoordelijkheid. Ze wordt in beleidscontacten ondersteund door de projectleider.

WIJKONTWIKKELING IN PEER

Werkschaal
Wijken in Peer

Opbouwwerker
Pieter Jacobs – 5/10 tewerkstelling
Financiering: detachering stad Peer

Werkadres
Kerkstraat 3 – 3910 Neerpelt

Programma
Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 januari 2003. Er is geen einddatum bepaald.

ALGEMENE DOELSTELLING

In het project is er aandacht voor 5 centrale punten:

- Ondersteunen en opvolgen van de leefbaarheid in de woonbuurten.
- Signaalfunctie: brugfiguur tussen het beleid en de bewoners.
- Een beeld geven van de maatschappelijke voorzieningen aan de doelgroep.
- Beeldvorming: wijken op een positieve manier in de aandacht brengen.
- Samenwerkingsverbanden opzetten tussen verschillende organisaties binnen Peer.

SITUERING VAN HET PROJECT

Sinds januari 2003 is het opbouwwerk werkzaam voor het grondgebied Peer met als doelen het ondersteunen en opvolgen van de leefbaarheid in buurten en het ondersteunen van de buurten waar voornamelijk het sociale weefsel dient versterkt te worden.

In 2003 en 2004 werden er in de verschillende wijken leefbaarheidsonderzoeken gedaan. De knelpunten in de wijk werden systematisch aangepakt.

In 2005 en 2006 werd er gewerkt in de wijken Eilandsvelden en Roshaag. In 2006 werden de projecten in de wijken Eilandsvelden en Roshaag afgerond.

In 2006 werd van start gegaan in de Tuinwijk. De Tuinwijk is in de volksmond beter bekend als de 'militaire wijk'. In de wijk wonen voornamelijk militairen of ex-militairen. De huizen worden verhuurd door het leger (CDSKA). In de beginjaren was er zeer veel verloop in de Tuinwijk, wat sinds een aantal jaren minder is. Door het mindere verloop beginnen de mensen beter de aansluiting te vinden bij het verenigingsleven van Peer.

De heraanleg van de Tuinwijk werd aangepakt in overleg met de buurtbewoners (groengroep) en stad Peer. Terzelfder tijd werd eveneens gestart met een buurtcomité. Eind 2008 startte de voorbereiding van een initiatief voor het 50-jarig bestaan van de Tuinwijk. De vooropgestelde streefdoelen in de Tuinwijk werden afgerond in 2009 en zullen blijvend opgevolgd worden (nazorg).

In 2007 werd er in de deelgemeente Wauberg gestart met een tienerwerking op vraag van het buurtcomité.

De tienerwerking is een samenwerking van het lokale buurtcomité, jeugdhuis De Styx en het opbouwwerk. De tienerwerking gaat 1 keer per maand door in het jeugdhuis.

Tijdens het najaar van 2009 wordt er gestart met de verkenning in de wijk Klein Padveld in Wijchmaal. In deze kleine buurt wordt de integratie beoogd van mensen met een mentale handicap, die hier wonen in een gedecentraliseerde en zelfstandige woonvoorziening van het MPI Sint-Elizabeth. Hoe kan concrete samenwerking verlopen, welke rol kan de woonvoorziening spelen in de buurt, ...?

Op dit moment is de jaarplanning voor 2010 niet volledig afgewerkt.

Voor 2010 zal er een bijkomend werkdoel geformuleerd worden, maar het staat nog niet vast welk doel vooropgesteld wordt. Voor de concrete afbakening van een werkdoel, worden de noden en de prioriteiten met de stad en het OCMW Peer afgetast.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Opvolging en nazorg van de afgeronde projecten in de Tuinwijk.

- Aanwezig zijn op de vergaderingen van het buurtcomité
- Ondersteunen van het buurtcomité in het zelfstandig opnemen van de taken.
- Tussenpersoon tussen het beleid en de bewoners.
- Jaarlijks zijn er minimum 2 activiteiten georganiseerd in samenwerking met het buurtcomité.

Werkdoel 2: Integratie van mensen met een mentale handicap in de buurt. Klein Padveld.

- Huisbezoeken in functie van het project.
- Tussenpersoon tussen de mensen van de buurt en de mensen van het MPI.
- Ondersteunen van de mensen van de buurt in het organiseren van activiteiten
- Tussenpersoon tussen het beleid en de mensen van de buurt.

Werkdoel 3: Tienerwerking Wauberg.

- Ondersteunen van de tienerwerking die ontstaan is vanuit het buurtcomité en het jeugdhuis in Wauberg.
- Communicatie verbeteren tussen de jongeren van het jeugdhuis en de mensen van het buurtcomité.
- Tussenpersoon tussen het beleid en de vrijwilligers, tussen het buurtcomité en de jongeren van het jeugdhuis.
- Iedere maand een activiteit organiseren voor de jongeren van Wauberg in samenwerking met de buurtbewoners, politie en de jongeren van het jeugdhuis.
- Tweemaal per jaar een vergadering organiseren met het buurtcomité en het jeugdhuis.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De bewoners worden nauw betrokken in de projecten. Bij de opstart van de projecten wordt steeds een uitgebreide bevraging gedaan in de wijk: bevindingen worden samen met de bewoners teruggekoppeld naar het lokale bestuur. Er is geen infrastructuur in de buurt. De opbouwwerker is frequent zichtbaar aanwezig in de buurt en legt veel huisbezoeken af.

We werken aan beleidsparticipatie.

Er wordt doorheen het project permanent samengewerkt met het lokale beleid (en de gemeentelijke diensten), CDSKA en de lokale politie. Dit partnerschap is dan ook terug te vinden in een overkoepelende stuurgroep die het project mee opvolgt en stuurt.

De bevindingen van bewoners worden meegenomen naar deze stuurgroep.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerking met derden komt in elk wijkproject in Peer aan bod. Op de eerste plaats omvat dit de samenwerking met de stedelijke diensten (technische dienst, groen & jeugd) waarbij het accent ligt op de verbetering van de leefomgeving voor alle bewoners.

De opbouwwerker is in Peer eveneens verantwoordelijk voor het luik rondhangende jongeren, waarbij de ondersteuning wordt geboden door het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In de Tuinwijk wonen geen allochtonen. De verscheidenheid die we hier aantreffen, heeft te maken met de tewerkstelling op de legerbasis in Kleine Brogel: inwijkelingen uit heel Vlaanderen worden burens in een militaire wijk. Waar er in het verleden veel verhuisbewegingen waren, is dit nu stilgevallen. Oog hebben voor de sociale cohesie in de buurt is één van de bestaansredenen van het buurtcomité.

Ook andere projecten in Peer zijn er weinig tot geen allochtonen

We doen aan methodiekontwikkeling.

De ervaringen van het opbouwwerk in de buurten van Peer betekenen een voorzet voor een beleid op maat van buurten en zijn bewoners. Participatie blijft geen leeg begrip. Stad Peer heeft op maat van zijn buurten een vooruitstrevend beleid (aanbod van een breed gamma van faciliteiten) en telt heel veel buurtverenigingen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep voor het project die bestaat uit de schepen van jeugd, de schepen van buurtwerkingen, de voorzitter van het OCMW, een ambtenaar van de dienst preventie, een ambtenaar van de dienst jeugd, het LiSS en de lokale politie.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Dienstenoverleg stad Peer.

WIJERDIJK - BERINGEN

Werkzaam

*Sociale woonwijk Wijerdijk-
Klaverweide in Beverlo*

Opbouwwerker

Carla Laureys – 5/10 tewerkstelling

Projectmedewerker:

Lutgarde Wellens – 4/10 tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

Laan op Vurten 55 – 3582 Beringen-Mijn

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 januari 2008 en loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Wijerdijk is een sociale woonwijk op 2 km van de dorpskern van de Beringse deelgemeente Beverlo. De wijk, die bestaat uit 155 woningen, werd tussen 1980 en 1995 gebouwd door de Kantonnale Bouwmaatschappij Beringen. Er wonen 402 bewoners, waarvan 50% van allochtone afkomst. De jongste jaren is er wel een sterke toename van allochtonen, vnl. van Turkse origine. De wijk grenst aan een natuurgebied, met weinig voorzieningen in de onmiddellijke buurt. Daardoor is ze geïsoleerd, wat een probleem kan zijn voor bewoners met beperkte mobiliteit en zonder dagelijkse tijdsbesteding buiten de wijk.

'vzw De Draaischijf', een vereniging waar armen het woord nemen, heeft in deze buurt een uitvalsbasis gevonden. Uit de bevolkingscijfers onthouden we vooral dat er in de buurt een grote tienergroep woont en dat dit de buurt is met het laagste inkomen. Vooral deze bewoners met een lage draagkracht en weerbaarheid worden het mikpunt van de tieners en jongeren. Naast een aanbod naar deze doelgroepen is ook een goede begeleiding van deze kansarme bewoners noodzakelijk.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Actieve bewonersparticipatie bij inrichting van de openbare ruimte.

- Bewonersparticipatie organiseren m.b.t. de omgevingswerken (heraanleg van stoepen en groen) die door de stad gepland zijn in 2010: inventariseren van de knelpunten, bewonersvergaderingen organiseren, stofferen van het ontwerpbeleef, opvolging van de uitvoering.
- Inrichting van speelzones en ontmoetingsplekken, samen met bewoners en in overleg met de bevoegde stedelijke diensten, met middelen die verworven zijn via diverse fondsen.

Werkdoel 2: Groepen empoweren en sociale samenhang versterken.

- Bewoners in diverse deelgroepen samenbrengen (senioren, allochtone vrouwen, jongeren).
- Organisatie van minstens 2 ruimere bewonersvergaderingen waar de deelgroepen terugkoppelen.
- Een jaartraject opzetten voor maatschappelijk kwetsbare jongeren om op een assertieve manier te leren dialogeren en voor hun belangen op te komen.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

We verhogen de actieve betrokkenheid van de bewoners op hun eigen leefomgeving en hierin ook het bewustzijn rond eigen verantwoordelijkheid.

We werken aan beleidsparticipatie.

We ondersteunen de communicatie tussen bewoners en beleid bij de realisatie van de omgevingswerken die de Stad Beringen wil uitvoeren om de leefomgeving in de wijk te verbeteren.

We werken structureel samen met derden.

De opbouwwerkster betreft de Kantonnale Bouwmaatschappij en de stad Beringen bij het project.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

We brengen mensen van verschillende culturen en generaties samen om tot een positieve dialoog te komen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerkster maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Stedelijke stuurgroep buurtopbouwwerk Beringen.

WONEN OP HET LOOK – NEERPELT

Werkzaam

Wijk 'Het Look' in Neerpelt

Opbouwwerker

Rudi Bloemen – 4/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kerkstraat 3 – 3910 Neerpelt

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 juli 2007. Het project loopt tot 31 december 2010.

ALGEMENE DOELSTELLING

Er worden in het project 3 grote krachtlijnen naar voor geschoven:

- Het verhogen van de participatie van de bewoners in hun buurt.
- Het verhogen van de betrokkenheid van de bewoners tot hun buurt.
- Het stimuleren van sociale netwerken in de buurt.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het Look is de benaming van verschillende huisvestingsprojecten die tijdens de laatste decennia in Neerpelt gerealiseerd werden. Het betreft ongeveer 430 woningen, verspreid over 19 straten. Een 260-tal woningen zijn sociale huurwoningen van het Kempisch Tehuis, de rest zijn particuliere woningen die gebouwd werden op sociale bouwkavels van dezelfde huisvestingsmaatschappij.

We konden tot op heden terugvallen op een stuurgroep waarin een goede samenwerking voorop staat. De gemeente biedt faciliteiten aan verschillende bewonerswerkingen (ontwikkelen van duurzame buurtcapaciteit), knelpunten worden opgevolgd en er is een open communicatie met de sociale huisvestingsmaatschappij en de politie.

Knelpunten van het groen(onderhoud) werden (en worden) aangepakt waardoor de buurt gegroeid is naar een aantrekkelijk woongebied met een open groenzone voor ontmoeting, spel en sport. In het voorjaar van 2009 organiseerden we een succesvolle campagne over hondenpoep en zwerfvuil. In opvolging van fysieke knelpunten in de leefomgeving, was er in juni 2009 een tweede wijkwandeling met verantwoordelijken van Kempisch Tehuis, de gemeente en de politie, met extra aandacht voor de verkeersveiligheid.

Er lopen drie buurtinitiatieven die in de loop van het project zijn opgestart: buurtvereniging het Pleintje, de pleinverzorgers en buurtsport. Alle buurtinitiatieven zijn in de pers aan bod gekomen (werken aan beeldvorming).

Het project werd met de leden van de stuurgroep in mei 2009 opnieuw geëvalueerd. Voor de gemeente Neerpelt werden tot op heden de verwachtingen ingelost. De resultaten sluiten aan bij de vooropgestelde hoofddoelstellingen. De wijk ziet er goed uit en de werkingen versterken het sociaal netwerk. Volgens de wijkagent is de slechte naam die de buurt had “verdwenen”. De politie heeft er minder werk (in het verleden moest men vaak optreden). De opbouwwerker is ook ‘go-between’ tussen bewoners en rondhangers, waarbij permanent aandacht is voor een goede verstandhouding en sfeer.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: De 3 bewonersinitiatieven met vrijwilligers zijn versterkt, omkaderd en verzelfstandigd.

- De vrijwilligers van de 3 bewonersinitiatieven organiseren zelfstandig hun werking.
- De opbouwwerker volgt de vergaderingen van de initiatieven op.
- Er is voor elk initiatief duidelijkheid over de verzekering van de vrijwilligers en de deelnemers.
- De vrijwilligers van de bewonersinitiatieven kennen hun contactpersoon bij de gemeente en kunnen hier terecht met vragen.
- Er zijn duidelijke afspraken tussen bewonersinitiatieven en de gemeente over de wederzijdse verwachtingen en de inhoud van ondersteuning.

Werkdoel 2: De verkeersveiligheid in de wijk is toegenomen.

- Er is een sensibilisatie-campagne uitgewerkt met bewoners, politie en gemeente.
- Er nemen minstens 3 bewoners deel aan de voorbereiding van de campagne.
- De voorgestelde campagne is uitgevoerd en geëvalueerd.
- Er wordt trager gereden in de wijk.
- Er zijn kleine en permanente ingrepen genomen die de verkeersveiligheid in de wijk verhogen.

Werkdoel 3: Er is een afspraak tussen RIMO Limburg, bewoners en beleid voor een (jaarlijks) wijkoverleg over de kwaliteit van de woon- en leefomgeving (projectopvolging).

- Er hebben gesprekken plaatsgevonden met het beleid en vertegenwoordigers van de bewoners over de manier waarop beleid en bewoners in de toekomst overleggen over de leef- en woonkwaliteit van ‘het Look’.
- Er is een afspraak tussen RIMO Limburg, de bewoners en het beleid op papier gezet over de wijze van de projectopvolging (frequentie, plaats, inhoud, ...).

Nevenactiviteiten

Met de rondhangende jongeren op straat en de buurtbewoners is er regelmatig contact. In deze context overlegt de buurtwerker met de straathoekwerkster van Neerpelt.

Er wordt gewerkt aan een wederzijds begrip tussen rondhangende jongeren en kinderen die elkaar in de buurt ontmoeten en buurtbewoners die in de omgeving van de hangplekken wonen. Jongeren hebben recht op een plek om te ontmoeten, maar aan deze ontmoeting mogen voorwaarden gekoppeld worden.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Het proces van het project is gebaseerd op de ABCD-methode, waarbij we op zoek zijn gegaan naar een specifieke aanpak op maat. We stimuleren buurtcapaciteiten, die vrijkomt door buurt en beleid te doen samenwerken. Er is een methodische aanpak op maat, met een klare kijk op het procesverloop in de toekomst. Er is een schema dat dit proces in kaart brengt.

We kiezen naar een formule waar kleine, zelfstandige en duurzame bewonersinitiatieven de ruggengraat vormen van een gezonde sociale buurtcontext.

We werken aan beleidsparticipatie.

De lokale stuurgroep voor het project begeleidt het project en geeft vorm aan de inhoudelijke richting. Deze stuurgroep wordt gevormd door de opbouwwerker van RIMO Limburg (tevens voorzitter), de gemeente Neerpelt (burgemeester en schepen voor buurt- en wijkontwikkeling), lokale politie zone HANO (wijkagent), het Kempisch Tehuis (verantwoordelijke huurderscommunicatie) en het OCMW van Neerpelt (maatschappelijk werkster). Het spreekt vanzelf dat samenwerking met de leden van de stuurgroep voorop staat.

Op basis van onze kennis van de buurt, de bewonersinitiatieven en zijn bewoners, adviseren wij het beleid over kansen en knelpunten die zich aanbieden op het Look.

Het uitgangspunt is met het oog op de verzelfstandiging in 2011, tot een soort van 'wijkraad' te komen die jaarlijks een aantal keer vergadert om het buurtleven op te volgen en bij te sturen. Deze wijkraad wordt dan bemand door beleidsmedewerkers en bewoners (van de bewonersinitiatieven en de lokale buurtverenigingen).

We werken structureel samen met derden.

In overleg met de gemeentelijke diensten wordt er veel aandacht besteed aan directe en structurele samenwerkingsverbanden tussen bewonersinitiatieven en beleid. Dit uit zich onmiddellijk op het terrein, door de inbreng van de technische dienst (pleinverzorgers), de cultuurdienst (buurtvereniging het Pleintje) en de sportdienst (buurtsport). Deze samenwerking tussen diensten en bewoners wordt gestalte gegeven in 2 werkgroepen (buurtsport & pleinverzorgers).

Daarnaast is er een frequent overleg met de straathoekwerkster van het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk – het kantoor in Neerpelt wordt gedeeld - die op het Look aandacht heeft voor de groepen van rondhangende jongeren.

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

In de wijk het Look wonen een 20-tal gezinnen van Turkse of Marokkaanse origine, wat vrij miniem is op een totaal van 430 woningen.

Er is aandacht voor diversiteit in het buurtsportproject en de buurtvereniging het Pleintje (in het gedeelte van de buurt waar de meeste Belgen van allochtone origine huisvesten). Het bereik van allochtone kinderen in de buurtsportactiviteiten ligt hoog. Bij de jaarlijkse BBQ is er aanbod van een hallal menu, zowel voor kinderen als volwassenen (drempelverlagend werken).

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er wordt op dit moment niet gewerkt aan een specifieke methodiekontwikkeling.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep die het project mee opvolgt en stuurt.

De leden van de stuurgroep: burgemeester, schepen van buurt- en wijkontwikkeling, een afgevaardigde van sociale huisvestingsmaatschappij Kempisch Tehuis, de wijkagent van politiezone HANO en een maatschappelijk werkster van het OCMW.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Stuurgroep Lokaal Sociaal Beleid Neerpelt.
- Algemene Vergadering SVK Noord-Limburg.

BUURT- EN OPBOUWWERK MEULENBERG - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkschaal

*De wijk Meulenberg in
Houthalen-Helcheren*

Buurtwerker

*Brigitte Motmans – voltijdse
tewerkstelling
Vera Houben – 5/10 tewerkstelling
Opbouwwerker:
Frederik Vaes – 8/10 tewerkstelling
Financiering: allen met decretale
middelen*

Werkadres

*Buurtopbouwwerk Meulenberg
Bremstraat 45
3530 Houthalen-Helchteren*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het buurtwerk is actief sinds de erkenning door het ministerie van Welzijn 1977, toen onder de vleugels van de vzw Buurtopbouwwerk Meulenberg. In 2005 zijn de DAC-buurtwerk-krachten overgegaan naar RIMO Limburg. Op 1 januari 2009 werd ook het opbouwwerk, tot dan uitgevoerd door de autonome opbouwwerkinstelling overgedragen aan RIMO Limburg. De twee buurtwerkers en de opbouwwerker werken vanaf dan in nauw teamverband, met ieder eigen taken.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk Meulenberg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Meulenberg is de oude mijncitè gebouwd door de mijnfederatie. In de periode 1971 - 1976 zijn de barakken afgebroken en bouwde het Kempisch Tehuis een kleine 1000-tal woningen en 4 appartementblokken van elk 21 woningen bij. Goed voor ongeveer 3000 inwoners. Door de 'woonverschuiving' (Belgische Mijnwerkers die een woning kochten of bouwden aan de rand van de mijncitè) zijn er op dit ogenblik nog zeer weinig Belgische bewoners op de wijk. Het aandeel Turkse bewoners stijgt het snelst.

Volgens 2 onafhankelijke studies gemaakt door de proffen Kesteloot en Vandermotten is Meulenberg een migrantenbuurt met grote problemen. Meulenberg scoort op 5 van 7 kansarmoede-criteria: percentage arbeiders, percentage Marokkanen en Turken t.o.v. de totale bevolking, belastbaar inkomen, aantal werkzoekenden, aantal gezinnen met vaste telefoon. Deze factoren geven aanleiding tot vele gezins - en maatschappijgebonden problemen.

Andere problemen zijn het rondhangen van jongeren op straat, eenzaamheid van ouderen. Bovendien valt het op dat de verschillende bevolkingsgroepen min of meer als eilandjes naast mekaar leven.

Volgende *nieuwe accenten* worden volgend jaar opgenomen. In de buurtwerking is er extra aandacht voor gezonde voeding en overgewicht bij vrouwen; definitieve afronding van de verzelfstandiging van een aantal groepen; actieve zoektocht naar extra vrijwilligers en nieuwe deelnemers, vooral Turkse en Marokkaanse ouderen en vrouwen.

In het *opbouwwerk* ligt de focus op verkenning van de wijk, op jongerenoverlast en huisvesting. *Gezamenlijke accenten* zijn sociale cohesie en ontmoeting en, indien goedgekeurd, uitvoering van het project 'Wijkdromen'.

WERKDOELEN 2010

Buurtwerk

Werkdoel 1: Buurtkrant met als doel de buurtwerking voortdurend bekend maken in de wijk.

- Nieuwe rubriek: 'wijkvereniging in de kijker'.
- Nieuw: ruimere verspreiding, ook bij beleid.

Werkdoel 2: Seniorenwerking.

- Via huisbezoeken nieuwe deelnemers (50-tal) én nieuwe vrijwilligers zoeken voor Koffie-Kaffee; bestuur meer en meer zelfstandigheid geven; zoeken naar samenwerking met plaatselijke ziekenzorg.
- Structurele oplossing zoeken voor warme maaltijden (via plaatselijke traiteurs?).
- Verkenning van idee rond erfgoedproject (afhankelijk van de goedkeuring al dan niet in kader van project 'Wijkdromen').
- Vorming rond gezondheidsthema's o.a. in samenwerking met Basiseducatie; ook jonge vrouwen betrekken.
- Stoelturnen: zoeken naar vaste lesgevers.

Werkdoel 3: Ondersteuning aan verzelfstandigende of verzelfstandigde groepen.

- Drie groepen legden in 2009 een traject naar verzelfstandiging af: het alomtonenkoor, Dunya en de yogagroep. Minimale steun en contacten kunnen nog geboden worden in 2010 om de kans op slagen te verhogen.
- Voorjaar 2010: feestelijke verspreiding van het intercultureel kookboekje, met tekeningen uit het Arte-project gemaakt door Dunya i.s.m. het buurtwerk.

Werkdoel 4: Aanspreekpunt voor bewoners en verenigingen.

- Het buurtwerk is aanspreekpunt voor bewoners met vragen, problemen.
- Verhuur van parochiezaal, i.k.v. samenwerking met de verenigingen.

Gezamenlijke doelen met het opbouwwerk

Werkdoel 5: Acties en samenwerking op wijkniveau.

- Verderzetten Ronde Tafels met alle actoren en sleutelbewoners van de wijk.
- Coördinatie van het jaarlijkse wijkfeest.

Werkdoel 6: Tweedelijnswerk.

Signalen van bewoners worden doorgegeven in allerlei overlegplatforms.

Opbouwwerk

Werkdoel 1: Verkenning van de wijk.

- De opbouwwerker verkent de wijk en haar bewoners aan de hand van een methodiek, bv. planning for real.
- De opbouwwerker bouwt zijn netwerk met mogelijke partners uit, eventueel via een wijkteam.

Werkdoel 2: Huisvesting.

- Knelpunten rond huisvesting worden verzameld doorheen de verkenningsgesprekken.
- Er is samenwerking met het Kempisch tehuis rond de bouw van de nieuwe appartementen en de verhuisbeweging in dat kader.

Werkdoel 3: Onveiligheidsgevoel en jongerenoverlast.

- In samenwerking met andere partners en bewoners wordt er een project opgezet dat werkt aan de jongerenoverlast, o.a. rond de parochiezaal.
- Er wordt nagedacht en gewerkt rond een duidelijke bestemming van de parochiezaal.

Werkdoel 4: Kleine, krachtige acties ter verbetering van de wijk.

- Actie rond zwerfvuil en/of actie ter verfraaiing van de wijk (bv. bebloemingsactie).

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

- Via huisbezoeken en gerichte uitnodigingen stimuleren we de bewoners tot deelname aan de activiteiten van het buurtwerk en eventueel activiteiten in samenwerking met andere partners.
- Anderstalige vrijwilligers betrekken bij de activiteiten en huisbezoeken om het taalprobleem te overbruggen.

We werken aan beleidsparticipatie.

- Via overleg op provinciaal niveau rond ouderen en interculturalisering.
- Door deelname aan overlegmomenten op gemeentelijk vlak, seniorenraad, vrouwenplatform.
- Meewerken aan gemeentelijke initiatieven m.b.t. beleidsbeïnvloeding en infoverstreking.

We werken structureel samen met derden.

- Voor de dagelijkse werking is er samenwerking met dienst welzijn, schoolopbouwwerk, vrouwenplatform, PIM, Provinciale dienst welzijn, Basiseducatie Noord, vzw buurtopbouwwerk Meulenberg, Stebo, federatie wereldvrouwen.
- In het kader van de gezondheidswerking werken we samen met de Provinciale dienst gezondheid, de plaatselijke dokterspraktijk De molen.
- In het kader van het wijkfeest werken we samen met gemeente (dienst welzijn, migrantenraad, CC), JWZZ, vzw Warm Hart, Kempisch tehuis, verenigingen in de wijk.
- In het kader van de Ronde Tafels Meulenberg is er overleg met alle professionele en niet-professionele diensten en verenigingen die in de wijk werkzaam zijn, aangevuld met losse bewoners. Er waren tot nu toe 2 samenkomsten (dec 08 en mei 09).

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Alle nationaliteitsgroepen worden gestimuleerd tot deelname aan de activiteiten binnen Koffie-Kafee, de jaarlijkse uitstappen, het jaarlijks gezond ontbijt, het wijkfeest en de Ronde Tafels.

We doen aan methodiekontwikkeling.

- We gaan zelf actief op zoek naar en ontwikkelen zelf methodieken om de informatieoverdracht zo efficiënt mogelijk te maken, bv. onderzoeken naar de mogelijkheid tot opstart multiculturele ziekenzorg in samenwerking met de provinciale dienst ouderen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Twee buurtwerkers en 1 opbouwwerker vormen het team van RIMO Limburg in de wijk. In huis zetelen ze samen met iemand van het schoolopbouwwerk, de Federatie wereldvrouwen en Stebo. Afhankelijk van de soort samenwerking zijn er bepaalde overlegtafels (inhoudelijk, praktisch). Daarnaast zijn er regelmatig vergaderingen met de vrijwilligers die de projecten mee dragen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

Deelname aan extern overleg zoals seniorenoverleg gemeente, PRIC Limburg, gemeentelijke verenigingsraad, werkgroep parochiezaal Meulenberg, federatie "Wereldvrouwen", interculturele vrouwenoverleg PRIC, stuurgroep buurtvaders, sociaal overleg Houthalen.

BUURTWERK WINTERSLAG – GENK

Werkzaam

2de en 4de Tuinwijk Winterslag
In Genk

Buurtwerker

Barbara Argentini – voltijdse
tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Passerelstraat 2A – 3600 Genk

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Buurtwerk Winterslag is opgericht in 1978. Door de DAC-regularisatie wordt de werking sinds 2001 verder ondersteund door RIMO Limburg.

ALGEMENE DOELSTELLING

Versterken van het sociaal weefsel.

SITUERING VAN HET PROJECT

De tweede en vierde tuinwijk in Winterslag zijn voormalige mijnwerkerswijken met een hoofdzakelijk allochtone bevolking. De woningen dateren uit de jaren '30 (2de cité) en de jaren '40 en '50 (4^{de} cité) en zijn eind jaren '60 overgenomen door SHM Nieuw Dak. Deze wijken scoren hoog op diverse kansarmoedefactoren: hoge jeugdwerkloosheid, lage scholingsgraad, multiprobleemgezinnen, opvoedingsproblemen, samenlevingsproblemen, e.d. Het buurtwerk is in deze wijken reeds actief sinds de jaren '70 en gaf in de jaren '80 de aanzet tot de oprichting van het jeugdwelzijnswerk en het migrantenvrouwenwerk. In de jaren '90 was Winterslag de pionierswijk voor een systematische probleemaanpak via wijkontwikkeling. Er zijn heel wat professionele welzijnswerkers actief: straathoekwerk, jeugdwelzijnswerk, migrantenvrouwenwerk, buurtwerk, OCMW-wijkcentrum, ...

In het kader van de stedelijke aanpak van wijkontwikkeling heeft STEBO er een voltijdse buurtwerker met middelen van de stad Genk. In afspraak met STEBO en het bestuur van de lokale vzw buurtopbouwwerk Winterslag richt het buurtwerk van RIMO Limburg zich vnl. op haar basisschakelfunctie, buurtanimatie (ontmoetingsfunctie) en ondersteuning van de activiteiten van de lokale buurtraad.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Het versterken van het sociaal weefsel via buurtanimatie en laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten.

- De buurtwerker organiseert ontspannende en vormende ontmoetingsactiviteiten: buurtfeest, eetfeest, pompoenwedstrijd (i.s.m. project compost Winterslag), kerstmarkt, nieuwjaarsreceptie, bloemenverkoop, filmfestival, koffietafels, knutselnamiddagen, danscursussen, zingen, kienen, uitstappen, wandelingen, groepssport (petanque, bowling, fietsen, zwemmen, ...) demonstraties, infonamiddagen, computerlessen, koken, vormingsavonden, e.d. Bijzonder in 2010 is dat er op initiatief van RIMO Limburg een groot wijk-evenement wordt georganiseerd waaraan alle 18 plaatselijke partners deelnemen.

Werkdoel 2: Het doorbreken van het sociaal isolement van de meest achtergestelde groepen door toeleiding naar activiteiten.

- Er wordt gekozen voor een laagdrempelige wijze van uitnodigen via huisbezoeken.
- Dienstverlening aan buurtbewoners: informatie, verkoop huisvuilzakken en stickers grof vuil, bloembollenactie en bladerbakactie van de stad, aanpak ratten en kattenproblemen, opvang en doorverwijzing van klachten.

Werkdoel 3: Het ondersteunen van vzw Buurtopbouwwerk Winterslag.

- Uitnodiging en verslaggeving van de raad van bestuur en de algemene vergadering.
- Werkgroep buurtkrant: uitgave van 5 activiteitenkalenders en 5 buurtkranten.
- Werkgroep feestelijkheden.
- Werkgroep materialenuitleendienst.
- Werkgroep 'open buurthuis'.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De aard van het activiteiten aanbod (waaronder uitstappen, vormingsavonden, e.d.) helpt veel deelnemers de weg te vinden in de maatschappij.

We werken aan beleidsparticipatie

Diverse knelpunten worden via het stedelijk wijkmanagement doorgegeven aan het lokaal beleid. Daarnaast organiseert het buurtwerk acties rond actuele items die de bewoners aanbelangen, zoals het behoud van het aangrenzend bosgebied, de gevolgen van de industriële zandontginning in de buurt, acties tegen de uitbreiding van de milieuvergunning voor opslag van gevaarlijke producten, e.d.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerker neemt deel aan verschillende overlegorganen op wijkniveau: werkgroep wijkontwikkeling (stedelijke dienst wijkontwikkeling, OCMW, jeugdwerking, vrouwen centrum, straathoekwerker, politie, Nieuw Dak); werkgroep opvoeding en onderwijs (socio-culturele verenigingen van Winterslag, scholen, Open School, CLB, straathoekwerker, OCMW, wijkmanager, justitie-antenne, stadswachten, jeugd welzijns werk); Werkgroep ICT-project (Stebo, wijkmanager, OCMW, vrouwen centrum, straathoekwerker, jeugd welzijns werk); werkgroep tewerkstelling (Stebo, vrouwen werking, jeugd welzijns werk, straathoekwerker, OCMW).

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Gezien de samenstelling van de wijk (ca. 80% bewoners van allochtone origine – ruim 20 nationaliteiten) loopt het versterken van het intercultureel samenleven als een rode draad doorheen de buurtwerking. Door variatie in het aanbod tracht de buurtwerker verschillende en gemengde doelgroepen te bereiken.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Naast de buurtwerker staan 2 PWA-medewerksters van de lokale vzw mee in voor de voorbereiding, het onthaal, het goede verloop en de financiële afhandeling van de activiteiten. In hetzelfde territorium is een voltijdse buurtwerker van vzw Stebo actief (gefinancierd vanuit het Stedenfonds Genk). Tussen de betrokken organisaties zijn afspraken gemaakt m.b.t. onderlinge afstemming. De buurtwerker van RIMO Limburg legt zich vooral toe op buurtanimatie en ontmoetingsactiviteiten. De buurtwerker van Stebo legt zich vooral toe op projecten en acties i.k.v. wijkontwikkeling. Er is minstens enkele malen per maand overleg.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Vertegenwoordiging van de buurtwerking in de algemene vergadering van jeugdwelzijnswerk Winterslag, vrouwen centrum Winterslag en stedelijke culturele raad.
- Huurdersadviesraad Nieuw Dak.
- Raad van bestuur van vzw Casa Papa Giovanni.
- Jaarlijkse vergadering met de Marokkaanse en Turkse verenigingen.

BUURTWERK WATERSCHEI – GENK

Werkzaam

*De oude mijncities van Waterschei
en de sociale woonwijk Nieuw-Texas*

Buurtwerker

*Ellen Hendrix – voltijdse tewerkstelling
Projectmedewerker:
Fatiha Gharmaoui – 5/10 tewerkstelling
Financiering: beiden stad Genk*

Werkadres

*Buurthuis De Singel
Binnenlaan 52 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 juni 2003. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

De professionele uitvoering van het buurtwerk i.k.v. wijkontwikkeling en wijkmanagement in de wijk Waterschei.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het project sluit aan op de beleidsovereenkomst tussen de stad Genk en de Vlaamse overheid i.k.v. het stedenfonds 2008-2013.

Waterschei is een voormalige mijnwerkerswijk. Vanaf eind jaren '60 begon de mijn de woningen geleidelijk te verkopen aan de zittende huurders. In de jaren '80 zijn de resterende woningen verkocht aan het Vlaams Woningfonds of Nieuw Dak. Vandaag wonen in Waterschei vooral ex-mijnwerkers van gemengde etnische afkomst, in totaal meer dan 20 nationaliteiten. De jongste jaren kwamen er veel Turkse nieuwkomers via huwelijksmigratie, wat problemen stelt op het vlak van taalverwerving, integratie, schoolachterstand van de kinderen, een slechte arbeidsmarktpositie, toenemende etnisch-culturele segregatie, e.d.

Nieuw-Texas is een sociale woonwijk van Nieuw Dak, gelegen tegen de mijncité Waterschei-Noord en halfweg de jaren '90 gebouwd voor herhuisvesting van de bewoners van de inmiddels afgebroken mijnwerkerswijk Texas.

In de zgn. Kesteloot-atlas overschrijdt Waterschei 5 drempelwaarden. De kansarmoedeproblematiek lijkt het sterkst te zijn bij de huurders van VWF en Nieuw Dak, maar de buurtwerker ervaart ook een toenemende armoede bij eigenaars.

WERKDOELEN 2010 (voorlopige planning)

De accenten liggen op interculturaliteit en het spreken van de Nederlandse taal.

Werkdoel 1: Buurkrant in het kader van het bekendmaking van activiteiten en info.

- Tweemaandelijks op 1.600 exemplaren.

Werkdoel 2: Ondersteunen vrijwilligers doorgeefwinkel.

- Bekendmaking doorgeefwinkel via folders en mond aan mond reclame.
- Vrijwilligers ondersteunen naar zelfstandigheid.

Werkdoel 3: Bewoners stimuleren om straatfeesten te organiseren.

- Via contacten met min. 10 bewoners in het voorjaar streven naar meerdere straatfeesten in zomer/winter.

Werkdoel 4: Ondersteuning bewonersgroep omgeving Europahuis.

- De vrijwilligersgroep organiseert minstens 3 activiteiten per jaar.
- De buurtwerker ondersteunt met subsidieaanvragen, contacten met stedelijke diensten, e.d.

Werkdoel 5: Contacten met verenigingen, ontmoetingsplaatsen, sleutelfiguren: netwerkvorming.

- Op jaarbasis minstens 1 contact met elke vereniging en sleutelfiguur.
- Opvolging van eventuele afspraken.

Werkdoel 6: Cultuurkoken.

- 10 bijeenkomsten met een etnisch-cultureel gemengde groep van minstens 8 vrouwen die samen gerechten uit verschillende culturen koken.

Werkdoel 7: Activiteiten in het buurthuis, ondersteuning vrijwilligersgroep.

- De groep organiseert jaarlijks een 8-tal activiteiten met een lage drempel voor een breed en multicultureel publiek van Waterschei.
- Vrijwilligers werken actief mee, ondersteund door de buurtwerker.
- Kookproject De Pungel biedt een goedkope maaltijd aan.

Werkdoel 8: Wijkuitstap.

- Culturele uitstap in de zomervakantie met ca. 100 bewoners van Waterschei.

Werkdoel 9: Nieuw Texas.

- 30 huisbezoeken om de voeling met dit deelwijkje (130 woningen) te versterken.

Werkdoel 10: Project 'Nederlands als gemeenschappelijke taal' met als doel: buurtbewoners motiveren om Nederlands te leren.

- Er wordt gezocht naar concrete acties die mensen kunnen motiveren om Nederlands te leren en te spreken.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De vrijwilligersgroep van de buurtwerking maakt een duidelijke groei door naar meer zelfstandigheid in het opnemen van taken en verantwoordelijkheden. Ze zoeken steeds opnieuw naar activiteiten om zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken.

We werken aan beleidsparticipatie.

De buurtwerker is alert voor noden en knelpunten aangegeven door de bewoners. Deze worden via de stedelijke wijkmanager gesignaleerd aan het lokaal beleid en opgevolgd door de buurtwerker.

We werken structureel samen met derden.

Er is reeds jaren een intensieve en structurele samenwerking met de stedelijke wijkmanager. Mogelijks wordt in de toekomst ook terug met de jongerenwerking samengewerkt.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het versterken van het intercultureel samenleven loopt als een rode draad doorheen de hele buurtwerking en krijgt expliciete aandacht in activiteiten zoals het cultuurkoken, de wijkuitstap, straatfeesten en de werking van de vrijwilligersgroep.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Net zoals het project 'Gezien' blijven we zoeken naar vernieuwende methoden om te werken rond thema's als Nederlands en opvoeding.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerker maakt deel uit van het team buurtwerk Genk.

De buurtwerker stuurt via wekelijks overleg een halftijdse laaggeschoolde medewerker aan. Deze medewerker staat i.k.v. lokale diensteneconomie in voor de praktische ondersteuning van diverse buurtwerkactiviteiten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Redactieraad RIMO Magazine.
- Deelname overleg VDAB i.k.v. jongerenwerkloosheid.
- Project ouderenbetrokkenheid, scholengroep KASOG.

BUURTWERK KOLDERBOS EN D'IERD - GENK

Werkschaal

Wijk Kolderbos en D'Ierd in Genk

Buurtwerker

*Femke Croux – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Genk*

Werkadres

*Wijkcentrum Kolderbos
Priesterhaagstraat 32 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 juli 2003. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken Kolderbos en d'Ierd in Genk.

SITUERING VAN HET PROJECT

Kolderbos is een grote, multiculturele sociale woonwijk vlak bij het centrum van Genk. De wijk bestaat uit een 400 tal huizen en 74 appartementsblokken, met een totaal van bijna 3.000 inwoners. Er is sprake van meervoudige achterstelling door de hoge werkloosheidsgraad, het lage scholingsniveau en het grote aantal bewoners dat van een bestaansminimum leeft.

In Kolderbos kan men twee aparte leefpatronen onderscheiden: enerzijds de bewoners van de huizen waarvan het merendeel eigenaar is en anderzijds de appartementsbewoners die er met een tijdelijk perspectief wonen, waardoor de wijk ook wel een 'doorgangswijk' wordt genoemd.

Naar aanleiding van de renovatie van de appartementsblokken is er een bewonersgroep 'Huurderscomité Kolderbos' opgericht dat ondersteund wordt door het buurtwerk in samenwerking met het Huurderssyndicaat en een dokter van Geneeskunde voor het volk. Het Huurderscomité houdt zich voornamelijk bezig met de opvolging van de renovaties en het nieuw sociaal huurbesluit.

Samen met de partners van het wijkcentrum wordt gezocht naar een nieuwe invulling van de ruimte die vrijkomt door de verhuis van de Cel Educatieve Projecten.

D'Ierd is een kleine, multiculturele sociale woonwijk met bewoners van verschillende etnische groepen. De wijk bestaat uit 98 woningen en situeert zich tussen Kolderbos en Vlakoveld, vlakbij het centrum van Genk.

WERKDOELEN 2010 (voorlopige planning)

In samenspraak met de stad wordt in de loop van december een definitieve planning opgemaakt en vastgelegd in een actieplan.

Werkdoel 1: Versterken van de sociale samenhang en het intercultureel leven in de wijk.

- Aanbod van ruim gamma van activiteiten.
- Maandelijks ontbijt.
- Eenmalige activiteiten: paaseiraap, speel op straat, multiculturele hapjesavond, wijkuitstap, kerstbrunch, kerstmarkt, boswandeling met picknick, ...
- Ondersteuning wijkcomité d'lerd in het organiseren van activiteiten (10 vergaderingen per jaar).
- D'lerd: onderzoek naar opstart van klusjesdienst voor oudere bewoners.

Werkdoel 2: Verhogen van de wijkbinding & versterken van de communicatie van lokale actoren.

- Onthaalbeleid voor nieuwkomers door een vrijwilligersploeg.
- Onthalen, informeren en toeleiden van bewoners naar dienstverlening en lokale verenigingen (permanentie wijkcentrum, buurtkrant, affiches, huisbezoeken, ...).
- Uitgave en redactie van buurtkrant 'Kolderbos – Langerlo' (2 tot 3 uitgaven per jaar).
- Huisbezoeken: aandacht voor persoonlijke contacten.
- Permanentie wijkcentrum: luisterfunctie, doorverwijzing naar hulpverlening en doorspelen van signalen naar instanties.

Werkdoel 3: Inspraak en betrokkenheid van huurders verhogen bij de renovatiewerken van de sociale huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak.

- Ondersteuning van het huurderscomité Kolderbos.
- Overleg coördineren met SHM Nieuw Dak.
- Overleg coördineren met het huurderscomité, het Huurderssyndicaat en Geneeskunde voor het Volk.

Werkdoel 4: Een laagdrempelige aanpak ontwikkelen voor het aanleren van de Nederlandse taal.

- Verkenning van mogelijke samenwerkingsverbanden & methodieken.
- Overleg over creatieve en niet-schoolse aanpak.
- Voorstel uitwerken.

Werkdoel 5: Verhogen van betrokkenheid van (allochtone en kansarme) ouders in de schoolloopbaan van de kinderen.

- Samenwerking met de school: welke rol kan het buurtwerk hierin spelen.
- Begeleiden en ondersteunen van ouders.

Werkdoel 6: Het computerproject Kolder.com dicht de digitale kloof voor bewoners, met de nadruk op 40-plussers en allochtone bewoners.

- Coördineren van de leergroepen i.s.m. een vrijwilligersploeg.
- Maandelijks contactmoment voor bewoners voor vragen (computersupport).
- Permanente werving van nieuwe deelnemers via persoonlijke contacten, activiteiten, verenigingen en eigen communicatiekanalen (o.a. informatiepunt wijkcentrum & buurtkrant).
- Ontwikkelen van een buurtwebsite.

Werkdoel 7: Opzetten van een buurtnetwerk voor beweging en gezondheid.

- Multicultureel & gezond koken: continueren van de lessenreeks i.s.m. het OCMW en vrijwilligers.
- Bewegingsactiviteiten organiseren voor vrouwen uit de wijk (lessenreeksen zumba, yoga, buikdansen, ...).
- Verkenning van mogelijke samenwerkingsverbanden en opzetten van campagne / buurtactie.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De vrijwilligers die meehelpen bij de organisatie van de vele activiteiten maken een duidelijke groei door naar meer zelfstandigheid in het opnemen van taken en verantwoordelijkheden. Via deze activiteiten kunnen zij zich ontplooien en hun sociaal netwerk verruimen.

We werken aan beleidsparticipatie.

Diverse knelpunten worden via de wijkmanager gesignaleerd aan het lokaal beleid. Het huurderscomité bevordert de communicatie van de huurders met de huisvestingsmaatschappij.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerker werkt intensief samen met de wijkmanager en maakt deel uit van het wijkteam, samen met de wijkpolitie, buurtwerkplaats, jeugdwelzijnswerk, straathoekwerk.

Vier projecten worden opgenomen in een samenwerkingsverband:

- Koldertof / brede school (i.s.m. Educatieve cel Stad Genk, Jeugdwelzijnswerk, Europaschool, Bethanië, Opvoedingswinkel, Open School & CLB): extra aandacht voor kinderen en jongeren uit de wijk.
- Vertelfestival (i.s.m. wijkmanager, Turkse moskee en parochie): uitwisseling over geloof.
- Samenlevingsbox (i.s.m. SHM Nieuw Dak en wijkmanager): het samenleven in de appartementsblokken.
- Doekenproject (i.s.m. wijkmanager een werkgroep samenstellen): campagne over 'vriendelijkheid en respect voor elkaar'.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het aanbod van ontmoetingsactiviteiten richt zich uitdrukkelijk tot alle bevolkingsgroepen. De buurtwerker bewaakt de interculturele samenstelling van de groepen en stuurt zonodig bij.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerker maakt deel uit van het team buurtwerk Genk. Zij werkt nauw samen met de wijkmanager van de stad Genk. Een projectmedewerkster (tijdsinvestering 3/10) werkt mee aan de voorbereiding en ondersteuning van diverse activiteiten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Wijkteam: stuurgroep voor de buurtwerking (Stad Genk, sociale huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak, Straathoekwerk, Jeugdwelzijnswerk en RIMO Limburg).
- Wijkplatform: halfjaarlijkse vergadering met de stad Genk, lokale verenigingen, diensten en organisaties.

BUURTWERK TERMIEN - GENK

Werkzaam

De sociale woonwijken Nieuw-Termien

Buurtwerker

*Karima Boutliss – voltijdse
tewerkstelling
Financiering: stad Genk*

Werkadres

*Wijkcentrum
Grotestraat 172 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in september 2004. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken Nieuw-Termien.

SITUERING VAN HET PROJECT

Nieuw-Termien is een sociale woonwijk van de Sociale Huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak, gelegen nabij het centrum van Genk. De wijk telt er 2200 inwoners en heeft een etnisch gemengde bevolking, hoewel autochtone bewoners er de meerderheid uitmaken.

Het is een wijk met een gemiddeld genomen vrij oude bevolking. De jongste jaren is er echter een sterke toename van grote, jonge, voornamelijk islamitische gezinnen. Voor hen zijn er binnen de wijk geen verenigingen waar ze zich thuis voelen. Ze voelen zich soms geïsoleerd en niet welkom in de wijk.

Bovendien stijgt daardoor het aantal jongeren, vaak in straten of delen van de buurt waar jarenlang bijna geen kinderen of tieners meer woonden. Niet alle bewoners hebben het hier even makkelijk mee. Senioren leven vaak met een onveiligheidsgevoel en sommigen durven hierdoor 's avonds niet meer buiten komen.

Hoewel het samenleven over het algemeen vlot verloopt en zeker niet overmatig geproblematiseerd mag worden, leidt dit toch tot een zekere frustratie bij de oorspronkelijke bewoners. Er heerst heel wat onverdraagzaamheid bij bewoners in de wijk, zowel naar allochtonen en jongeren, maar ook naar senioren toe. Vergrijzing, eenzaamheid, burencorrelaties en mobiliteitsproblemen steken ook steeds vaker de kop op. De bijna volledige teloorgang van de kleinhandel en kleine horecazaakjes verscherpt die problematieken nog.

WERKDOELEN 2010 (voorlopige planning)

In samenspraak met de stad wordt in de loop van december een definitieve planning opgemaakt en vastgelegd in een actieplan.

Werkdoel 1: Werkgroep woonomgeving en samenleven.

- Ondersteuning van de werkgroep en de activiteiten die deze groep organiseert.

Werkdoel 2: Vrouwenwerking Termien.

- Wekelijkse samenkomsten met een aanbod van nuttige, ontspannende en vormende vrijetijdsbesteding voor vrouwen.

Werkdoel 3: Samenleven in diversiteit.

- Pleinontmoetingen.
- Indien goedgekeurd: project 'Wijkdromen' (ingediend i.k.v. projectoproep 'Management van diversiteit'.

Werkdoel 4: Huisbezoeken/aanwezigheid op het werkterrein.

- Maximale aanwezigheid op het werkterrein i.f.v. het bereiken van bewoners die niet naar het wijkbureau komen.

Werkdoel 5: Buurtkrant.

- Drie tot vier keer per jaar verschijnt de buurtkrant met buurtnieuws en aankondigingen van activiteiten.

TRANSVERSALE ACTIVITEITEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Empoweren van de vrouwengroep en de werkgroep woonomgeving en samenleven tot zelfstandig functioneren. De deelnemers worden gesterkt in hun eigen capaciteiten en gestimuleerd om deze in te zetten voor zichzelf en collectief.

We werken aan beleidsparticipatie.

De buurtwerker is alert voor noden en knelpunten aangegeven door de bewoners. Deze worden via de stedelijke wijkmanager gesignaleerd aan het lokaal beleid en opgevolgd door de buurtwerker.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerker werkt intensief samen met de stedelijke wijkmanager. Er is een wijkteam met de wijkagent, Nieuw Dak en het jeugdwelzijnswerk.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

De buurtwerker is alert voor het bereik van een diverse doelgroep in al haar activiteiten. Werkdoel 3 focust uitdrukkelijk op dit accent.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerker maakt deel uit van het team buurtwerk Genk. Zij werkt nauw samen met de wijkmanager van de stad Genk.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Wijkteam Termien.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3

De woonomstandigheden van maatschappelijk achtergestelden in Limburg zijn verbeterd

ACTIES OP DE TWEEDE LIJN

In het komende meerjarenplan 2009-2014 gaat RIMO Limburg aan de slag met 3 operationele doelstellingen die elk zijn uitgewerkt in een project.

- OD 1 participatie in de sociale huisvesting.
- OD 2 betaalbaar en kwalitatief wonen op de private huurmarkt.
- OD 3 woonwagenwerk in Limburg.

We organiseren overleg met relevante partners (OD,OD2,OD3).

Naast het overleg op project- en sectorniveau (zie verder) organiseren we ook intern overleg en op Vlaams niveau.

Overleg op het niveau van de organisatie (RIMO Limburg).

Deze overleggroep 'wonen' vergadert 5 keer per jaar en richt zich in eerste instantie tot de opbouwwerkers die actief zijn binnen deze strategische doelstelling uit het meerjarenplan.

De overleggroep richt zijn aandacht op 3 aspecten:

- Uitwisseling over de lopende projecten met het thema wonen en het bespreken van knelpunten.
- Inspelen op de actualiteit (wetgeving, acties, samenwerking, ...).
- Advies formuleren voor en terugkoppeling van het sectoroverleg.

Overleg op projectniveau en sectorniveau.

Deze overlegtafels komen verder aan bod in andere acties op de tweede lijn (o.a. provinciaal overleg woonwagenwerk, stuurgroep met sociale huisvestingsmaatschappijen en lokale besturen, eerstelijnsgroepen Samenlevingsopbouw Vlaanderen, ...).

Overleg op Vlaams niveau

- Algemene vergadering Vlaams Overleg Bewonersbelangen (VOB).
- Overleg wonen van het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

FASERING

Het overleg heeft een permanent en doorlopend karakter.

We werken nauw samen met de sector etnische en culturele minderheden, vzw Vroem en de beide CAW's (OD3).

Er is een experimenteel samenwerkingsverband met het algemeen welzijnswerk en de Provincie Limburg (OD3).

TOELICHTING

RIMO Limburg is een actieve speler in het provinciaal werkersoverleg woonwagenwerk. Het overleg wordt aangestuurd door het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC). Overige leden van het overleg : Vroem, Stebo en het woonwagenpastoraal. Externen kunnen (ad hoc) uitgenodigd als deskundige (bv. de terreintoezichter van de stad Maaseik).

Het overleg heeft 4 doelstellingen:

- Opvolging Vlaams, provinciaal en lokaal beleid inzake woonwagenwerk.
- Opvolging van het emancipatieproces van de zelforganisatie van Voyageurs 'Ons Leven'.
- Ondersteuning van diverse professionals actief in het woonwagenwerk.
- Kapitalisatie van de bestaande kennis over het woonwagenwerk.

De projectaanvraag voor Vlaamse subsidies in de armoedebestrijding, dat RIMO Limburg in 2008 als promotor indiende, werd helaas niet weerhouden. Het voorgestelde samenwerkingsproject (met CAW Sonar en CAW 't Verschil) zou focussen op de begeleiding en doorverwijzing van woonwagenbewoners naar de hulp- en dienstverlening en het toetsen van de samenwerking op het terrein.

Met de 2 Limburgse CAW's werd recent afgesproken om stad de Sint-Truiden als experimenteergebied te nemen, waar het thema armoede in opgenomen wordt. Er wordt ook bekeken of het woonwagenwerk en het project m.b.t. de kwetsbare huurder op de private huurmarkt betrokken kunnen worden in deze samenwerking.

FASERING

2010

Optimaliseren van het Provinciaal overleg woonwagenwerk met nadruk op het standplaatsenbeleid.

Opstart van een concreet samenwerkingsverband met het algemeen welzijnswerk.

2010-2014

Realisatie van standplaatsen.

Uitvoering van een concreet samenwerkingsverband met het algemeen welzijnswerk.

We participeren actief op FESO-niveau aan de overleg- en samenwerkingsinitiatieven (OD1 – OD2).

TOELICHTING

De acht regionale instituten en het ondersteuningsinstituut nemen deel aan *het samenwerkingsverband 'wonen'*.

Vertrekpunt is het verhogen van het recht op wonen voor de meest kwetsbare groepen. Dit thema wonen wordt bekeken vanuit zowel de private woningmarkt als de sociale huisvesting.

De 3 peilers van het samenwerkingsverband zijn:

- Het eerstelijnswerk in de regionale instituten.
- Het beleidswerk gebaseerd op dit basiswerk.
- De deskundigheidsbevordering.

In 2009 gingen twee *eerstelijns werkgroepen* van start. De bedoeling van zo'n werkgroep is samen nieuwe ideeën te ontwikkelen, deze uit te testen in de praktijk en leerpunten te distilleren om het beleid te verbeteren.

Twee opbouwwerkers van RIMO Limburg nemen deel aan de eerstelijns werkgroep 'bewonersparticipatie in de sociale huisvesting'. Hier ligt de klemtoon op het methodisch ontwikkelen van nieuwe participatievormen om een groter en diverser doelpubliek te bereiken. 'Bewonersparticipatie' als inhoud van het beleid zal operationeel gemaakt worden op basis van het nieuwe denkkader participatie.

Binnen de eerstelijns werkgroep 'energie en woonkwaliteit' gaat de aandacht naar het verhogen van energie-efficiëntie en woonkwaliteit bij maatschappelijk kwetsbare groepen.

Twee medewerkers van RIMO Limburg wisselen met collega's van andere instituten uit over 'drempels op de private huurmarkt'. Zij gaan in eerste instantie na waar gemeenschappelijkheden liggen en waarrond ze kunnen samenwerken.

De *beleidsgroep* van het samenwerkingsverband informeert zich via een gerichte bevraging van de eerstelijns werkers en formuleert op basis daarvan beleidsstandpunten (o.a. over het kaderbesluit Sociale Huur, het decreet Grond- en Pandenbeleid, huursubsidie, bewonersparticipatie...). Jaarlijks wordt een extern gerichte activiteit georganiseerd om beleidsstandpunten naar buiten te brengen en/of resultaten van het eerstelijns werk zichtbaar te maken.

Deskundigheidsbevordering wordt opgenomen door Samenlevingsopbouw Vlaanderen. Uitwisseling en vorming komen op de eerste plaats. Onderzoek, methodiekontwikkeling en visievorming behoren eveneens tot dit luik van het samenwerkingsverband.

FASERING

2010

Deze overleg- en samenwerkingsinitiatieven hebben een permanent karakter. Er is de nodige ruimte om nieuwe eerstelijns werkgroepen (bv. alternatieve woonvormen) te ontwikkelen, wanneer de vraag zich aandient.

We ontwikkelen één of meerdere modellen op het vlak van huurdersparticipatie (OD 1).

We zetten minstens twee vormingsinitiatieven op voor sociale huurders (OD 2).

TOELICHTING

Onder de titel 'Ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij' werken we samen met 2 sociale huisvestingsmaatschappijen: Kempisch Tehuis en Cordium.

Met *Cordium* gaan we op zoek naar een model voor een goed onthaal van zijn huurders in nieuwe woonprojecten. Tips van zittende huurders voor een goed onthaalbeleid worden opgenomen in een stappenplan voor toekomstige huurders.

Met *Kempisch Tehuis* en zijn 550 Lommelse huurders wordt gepeild naar de sterktes en de zwaktes in de dienstverlening en de communicatie. Elke huurder ontvangt eenzelfde vragenlijst, waarbij de nodige aandacht besteed wordt aan de individuele inbreng. Deze inspraakronde en het engagement van de verhuurmaatschappij zijn essentiële stappen naar een permanent participatieproces. Dit leidt tot een leidraad voor kwalitatieve dienstverlening en communicatie.

Het procesverloop in de projecten 'participatie in de sociale huisvesting' kent bijkomend een uitdaging op de tweede lijn. De projectresultaten worden periodiek teruggekoppeld naar de Vereniging voor Limburgse Bouwmaatschappijen. VEBOLI is de koepel van de 9 Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen.

FASERING

2010

In de samenwerking met *Kempisch Tehuis* staat de bevraging van de huurders tijdens de eerste jaarhelft centraal. Informatie wordt voortdurend teruggekoppeld. Een focusgroep van sociale huurders wordt opgestart.

Cordium wordt ondersteund in zijn streven naar permanente bewonersbetrokkenheid. Een stappenplan wordt uitgewerkt voor het onthaal van nieuwe huurders.

2011-2014

Omdat kennis noodzakelijk is om degelijk te kunnen overleggen met de sociale huisvestingsmaatschappij, organiseren we vorming voor sociale huurders. In de loop van het project willen we tevens huurders betrekken in de respectievelijke projectstuurgroepen. Op die manier bepalen huurders mee de koers.

Samen met huurders en maatschappijen wordt er verder gewerkt aan methodiek(en), stappenplannen, producten die een antwoord kunnen bieden op aangereikte knelpunten (uit de ruime bevraging). Ook wordt er rekening gehouden met zaken die reeds goed lopen. We testen de methodiek(en) uit in de praktijk en sturen waar nodig bij.

We vertalen onze bevindingen, suggesties en methodieken naar de andere sociale huisvestingsmaatschappijen in Limburg.

Er wordt met lokale besturen samengewerkt op basis van de inhoud van hun plan 'Lokaal Sociaal Beleid' (OD – OD2 – OD3).

TOELICHTING

In alle woonprojecten is er een rechtstreekse band met het lokale bestuur. De sociale beleidsplanning komt aan bod in deze samenwerking.

- In de stuurgroepen van de projecten m.b.t. de participatie in de sociale huisvesting, worden de gemeenten Lommel en Bilzen nauw betrokken als partner.
- Acht Noord-Limburgse gemeenten werken samen aan een kwalitatief woonbeleid in de regio. We werken als partner mee aan de ontwikkeling van het woonbeleidsplan. Participatie van sociale huurders, begeleiding van kwetsbare huurders op de private woningmarkt en het woonwagewerk (3 Noord-Limburgse gemeenten moeten een woonwagenterrein inrichten) schuiven we als speerpunten naar voor.
- Een projectverkenning naar de kwetsbare huurder op de private huurmarkt in Zuid-Limburg betekende de aanloop tot een grondige analyse van de woonproblematiek in de steden en gemeenten in de regio. Welzijnsmedewerkers in o.a. Tongeren, Sint-Truiden en Bilzen werden in de verkenning betrokken, en alle plannen 'LSB' werden doorgelicht op het thema wonen. Eén van de belangrijkste uitdagingen voor het opbouwwerk is het versterken, ondersteunen en organiseren van de groep van sociaal en economisch zwakke huurders. Eénmaal het project meer afgebakend is, wordt samenwerking met het lokale beleid opgenomen.

- Rond het stedenfondsproject "Netwerk woonproblematiek Genk" bestaat een stuurgroep, die samengesteld is uit een delegatie van de SH Nieuw Dak, de sociale dienst van het OCMW, CAW Sonar en de opbouwwerkster van RIMO Limburg.
- RIMO Limburg is vertegenwoordigd in het overleg rond het lokaal sociaal beleidsplan wonen in Genk.
- Een 16-tal Limburgse gemeenten zijn verbonden met het woonwagewerk (met een al dan niet erkend terrein of deze die opgenomen zijn in het spreidingsplan). De zelforganisatie van de Limburgse Voyageurs (Ons Leven) werkt met provinciale projectmiddelen aan een educatief 'servicepakket' om gemeentebesturen en (toekomstige) buurtbewoners van woonwagenterreinen te informeren over de leefwereld van Voyageurs.

FASERING

2010

Participatie sociale huisvesting: vorm geven aan een stuurgroep overleg, met een duidelijke inbreng van de lokale besturen.

Private huurmarkt: In de projectvoorbereiding worden contacten opgebouwd met (boven) lokale diensten en organisaties die sociaal-economisch zwakkere huurders bereiken. Daarnaast bevragen we de private huurders zelf. Eén van de belangrijkste uitdagingen voor het opbouwwerk is het versterken, ondersteunen en organiseren van de groep van sociaal en economisch zwakke huurders.

Woonwagewerk: Contacten leggen met gemeenten voor de opvolging van het standplaatsenbeleid van de Vlaamse Regering voor woonwagenterreinen in stedelijke gebieden voorzien zijn. Ter plaatse gaan met het educatief servicepakket over de leefwereld van Voyageurs om te werken aan positieve beeldvorming.

2010-2014

Participatie sociale huisvesting: inspraak van bewoners vertalen als noodzakelijke methodiek in het Lokaal Sociaal Beleid (vanuit het Lokaal Woonbeleid).

Private huurmarkt: De bedoeling van het project is via concrete actie te werken aan de toegankelijkheid, betaalbaarheid en woonkwaliteit van woningen voor zwakke huurders op de private huurmarkt in Zuid-Limburg.

Woonwagewerk: Blijvende actie en sensibilisatie lokale besturen ten aanzien van een consequente uitvoering van de Vlaamse spreidingsplannen .

PROJECTEN

LOGEMENTBEWONERS IN GENK

Werkschaal

Genk

Opbouwwerker

Magda Remans – 2/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Vennestraat 85 – 3600 Genk

Programma

Meervoudige achterstelling en Wonen

ALGEMENE FASERING

- 1997 – 2008: project logementbewoners.
- 2009 – 2013: projectopvolging met 1 dag per week, in het kader van het stedenfonds.

ALGEMENE DOELSTELLING

Verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van logementbewoners en sociaal en economisch zwakke huurders in Genk.

In de projectaanvraag “netwerk woonproblematiek Genk” worden de projectdoelen van RIMO Limburg als volgt omschreven:

- De uitbouw van het huiskamerproject met dienstenaanbod en aanbieden van ontmoetingsmogelijkheden aan sociaal en economisch zwakkeren.
- Het inwerken via een collectieve benadering op de woonomstandigheden van sociaal en economische zwakke private huurders en het versterken van hun positie op de private huurmarkt.

SITUERING VAN HET PROJECT

In 1997 startte RIMO Limburg een opbouwwerkproject dat gericht was op het verbeteren van de woon- en leefsituatie van logementbewoners in Genk.

Na de mijnsluitingen, werden de logementhuizen bewoond door mannen die door omstandigheden terecht kwamen op een gemeubelde kamer: een scheiding of mislukte relatie, schulden, ontslag uit een instelling, verslavingsproblematiek, een uithuiszetting, ... De “nieuwkomers” die de “oude mijnwerkers” vervingen, waren meestal sociaal en economisch zwakke huurders, die aangewezen waren op een logementkamer, als noodoplossing.

De meeste logementkamers voldeden niet aan de kwaliteits- en veiligheidsnormen van het kamerdecreet (1997). In 2003 keurde de Genkse gemeenteraad een aanvullende politieverordening op kamers goed en begin 2004 startte de sanering van de logementhuizen. Midden 2008 werd het saneringsproces in Genk afgerond. De gevolgen bleven niet uit!

Het kameraanbod werd sterk gereduceerd. De huurprijzen van logementkamers stegen aanzienlijk. De nood aan alternatieve huisvesting nam toe. Bovendien werden veel logementbewoners ambtshalve uitgeschreven.

Ondanks een aantal positieve effecten van de projectwerking, zoals het verhuren van logementkamers door de SH Nieuw Dak, de kwaliteitsverbetering van een aantal kamers en de uitbouw van een huiskamerproject, drongen nieuwe noden zich op.

Voor de periode 2008 – 2013 werd er door het Stedenfonds een gemeenschappelijk project “netwerk woonproblematiek Genk” goedgekeurd waarin RIMO Limburg zich engageerde tot de opvolging van logementproject uitbreiding naar sociaal en economisch zwakke huurders. De projectpartners zijn CAW Sonar, de SH Nieuw Dak en RIMO Limburg.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Samen met de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” wordt een actieplan m.b.t. postbuslogeurs opgesteld.

De onderzoeksresultaten worden teruggekoppeld naar de bevrageden. Op basis van de onderzoekgegevens naar de motieven van postbuslogeurs, wordt met de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” een actieplan uitgewerkt.

Het onderzoeksrapport wordt bezorgd aan politici, relevante diensten en huisvestingsactoren. In het logeurkrantje wordt aandacht besteed aan de onderzoeksresultaten en het actieplan.

Werkdoel 2: Het opvolgen van de werking van het huiskamerproject met dienstenaanbod en het creëren van ontmoetingskansen voor sociaal en economisch zwakkeren.

We bieden vorming en ondersteuning van de vrijwilligersploeg die verantwoordelijk is voor de lopende activiteiten, groepsmaaltijden, wasplaats, instuifmomenten en groepsactiviteiten (permanente opvolging). Elke eerste vrijdag van de maand vindt er een planningsvergadering plaats met de actieve vrijwilligerskern en in de maand maart wordt een planningstweedaagse georganiseerd.

De Stad Genk en de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” erkennen het belang van het huiskamerproject en leiden nieuwe mensen toe naar het huiskamerproject.

Werkdoel 3: Vorming van een woongroep ter versterking van sociaal en economisch zwakke huurders en verspreiden van wooninformatie.

- Leden van de woongroep verwerven informatie over regelgevingen betreffende huisvesting.
- Leden van de woongroep wisselen ervaringen uit met andere woongroepen en verenigingen.
- Leden van de woongroep formuleren hun standpunt over huisvestingsthema's.
- Leden van de woongroep geven wooninformatie door aan andere huurders via krantjes en een wooninformatiestand.
- Leden van de woongroep gaan via het VNA in dialoog met het kabinet van Vlaams Minister Van den Bossche.
- De woongroep neemt samen met andere verenigingen deel aan woonacties.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Vrijwilligers worden optimaal betrokken in de werking (huiskamerproject en woongroep) van het globale project. Het proces dat werd afgelegd (doorgemaakt) met de vrijwilligers resulteert in de loop van de komende jaren tot een zelfstandige en slagvaardige werking. Procesbegeleiding wordt geleidelijk aan afgebouwd.

We werken aan beleidsparticipatie.

- Opvolging van politiereglement.
- Medewerking aan actieplan rond postbusproblematiek.
- Betrokkenheid bij lokaal sociaal beleid wonen.
- Realisatie woonproject (link tussen huiskamerproject en woonproject).
- Overleg met administratie huisvesting (agentschap wonen Vlaanderen).
- Ondersteuning van acties, gericht op zwakke huurders (huursubsidies, huurwaarborgfonds, ...).
- Medewerking aan andere woonacties.

We werken structureel samen met derden.

Rond de projectaanvraag bij het Stedenfonds van het "Netwerk woonproblematiek Genk" werd een stuurgroep gevormd die samengesteld is uit een delegatie van de SH Nieuw Dak, de sociale dienst van het OCMW, CAW Sonar en de opbouwwerker van RIMO Limburg. Daarnaast is de opbouwwerker een actieve partner is het LSB van Genk, met betrekking tot het thema 'wonen'.

Een kerngroep van vrijwilligers draagt de verantwoordelijkheid over het huiskamerproject en wordt ondersteund door de opbouwwerker. Maandelijks vergadert deze kerngroep op de eerste vrijdag van de maand.

De woongroep organiseert 10 activiteiten in 2010 (vorming, bezoek aan huisvestingsdiensten, andere woongroepen of woonprojecten) en is vertegenwoordigd in de werkgroep huisvesting van het VNA. Tweemaal per jaar gaat er met de woongroep een planningsmoment door.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Het huiskamerproject is een 'open huis'. We hebben oog voor de diversiteit onder de bewoners van logementhuizen. In de maand augustus wordt een straatbarbecue georganiseerd in samenspraak met het aangrenzend Turks logementhuis.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

In het project wordt niet specifiek aan een methodiek gewerkt.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

- Overleggroep wonen RIMO Limburg.
- Stuurgroep "netwerk woonproblematiek Genk".
- Werkgroep noodopvang logeurs.
- VNA-werkgroep huisvesting.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Opvolging van vzw Wasda.
- Opvolging Lokaal sociaal beleid wonen.
- Medewerking aan jaarlijkse spaghettidag en straatbarbecue.
- Opvolging stuurgroep “netwerk woonproblematiek Genk.”
- Huurderssyndicaat Limburg.
- Deelname overleggroep toegankelijke huurmarkt (sector S.O.).
- Plaatsvervanger voor de Algemene Vergadering van het V.O.B.
- Deelname aan stuurgroep van ontmoetingshuis “de sfeer”.

PRIVATE HUURMARKT – ZUID-LIMBURG

Werkschaal
Zuid-Limburg

Opbouwwerker
Magda Remans – 8/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres
CAW
Ursulinenstraat 7 - 3800 Sint-Truiden

Programma
Wonen

ALGEMENE FASERING

De startdatum van dit nieuwe project is 1 januari 2009. Het project loopt in de periode 2009-2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de woonsituatie van sociaal en economisch zwakke huurders op de private huurmarkt in de regio Zuid-Limburg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Een kwart van de Vlamingen huurt een woning. Slechts 6% kan in Vlaanderen terecht in een sociale woning, in Limburg 5,4%, in Zuid-Limburg zelfs amper 4,4%. De overigen zijn aangewezen op de private huurmarkt.

Het aantal kandidaten voor een sociale huurwoning steeg tussen 2003 en 2007 spectaculair in Limburg. In Zuid-Limburg groeiden de wachtlijsten voor sociale huisvesting in die periode aan van 1.628 naar 3.914 kandidaathuurders.

Voor een stijgende groep mensen liggen de huurprijzen op de private huurmarkt veel te hoog in verhouding tot hun inkomen. Slechts weinigen kunnen aanspraak maken op huursubsidies. Zij zijn erg kwetsbaar en komen vaak terecht in woningen van slechte kwaliteit.

In onze provincie situeren de grootste huisvestingsproblemen zich in de regio Zuid-Limburg. Het is ook de regio met de meeste oude woningen en woningen met een beperkt comfort.

Naast betaalbaarheid en kwaliteit van woningen, vormt ook de toegankelijkheid van de private huurmarkt een groot probleem. Veel verhuur is in handen van de vastgoedsector. Zij gaan erg selectief te werk. Alleenstaanden met een beperkt inkomen en zonder werk, worden vrijwel altijd geweigerd door de immobiële sector.

De belangrijkste woonkernen in Zuid-Limburg zijn Sint-Truiden, Tongeren en Bilzen. Daar treffen wij de meeste kwetsbare huurders en groepen (OCMW-klanten, asielzoekers, psychiatrische patiënten) aan. Eigen aan Zuid-Limburg is ook de komst van de fruitplukkers die nood hebben aan tijdelijke huisvesting.

In de eerste jaarhelft van 2009 vond er een ruime verkenning plaats in Zuid-Limburg. Op basis hiervan wordt een prioritaire (project)regio afgebakend (projectvoorbereiding). De bedoeling van het project is via concrete actie te werken aan de toegankelijkheid, betaalbaarheid en woonkwaliteit van woningen voor zwakke huurders op de private huurmarkt in Zuid-Limburg.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Bevraging van huurders en doelgroeporganisaties in Sint-Truiden.

- Zwakke private huurders verwerven via bevragende gesprekken inzicht in hun huisvestingssituatie en mogelijkheden op vlak van huisvesting.
- Gevoeligheid creëren bij politici i.v.m. de problemen op de private huurmarkt via bevraging en terugkoppeling van verkenninggegevens.

Werkdoel 2: Vorming van een kerngroep met huurders.

- Een kern van private huurders samenbrengen rond hun huisvestingssituatie en –mogelijkheden (op korte termijn).
- Zwakke private huurders samenbrengen en organiseren (op langere termijn).
- Een gezicht geven aan private huurders.
- Problemen op de private huurmarkt zichtbaar maken bij politici, huisvestingsactoren.

Werkdoel 3: Keuze van en uitwerken van concrete acties met huurders.

- Haalbare en realistische keuzes maken in verband met mogelijke acties met sociaal en economisch zwakkere private huurders.
- Voorbeelden van acties: organisatie private huurders, immobiëlen, mobiele wooninformatie, energiescans, waarborgfondsen, ...
- Signalen geven vanuit de concrete acties m.b.t. de private huurmarkt.

TRANSVERSALE ACCENTEN

De transversale accenten zullen op basis van de projectverkenning een concrete invulling krijgen.

We werken aan maatschappelijke participatie.

In de loop van 2010 wordt op basis van het verkennend onderzoek (eerste helft 2009) en een doelgroepgerichte bevraging (vanaf najaar 2009) duidelijk welke concrete acties worden aangepakt om sociaal en economisch zwakke huurders te versterken en hun woonsituatie te verbeteren op de private huurmarkt in Zuid-Limburg.

We werken aan beleidsparticipatie.

Opvolging van regelgevingen rond huisvesting en terugkoppeling (eerst kerngroep; daarna ruimer). Planning van acties met huurders.(keuzes maken, stappen plannen, uitdiepen).

We werken structureel samen met derden.

Dit is voorzien in 2011 nadat de geplande acties (gericht op huurders) in de loop van 2010 meer vorm hebben gekregen.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

De kerngroep van huurders zal gericht zijn op autochtonen en allochtonen. Centraal staat de belangenbehartiging van en voor zwakke en kwetsbare huurders, ongeacht hun etniciteit.

In de loop van de projectuitvoering zal eveneens bekeken worden of methodiekontwikkeling gewenst is.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

- Overleggroep wonen RIMO Limburg.
- Kerngroepje van huurders en sleutelfiguren.
- VNA-werkgroep huisvesting (doelgroepgericht).

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Huurderssyndicaat Limburg.
- Plaatsvervanger van de algemene vergadering van het VOB.
- Werkgroep toegankelijke private huurmarkt (sector S.O.).

PARTICIPATIE IN DE SOCIALE HUISVESTING – BEWONERSBETROKKEID CORDIUM

Werkzaam

Werkingsgebied Cordium

Opbouwwerker

Katrien Franssens – 3/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

RIMO Limburg

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Wonen

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 september 2008 en loopt tot 31 december 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De participatie van huurders in de sociale huisvestingssector is verbeterd.

SITUERING VAN HET PROJECT

Een goede prijs/kwaliteitverhouding voor een woning, veilige en propere straten, een aangename woonomgeving met banken, speelruimte voor de kinderen, wat groen, goed nabuurschap, ... Dit lijken geen spectaculaire maatregelen, maar ze zijn toch erg bepalend om ergens naar wens te kunnen wonen.

De Vlaamse Wooncode vertelt ons dat iedereen recht heeft op een aangename woning van goede kwaliteit in een behoorlijke woonomgeving en tegen een betaalbare prijs.

Huurders bij een sociale huisvestingsmaatschappij hebben een belangrijk aandeel in handen om het wonen aangenamer te maken. Maar zonder de inzet en inbreng van alle belanghebbenden blijft een goede woonconditie en een aangenaam woonklimaat onbereikbaar. Participatie in de sociale huisvesting is een troef om te werken aan kwalitatief wonen. Het hoort nu eenmaal bij de relatie van de huurder en zijn maatschappij. Het is een kwestie van respectvol en open met elkaar om te gaan, met winst voor beiden.

De meerwaarde van – maar ook de noodzaak aan – participatie dringt zich aan alle beleidsniveaus en maatschappelijke sectoren op. Dit is niet anders voor de markt van de sociale huisvesting en zijn huurders. In de sociale huisvesting is op dit moment reeds een proces op gang getrokken dat weliswaar nog in kinderschoenen staat, maar dat gestaag aan interesse en geloofwaardigheid wint.

Het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij' gaat van start met twee sociale huisvestingsmaatschappijen: Kempisch Tehuis (zie andere fiche) en Cordium.

Samen met de sociale huisvestingsmaatschappij Cordium ontwikkelen we een stappenplan voor participatie van huurders bij nieuwe woningbouwprojecten, op basis van gesprekken met huurders. Het eindpunt van dit project is de implementatie van dit stappenplan in de reguliere werking van Cordium. Dit betekent evenwel geen eindpunt voor het verhaal van participatie voor een ruimere groep van huurders.

Daarnaast leggen we in de gesprekken met huurders de focus op leefbaarheidsproblemen. Wat is het probleem? Waar is het fout gelopen? En welke rol kan Cordium en de huurder zelf hierin opnemen? Op een participatieve manier formuleren we hier een antwoord op.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Huurders uit vier verschillende wijken (Braamstraat, Pater Damiaanstraat en Gansbeek in Bilzen, Belgiëplein in Kermt) zijn bevraagd over de verschillende fasen van het huren en leefbaarheidsknelpunten. Samen zoeken we naar een oplossing voor die knelpunten.

De resultaten van de bevraging worden teruggekoppeld naar de sociale huurders en de huisvestingsmaatschappij. Zij gaan met de huurders op zoek naar oplossingen voor, en afspraken over de leefbaarheid van de woonomgeving. Zij houden in de mate van het mogelijke rekening met suggesties van huurders en passen hun werking aan.

- De huurders uit de vier wijken zijn bevraagd.
- Huurders geven aan wat voor hen de ideale manier is van bewonersbetrokkenheid in de verschillende fasen van het huren.
- De knelpunten in de leefbaarheid van de 4 wijken zijn gekend en aangepakt. Er is op een participatieve manier gezocht naar een oplossing.

Werkdoel 2: Ondersteunen van Cordium naar permanente bewonersbetrokkenheid.

We ondersteunen Cordium op het vlak van permanente bewonersbetrokkenheid. De finale uitvoering van een activiteit en/of oplossingen voor knelpunten liggen in handen van Cordium. RIMO Limburg denkt mee en ondersteunt waar nodig.

- Minstens 2 keer per maand is er overleg met Leo over de realisatie van bewonersbetrokkenheid in de 4 wijken.
- Methodieken, technieken en activiteiten die bewonersbetrokkenheid verhogen op maat van de wijken, zijn besproken en waar nodig toegepast.
- Op vraag van Cordium en binnen de beschikbare werktijd zijn concrete taken opgenomen in het toepassen en uitvoeren van methodieken, technieken en activiteiten.
- Het vormingsaanbod van Samenlevingsopbouw Vlaanderen is gekend bij Cordium.

Werkdoel 3: Er is een stappenplan om nieuwe huurders collectief te onthalen in een nieuw woonproject.

Cordium onthaalt nieuwe huurders van een woonproject op een goede manier, waardoor er van bij aanvang een betere relatie ontstaat tussen huurder en huisvestingsmaatschappij. Een stappenplan wordt ontwikkeld en uitgetest.

- Elementen voor het stappenplan zijn gedestilleerd uit de bevraging van huurders uit de vier wijken.
- Er zijn gesprekken met kandidaat-huurders die een woning toegewezen krijgen in een nieuw project over het onthaal.
- Er is een stappenplan op basis van de bevraging en de gesprekken.
- De kandidaat-huurders zijn onthaald in hun nieuw woonproject en evalueren het onthaal.
- Het stappenplan is bijgestuurd.
- Bij een volgend nieuw project passen we dit stappenplan toe.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Er wordt een proces afgelegd, zowel met de huurders als met de huisvestingsmaatschappij. Door de kritische analyse van de huisvestingsmaatschappij worden zij op hun sterke en minder sterke punten gewezen.

De huurders worden bevroegd en kunnen hun mening en suggesties geven over verschillende topics.

Op termijn zal er een overleggroep opgericht worden met huurders om samen een methodiek uit te werken rond participatie.

We werken aan beleidsparticipatie.

De sociale huisvestingsmaatschappij krijgt vanuit de bevraging een inventarisatie van hun sterke en minder sterke punten. De ontwikkelde methodiek zal hun een handvat aanreiken om in de toekomst mee aan de slag te gaan.

De resultaten en het proces stellen we voor aan VEBOLI (Vereniging van bouwondernemingen in Limburg), waarin de 9 Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen vertegenwoordigd zijn. We bespreken knelpunten en reiken suggesties aan vanuit de praktijk.

We werken structureel samen met derden.

Er is een stuurgroep waarin de relevante actoren zetelen. Zij sturen het project bij en creëren een draagvlak voor het project.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Huurders van een sociale woning zijn zeer divers samengesteld. Het is dus nodig om op verschillende manieren sociale huurders te betrekken bij het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij'. Indien we merken dat we een bepaalde doelgroep niet voldoende bereiken met een methodiek, passen we een andere manier toe om deze doelgroep toch te bereiken.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

Vanuit de praktijkervaringen ontwikkelen we een methodiek die ruimer toepasbaar is.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep die het project opvolgt en ondersteunt. In eerste instantie nemen de stad Bilzen en de sociale huisvestingsmaatschappij Cordium deel.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleggroep Wonen RIMO Limburg.
- Sectoroverleg sociale huisvesting (eerstelijns werkgroep).

PARTICIPATIE IN DE SOCIALE HUISVESTING – BEWONERSPARTICIPATIE KEMPISCH TEHUIS

Werkzaam

Lommel

Opbouwwerker

Katrien Franssens – 5/10 tewerkstelling

Liesbeth Brusselaers – 5/10

tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

RIMO Limburg

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Wonen

Kerkstraat 3? 3910 Neerpelt

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 december 2008 en loopt tot 31 december 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De participatie van huurders in de sociale huisvestingssector is verbeterd.

SITUERING VAN HET PROJECT

Een goede prijs/kwaliteitverhouding voor een woning, veilige en propere straten, een aangename woonomgeving met banken, speelruimte voor de kinderen, wat groen, goed nabuurschap, ... Dit lijken geen spectaculaire maatregelen, maar ze zijn toch erg bepalend om ergens naar wens te kunnen wonen.

De Vlaamse Wooncode vertelt ons dat iedereen recht heeft op een aangename woning van goede kwaliteit in een behoorlijke woonomgeving en tegen een betaalbare prijs.

Huurders bij een sociale huisvestingsmaatschappij hebben een belangrijk aandeel in handen om het wonen aangenamer te maken. Maar zonder de inzet en inbreng van alle belanghebbenden blijft een goede woonconditie en een aangenaam woonklimaat onbereikbaar. Participatie in de sociale huisvesting is een troef om te werken aan kwalitatief wonen. Het hoort nu eenmaal bij de relatie van de huurder en zijn maatschappij. Het is een kwestie van respectvol en open met elkaar om te gaan, met winst voor beiden.

De meerwaarde van – maar ook de noodzaak aan - participatie dringt zich aan alle beleidsniveaus en maatschappelijke sectoren op. Dit is niet anders voor de markt van de sociale huisvesting en zijn huurders. In de sociale huisvesting is op dit moment reeds een proces op gang getrokken dat weliswaar nog in kinderschoenen staat, maar dat gestaag aan interesse en geloofwaardigheid wint.

Centraal in het project staan een goede (verbeterde) communicatie tussen de huurders en zijn maatschappij, een goede (verbeterde) dienstverlening en een kwaliteitstoename van het wonen in ruime zin. De aanzet om de relatie en de kwaliteit op een hoger niveau te tillen, vindt zijn oorsprong in het participatiegegeven: de bevraging van huurders vormt de basis om te komen tot inzichten die ervaringsgebonden zijn en geschikte oplossingen. In het project zullen de gegevens van de bevraging mee de agenda bepalen.

Het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij' gaat van start met twee sociale huisvestingsmaatschappijen: Kempisch Tehuis en Cordium (zie andere fiche).

Het Kempisch Tehuis wil een participatieproces op gang brengen op gemeentelijk niveau, namelijk in de stad Lommel. We bevragen alle huurders van Kempisch Tehuis in Lommel. In totaal zijn er 520 gezinnen, verdeeld over 7 wijken.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Huurders van een sociale woning in Lommel zijn bevraagd over hun relatie met de sociale huisvestingsmaatschappij.

We hanteren verschillende methoden om huurders te bevragen en toetsen welke methode het meest effectief is. We wensen aan te tonen dat participatie van sociale huurders een hefboom is om een kwaliteitsvolle werking, dienstverlening en communicatie uit te bouwen.

- Er zijn 3 manieren gebruikt om mensen te bevragen, nl. bussen, huisbezoeken en collectieve bevraging.
- Alle 520 huurders hebben de enquête ontvangen. 70% van de huurders heeft de enquête ingevuld.
- Huurders die de vraag stellen worden ondersteund bij het invullen van de vragenlijst.
- Huurders waar de taal een barrière vormt om de enquête in te vullen, zijn ondersteund door een tolk.
- De 3 manieren van bevraging zijn kwalitatief beoordeeld.

Werkdoel 2: Verwerking en analyse van de vragenlijsten.

Informatie van de individuele huurder wordt vertaald naar collectieve aandachtspunten. Dit is de basis om te werken aan verbeterde communicatie en dienstverlening. De verwerking van de vragenlijsten levert informatie op die we analyseren. De sociale huisvestingsmaatschappij kan haar werking aanpassen als ze weet waar de collectieve knelpunten in de relatie met de huurders liggen.

- De gegevens van de bevraging zijn verwerkt aan de hand van een computerprogramma.
- De resultaten zijn geanalyseerd en hieruit komen collectieve knelpunten naar voren.

Werkdoel 3: Informatie die de bevraging oplevert, is teruggekoppeld.

We koppelen op verschillende manieren terug naar de sociale huurders. Per fase stellen we de sociale huurders op de hoogte van de resultaten van de enquêtes en geven, indien nodig, de informatie waar de huurders nood aan hebben (op basis van de bevraging). De resultaten van de bevraging worden eveneens teruggekoppeld naar de huisvestingsmaatschappij en stad Lommel.

Binnen iedere stuurgroep is er een stand van zaken en bekijken we hoever we staan en wat de planning is voor de komende maanden.

- De stand van zaken van de bevraging is minimum 6 keer teruggekoppeld aan het Kempisch Tehuis.
- Individuele vragen, knelpunten en dringende problemen van bewoners zijn doorgegeven aan het Kempisch Tehuis. De huurder in kwestie ontvangt het antwoord.
- Terugkoppeling naar de huurders via nieuwsbrieven. Het organiseren van infomomenten is afhankelijk van tijdspanne en knelpunten. De infomomenten zijn samen georganiseerd met het Kempisch Tehuis.
- Er zijn jaarlijks 3 tot 4 stuurgroepen met de partners.
- Huurders zijn voor technische problemen doorverwezen naar de onderhoudsdienst, met het juiste telefoonnummer.

Werkdoel 4: We richten een focusgroep op die participatie in de praktijk omzet.

Zodra de laatste vragenlijst is ingevuld brengen we huurders over de verschillende wijken heen samen. We contacteren alle mensen die zich doorheen de bevraging hebben opgegeven om mee te werken aan het project.

De focusgroep is een volwaardige gesprekspartner bij Kempisch Tehuis. Huurders en maatschappij zoeken naar verbeterpunten om de kwaliteit van wonen te verbeteren. Kempisch Tehuis houdt rekening met de knelpunten, suggesties en adviezen van de huurders in de mate van het mogelijke.

- De deelnemers van de focusgroep voldoen aan het gevraagde engagement, beschreven in een visietekst.
- In de focusgroep zetelen minstens 3 mensen uit Balendijk West, 3 uit Heeserbergen en minstens 2 uit de andere wijken.
- De werkwijze van de focusgroep is met de deelnemers vastgelegd in een nota.
- Er is minstens 1 vormingsmoment georganiseerd.
- Er zijn verbeterpunten toegepast die voor de hand liggen en snel resultaat kunnen opleveren.
- Kempisch Tehuis is een deelnemer in de focusgroep.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Er wordt een proces afgelegd, zowel met de huurders als met de huisvestingsmaatschappij. Door de kritische analyse van de huisvestingsmaatschappij worden zij op hun sterke en minder sterke punten gewezen.

De huurders worden bevroegd en kunnen hun mening en suggesties geven over verschillende topics.

Op termijn zal er een overleggroep opgericht worden met huurders om samen een methodiek uit te werken rond participatie.

We werken aan beleidsparticipatie.

De sociale huisvestingsmaatschappij krijgt vanuit de bevraging een inventarisatie van hun sterke en minder sterke punten. De ontwikkelde methodiek zal hun een handvat aanreiken om in de toekomst mee aan de slag te gaan.

De resultaten en het proces stellen we voor aan VEBOLI (Vereniging van bouwondernemingen in Limburg), waarin de 9 Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen vertegenwoordigd zijn. We bespreken knelpunten en reiken suggesties aan vanuit de praktijk.

We werken structureel samen met derden

Er is een stuurgroep waarin de relevante actoren zetelen. Zij sturen het project bij en creëren een draagvlak voor het project.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen

Huurders van een sociale woning zijn zeer divers samengesteld. Het is dus nodig om op verschillende manieren sociale huurders te betrekken bij het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij'. Indien we merken dat we een bepaalde doelgroep niet voldoende bereiken met een methodiek, passen we een andere manier toe om deze doelgroep toch te bereiken.

We doen aan methodiekontwikkeling

Vanuit de praktijkervaringen ontwikkelen we een methodiek die ruimer toepasbaar is.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep die het project opvolgt en ondersteunt. In eerste instantie nemen de stad Lommel en de sociale huisvestingsmaatschappij Kempisch Tehuis deel. In een latere fase leggen we een link met het lokaal woonbeleid in de regio en worden huurders betrokken.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleggroep Wonen RIMO Limburg.
- Sectoroverleg sociale huisvesting (eerstelijns werkgroep).

WOONWAGENWERK IN LIMBURG

Werkschaal

Limburg

Opbouwwerker

Hilde Degol – 5/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

RIMO Limburg

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Wonen

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start vanaf 15 februari 2008 en loopt tot 31 december 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De woon- en leefsituatie van woonwagenbewoners in Limburg is verbeterd.

Er zijn een beperkt aantal vaste mensen/diensten bezig binnen het Limburgs woonwagenwerk (PRIC, Vroem vzw, pastoraal werk), ieder vanuit zijn bepaalde invalshoek. Maar op vlak van het 'basiswerk' bleek er toch een nood te zijn. Het doel van het project is dan ook het opnemen van dit basiswerk met Limburgse Voyageurs, gedragen en ondersteund door alle betrokken actoren.

SITUERING VAN HET PROJECT

De meeste Limburgse woonwagenbewoners zijn Voyageurs. Voyageurs zijn Belgen die afstammen van trekkende handelaars en ambachtslui van vroeger. Ze hebben een eigen cultuur en gemeenschapsgevoel ontwikkeld. Zij zien zichzelf duidelijk als een aparte groep, anders dan de 'burgers'. Degenen die verblijven in woonwagens staan (legaal of illegaal) op gemeentelijke terreinen. Velen onder hen wonen, al dan niet noodgedwongen, in huizen maar zij blijven zowel voor zichzelf als voor de groep echte Voyageurs.

Het aantal Voyageurs in Limburg is naar schatting een 1.000-tal personen of een 300 à 400-tal gezinnen. Hiervan leven ruim 200 gezinnen in een woonwagen. Dit betekent dat er dringend nood is aan zo'n 150 standplaatsen om families van Voyageurs woonzekerheid te bieden. Het structureel tekort aan terreinen in Limburg staat onomstotelijk vast. Dit levert vaak schrijnende individuele situaties op.

Buiten de 'terreinenproblematiek' ligt het werkterrein van het woonwagenwerk in Limburg ook bij de doelgroep, de woonwagenbewoners zelf. Zo heeft de afbrokkeling van de solidariteit vat op de hechte gemeenschap van de woonwagenbewoners. Het is een algemene maatschappelijke tendens en een tijdsgeest die ook bij hen meespeelt, maar het tekort aan standplaatsen heeft hierop een nog grotere impact.

De onderlinge concurrentie tussen woonwagengebouwers en hun families is toegenomen omdat er zo weinig standplaatsen voorhanden zijn, al blijft de basisloyaliteit evenwel sterk aanwezig. De onderlinge familiebanden drukken een stempel op deze verbondenheid.

Iets meer dan de helft van de woonwagengebouwers leeft in familieverband op woonwagenterreinen, de anderen willen graag een plaatsje verwerven op een woonwagenterrein. In Limburg zijn er momenteel 8 erkende residentiële woonwagenterreinen, bestemd voor het permanent wonen in woonwagens. Deze erkende woonwagenterreinen bevinden zich in As, Genk, Ham, Hasselt, Maaseik, Maasmechelen en Sint-Truiden. Vanuit de provincie is de verplichting gekomen voor elke gemeente in klein-stedelijk gebied om een woonwagenterrein aan te leggen (dit kan een nieuw terrein zijn of een uitbreiding van een bestaand terrein). Dit maakt dat de gemeenten Bilzen, Bree, Diepenbeek, Leopoldsburg, Lommel, Overpelt en Neerpelt, Tongeren en Zonhoven een 'taakstelling' hebben en dat we daar in de toekomst standplaatsen mogen verwachten.

WERKDOELEN 2010

Werkdoel 1: Zowel de woonwagengebouwers die op de Limburgse woonwagenterreinen wonen, als de Voyageurs in huizen kennen de opbouwwerker en kunnen er terecht met hun (persoonlijke) vragen en/of bekommernissen.

- De opbouwwerker bezoekt elk Limburgs woonwagenterrein minimum 1 keer per jaar en bezoekt gemiddeld 8 woonwagengezinnen per maand.
- Er is een logboek met een overzicht van de terrein- en huisbezoeken aan Limburgse Voyageurs.
- Er is een lijst van Voyageurs die in Limburg in een woning verblijven.
- Er verschijnt minimum 1 keer per jaar een artikeltje in het tijdschrift 'De Trekhaak' waarbij de opbouwwerker en de contactgegevens duidelijk vermeld zijn.
- De noden en behoeften van de bewoners zijn gesignaleerd aan de betrokken beleidsmensen.

Werkdoel 2: De opbouwwerker ondersteunt de zelforganisatie van Voyageurs 'Ons Leven' samen met ad hoc medewerkers zijnde: het Provinciaal Integratiecentrum, het Minderhedenforum, Vroem en pastoraal.

- De opbouwwerker organiseert de maandelijkse teamvergaderingen voor Ons Leven en zorgt voor de nodige dynamiek in de groep.
- De opbouwwerker is het aanspreekpunt voor de leden van Ons Leven.
- Er zijn nieuwe leden geworven binnen Ons Leven Limburg.
- De opbouwwerker ondersteunt de leden van Ons Leven bij het leggen van de nodige contacten met andere organisaties en beleidsmensen.
- De opbouwwerker helpt de leden van Ons Leven met het opmaken van subsidiedossiers en brengt de aanvragen in orde.
- De opbouwwerker volgt samen met de leden van Ons Leven Limburg de vergaderingen van Ons Leven Vlaanderen (drie per jaar) mee op.

Werkdoel 3: De kwaliteit van de bestaande terreinen is toegenomen en we staan dicht bij de realisatie van nieuwe standplaatsen.

- We hebben zicht op de kwaliteit van de standplaatsen op bestaande terreinen.
- Voor elk woonwagenterrein in Limburg is er minstens één persoon een gekend aanspreekpunt om signalen / knelpunten voor Ons Leven op te pikken.
- Er is een inschrijvingslijst voor de voorziene woonwagenterreinen.
- Ons Leven heeft minstens 1 keer per jaar contact met elke gemeente met een taakstelling en oefent zo politieke druk uit.

- Er is een servicepakket om te sensibiliseren in de buurten waar extra standplaatsen zijn voorzien en bij de beleidsmensen van die gemeenten.
- Er is door Ons Leven promotie gemaakt bij gemeentebesturen voor het servicepakket.
- Woonwagenbewoners hebben minimum 1 keer per jaar positieve media-aandacht gekregen.
- De zelforganisatie 'Ons Leven' heeft specifieke acties op touw gezet om de leef- en woonsituatie van de Voyageurs te verbeteren.

Werkdoel 4: Individuele problemen van woonwagenbewoners m.b.t. standplaatsen zijn opgevolgd en/of begeleid.

- We weten welke de individuele situaties zijn en zetten concrete stappen om de individuele situaties te verbeteren (of op te lossen).
- Er zijn nauwe contacten met woonwagenbewoners die een urgent probleem hebben m.b.t. hun standplaats.
- Er ontstaan lokale netwerken om tot een oplossing voor het probleem te komen.
- Waar nodig werd doorverwezen bij individuele problematieken (bv. gezondheid, onderwijs, tewerkstelling).

Werkdoel 5: De werking van RIMO Limburg is een netwerkschakel binnen het provinciaal overlegorgaan die de positie van de woonwagenbewoners in Limburg verbetert.

- Er is een provinciaal overleg woonwagenwerk, waarin alle betrokken partners (professionelen) zetelen.
- Het provinciaal overleg komt ongeveer om de drie maanden samen en wordt georganiseerd door het PRIC.
- Er is een duidelijke uitwisseling van informatie tussen de verschillende professionelen waarbij zowel collectieve als individuele problemen van woonwagenbewoners aan bod komen.
- Het partnerschap formuleert binnen het Provinciaal Overleg Woonwagenwerk gezamenlijke standpunten en acties.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Het belangrijkste accent is het opbouwen van het vertrouwen met de mensen en hen beter leren kennen. Pas als deze stap in het proces is gezet, kunnen we thema's aankaarten of ingaan op bepaalde knelpunten. De insteek om dit vertrouwen te winnen gaat vooral om de standplaatsenproblematiek aangezien de Voyageurs zelf dit als hun 'grote' probleem en uitdaging zien.

We werken aan beleidsparticipatie.

Binnen de zelforganisatie Ons Leven proberen we het beleid te beïnvloeden om de standplaatsenproblematiek aan te pakken door contacten te leggen tussen de leden van Ons Leven en de beleidsmensen. De leden hebben hiervoor reeds een mediatraining genoten.

We werken structureel samen met derden.

Dit alles gebeurt niet alleen door Ons Leven via de ondersteuning vanuit RIMO Limburg. Er zijn een klein aantal partners met het woonwagenwerk in Limburg bezig, nl. het Minderhedenforum vzw, vzw Vroem, het PRIC en het pastoraal werk. Een structureel samenwerkingsverband tussen deze partners is dan ook een grote noodzaak. Zowel op niveau van de professionelen als in de ondersteuning van de woonwagenbewoners.

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

Door in contact te treden met andere bewoners in de buurten waar woonwagenterreinen zijn of zullen komen, leren deze buurtbewoners de woonwagenbewoners kennen en omgekeerd. Dit bevordert het samenleven en beperkt het aantal petitie's en zwarte vlaggen die door onbegrip nogal eens gepaard gaan met de aanleg van een nieuw terrein.

We doen aan methodiekontwikkeling

Er wordt niet specifiek aan methodiekontwikkeling gedaan.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Overleggroep wonen RIMO Limburg.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Teamvergadering zelforganisatie 'Ons Leven'.
- Provinciaal Overleg Woonwagenwerk.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4

De kwaliteit van de eigen werking wordt versterkt

OD1 Het kwaliteitshandboek is geactualiseerd.

INDICATOREN

Het kwaliteitshandboek is in 2010 geëvalueerd en bijgestuurd.

De werkgroep “kwaliteitshandboek” zal tegen midden 2010 een hervormd kwaliteitshandboek voorleggen aan de bestuursorganen. Er zal rekening gehouden worden met de bemerkingen van de inspectie.

OD2 De externe communicatie is verbeterd.

INDICATOREN

RIMO Limburg is beter bekend bij het publiek, de doelgroepen en het beleid.

De werkgroep communicatie werkt het externe communicatiebeleid verder uit.

Er is een jaarplan en een jaarverslag. Het RIMO magazine verschijnt vier keer. Er is een beursstand ter beschikking van de opbouwwerkers en buurtwerkers.

OD3 De kwaliteit van de eigen projecten is verbeterd.

INDICATOREN

- *Er is een systeem van permanente kwalitatieve evaluatie van de projecten.*
- *Rond ieder project is er een stuurgroep.*

De bevindingen van de verbetergroep “kwaliteit project” worden geïmplementeerd. In de meeste projecten fungeren stuurgroepen. Een overzicht van de stuurgroepen is beschikbaar.

OD4 De samenwerking met partners is versterkt.

INDICATOREN

- *We werken zowel op de eerste als op de tweede lijn beter samen met partnerorganisaties.*
- *Er is regelmatig overleg met strategische partners.*
- *We werken nauw samen met andere instituten voor maatschappelijk opbouwwerk in het kader van Feso.*

Met minstens twee strategische partners hebben we in 2010 een gesprek over de toekomstige samenwerking.

OD5 We voeren een milieubewust en duurzaam beleid.

INDICATOREN

De ecologische voetafdruk van RIMO Limburg verbetert.

De werkgroep ecologie lanceert minstens één concreet verbeterproject.

OD6 Het leerbeleid wordt verder versterkt.

INDICATOREN

1. Elk individu (FTE) heeft recht op 10 dagen vorming per jaar.

De organisatie beschikt over een individuele vormingsfiche van elk personeelslid. Dit wordt ook bijgehouden via de sociale balans. In 2010 willen we er verder naar streven dat dit recht zoveel mogelijk opgenomen wordt door zoveel mogelijk medewerkers, ook het secretariaats- en ondersteunend personeel. Vorming wordt voornamelijk gevolgd binnen de sector (aanbod van samenlevingsopbouw Vlaanderen), maar ook bij externe vormingsinstanties. Voor bepaalde items kiezen we ervoor dat de werkers 'samen een (vormings-)bad nemen' zodat ze vanuit eenzelfde kennis en kader kunnen werken en discussiëren. Voor 2010 is in deze optiek de vorming 'omgaan met de pers' gepland.

Er wordt bovendien aandacht besteed aan nieuwe medewerkers: via de sectorale vorming krijgen zij een introductie in de samenlevingsopbouw en na ongeveer een jaar werken, leiden we hen toe naar de basisopleiding buurt- of opbouwwerk.

2. De medewerker die verantwoordelijk is voor het Leerbeleid neemt deel aan het sectoroverleg 'Partners in Vorming'.

Het hier pas ontwikkelde 'leertraject' is een ideaal instrument om de jaarlijkse vormingsgesprekken met de medewerkers te stofferen. Het geeft een houvast om te bekijken welke vorming welke persoon best volgt op dat moment in zijn/haar loopbaan.

Via de PIV willen we in 2010 ook verder vorm geven aan het informele leren van werkers. Dit is immers een vorm van leren die ook in RIMO Limburg geliefd is. In 2010 willen we verder uitzoeken hoe we dit eerder 'informele leren' iets meer kunnen organiseren zowel binnen RIMO Limburg als in de sector.

3. Het leren van teams binnen RIMO Limburg.

In 2010 zijn de teams allemaal operationeel. Het is belangrijk voortdurend te evalueren of de teams aan hun doelen beantwoorden, en hoe ze eventueel kunnen verbeteren als lerend en organiserend team.

4. Het leren van de organisatie.

Ook in 2010 zullen we verbeteracties uitvoeren en implementeren die passen in het kader van een lerende organisatie: de coachingspraktijk (met nieuw coachingsinstrument) zal definitief geïmplementeerd worden in 2010. Als volgende actie nemen we de beoordelingspraktijk onder de loep teneinde deze te verbeteren. Ook wordt in 2010 de externe communicatie verder uitgewerkt en worden er aanzetten gegeven voor een beter intern communicatiebeleid.

5. Het leren van onze doelgroepmedewerkers en vrijwilligers.

In 2010 vervolgen we voor de 5^{de} maal de cursus 'groeien in communicatie' voor deze doelgroep. Dit gebeurt ism Vormingplus Limburg.

6. Leren van vrijwilligers.

In de loop van 2010 wordt samen met Trajekt uit Maastricht onderzocht of we vanuit de bestaande samenwerking de studiebezoeken door vrijwilligers verderzetten. Op deze manier bieden we vrijwilligers de mogelijkheid tot *leerrijke* ervarings- en projectuitwisseling.

7. Leren uit geschreven teksten.

In 2009 probeerden we mensen meer te laten leren uit geschreven teksten, o.a. via de verwijzing naar een 'boek van de maand'. Deze inspanningen worden verdergezet. In 2010 stellen we de bibliotheek opnieuw op punt en maken we ze makkelijk toegankelijk voor werkers.

Om al deze initiatieven te kunnen uitvoeren zoeken we extern naar middelen, zoals bij VIVO of voor bepaalde acties via het VESOC-dossier 'Groei-diversiteitsplan'.

OD7 Het diversiteitbeleid binnen RIMO Limburg is terug te vinden in de samenstelling van de beleidsorganen van RIMO Limburg.

INDICATOREN

In de algemene vergadering en de raad van bestuur van RIMO Limburg worden meer allochtonen opgenomen.

In 2010 is minstens 10% van de leden van de algemene vergadering en de raad van bestuur allochtoon.

DE WIJZE VAN EVALUATIE VAN RESULTATEN VAN PROJECTEN

Evaluatie als permanent proces

Een goede projectevaluatie is één van de momenten waarop grondig wordt nagedacht over wat wel en niet goed is gegaan, en waaraan nog moet worden gewerkt. De evaluatie van een project is dan ook een effectieve manier om opgedane kennis en ervaring vast te leggen. Er wordt concreet gekeken naar succesfactoren en mogelijke punten ter verbetering. Zo'n evaluatie levert materiaal op voor de verfijning, bijsturing en aanvulling van de doelstellingen van het project, maar ongetwijfeld ook voor de uitbouw van de organisatie. Projecten zijn immers uniek. Ieder project levert leerpunten op, die bij volgende projecten kunnen gebruikt worden.

Evaluatie van resultaten van alle projecten is bij RIMO Limburg een permanent proces dat op 4 manieren wordt toegepast:

1. Via het nieuwe online registratiesysteem 'matchbox' van de sector maatschappelijk opbouwwerk
2. Door opvolging van de werkdoelen en indicatoren in de coaching.
3. Met samenwerkende partners in de stuurgroepen
4. Bij de projectbeëindiging.

Beschrijving van de wijze van evaluatie

1. EVALUATIE & HET REGISTRATIESYSTEEM

Het registratiesysteem is een plannings- en evaluatieinstrument voor de projectwerking, voor de ganse sector van het maatschappelijk opbouwwerk. Het registratiesysteem is een webapplicatie die draait op een externe, centrale server.

In het registratiesysteem hebben zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve gegevens van de werking een plaats. Kwalitatieve gegevens gaan onder meer over de appreciatie van onze activiteiten door de doelgroepen waarmee wij werken. Welke effecten hebben onze activiteiten op de individuen en groepen en hun maatschappelijke positie?

Evaluatie heeft zijn plaats in het registratiesysteem. Het systeem biedt de mogelijkheid om resultaats- en inspanningsindicatoren aan te tonen op drie verschillende niveauw:

- indicatoren op operationele doelen.
- indicatoren op doelen strategische acties.
- indicatoren op doelen op activiteitsniveau.

2. EVALUATIE & DE COACHING

RIMO Limburg telt 4 projectleiders die de opbouwwerkers individueel begeleiden. De schriftelijke weerslag van de maandelijkse werkbegeleiding vindt zijn plaats in een coachingsinstrument. Beide gesprekspartners houden een simultane werkmap up-to-date waarin de projectvoortgang van nabij wordt opgevolgd.

We hanteren een tabel waarin de werkdoelen en bijhorende indicatoren van de planningsfiche een centrale rol innemen. De voorbije en komende taken en afspraken worden overlopen en gecheckt. Er worden nieuwe afspraken geformuleerd, gekoppeld aan tijd.

De link met het ruimere projectkader wordt hier bewaakt. De 'rode draad' van het project richting einddoel moet voortdurend aanwezig zijn. De voortgang van het project moet zichtbaar zijn.

In deze cyclus van 'plan-do-check-act' zit continue evaluatie vervat. De jaarlijkse planningsfiche met werkdoelen en indicatoren worden telkens in juni in zijn totaliteit door de projectleider en opbouwwerker geëvalueerd.

3. EVALUATIE & DE PROJECTSTUURGROEP

Projecten opzetten en uitvoeren doen we niet als solist. Het resultaat van een project mag niet afhankelijk zijn van één persoon of organisatie. Dit zet de duurzaamheid van de geboekte resultaten na de projectbeëindiging op de helling. Projecten worden mee gedragen door een projectgroep, stuurgroep, werkgroep, denkgroep, adviesgroep, ...

RIMO Limburg hanteert bij voorkeur de term 'stuurgroep' en gaat voor elk project op zoek naar dat bredere draagvlak. De projectstuurgroep is een 'kritische medestander'.

De samenstelling van de huidige stuurgroepen wordt beschreven in de afzonderlijke projecten. Hier en daar wordt een andere benaming gebruikt. Dit geldt voor overlegtafels die samen met partners zijn opgestart, maar waar het project zijn sturing vindt (o.a. netwerkoverleg, werkersoverleg).

De stuurgroep is een overlegtafel voor advisering, begeleiding of ondersteuning. Ze spelen een belangrijke rol bij de kritische beoordeling van het project. Minstens éénmaal per jaar buigt de stuurgroep zich over de behaalde indicatoren (kwalitatief en kwantitatief), de doelstellingen, de gevolgde strategieën en gebruikte methodieken. De voorbereiding van deze evaluatie gebeurt in de werkbegeleiding op basis van een niet-limitatieve checklist.

De resultaten zijn weergegeven in een evaluatieverslag (als onderdeel van het stuurgroepverslag). Op basis hiervan kan nagegaan worden of en welke bijsturing nodig is. Deze evaluatiegegevens worden gebruikt in de opmaak van de projectfiche van het nieuwe werkjaar.

4. EVALUATIE & DE PROJECTBEËINDIGING

Als sluitstuk van het project wordt een globale projectevaluatie georganiseerd waarvan de resultaten terug te vinden zijn in een evaluatierapport.

Deze evaluatie omvat tenminste:

- *Projectgegevens*: zijnde concrete informatie over het uitgevoerde project: projectdoel, partnerschap, looptijd project, omkadering medewerkers, financiële investering.
- *Interne evaluatie*: in de eigen organisatie wordt informatie verzameld over bereik, productrealisatie, procesverandering, succesfactoren, belemmeringen, overdracht en eindbeoordeling.
- *Externe evaluatie*: in de projectgroep wordt informatie verzameld over bereik, productrealisatie, procesverandering, succesfactoren, belemmeringen, overdracht en eindbeoordeling. Aanvullend wordt door een RIMO-medewerker (niet de betrokken opbouwwerker) een gesprek aangegaan met ten minste drie leden uit de doelgroep van het project, het lokale bestuur en tenminste 1 medewerkende organisatie van het project aan de hand van een standaard vragenlijst/gesprekskader.
- *Aanbevelingen/nazorg*: de formulering hiervan gebeurt op drie niveaus: ten aanzien van de doelgroep, de partners en de eigen organisatie.

PERSONEEL

In het najaar 2009 heeft de raad van bestuur het nieuwe personeelsorganigram goedgekeurd. Dit betekent dat in het voorjaar 2010 een adjunct-directeur, verantwoordelijk voor educatie, van start zal gaan. Samen met de algemeen directeur vormt hij het directieteam. Ook de zakelijk coördinator (de huidige teamverantwoordelijke administratie en boekhouding) zal regelmatig het directieteam bijwonen.

Onder leiding van de algemeen directeur zal de adjunct-directeur heel het educatief gebeuren leiden en de projectleiders aansturen.

De huidige teamverantwoordelijken worden projectleiders die veel meer aandacht zullen besteden aan het leiden en begeleiden van de projecten.

Minstens twee keer en op initiatief van de algemeen directeur zal er in 2010 een vakbondsoverleg zijn.

Indien wenselijk wordt er ook in 2010 een personeelsvergadering georganiseerd.

Eind 2010 wil RIMO Limburg beschikken over een uitgewerkt meerjaren preventieplan. Een kleine werkgroep zal dit voorbereiden en voorleggen aan de bestuursorganen.

In afspraak met de collega-instituten starten we in 2010 met een uitgebreid registratiesysteem. Dit systeem moet toelaten de werking in kwantitatieve gegevens om te zetten.